

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی

آزمون ۷ مهر ماه ۱۴۰۲ (دروس یازدهم)

(آزمون تعیین سطح)

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
روان‌شناسی	۸	۶	۵	۳	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۶۰	مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، گلناز بینقی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علیرضا عیدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، اسماعیل میرزایی، حامد نصیری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، محمدمامین داداش‌فام، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، سید محمد هاشمی، محمدحسین یگانه
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، فروغ نجمی تیموریان، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، امیرحسین کاروین، مائده مؤمنی، حبیبه محبی، آزاده میرزایی
روان‌شناسی	مهدی جاهدی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادیرین، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، آیدین مصطفی‌زاده، پیروز و جان
فلسفه و منطق	محمد آقاصالح، حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌قا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رنوفی
جامعه‌شناسی	مائده مؤمنی	مائده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صدی زاداسفنگره	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

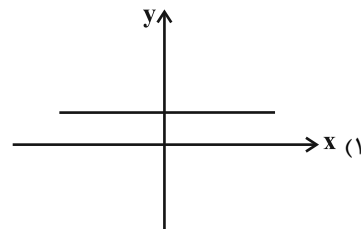
مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

کل کتاب

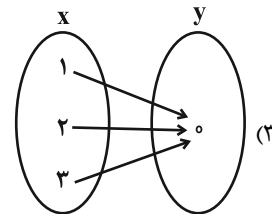
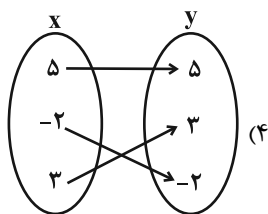
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱- کدام تابع همانی است؟

$$f = \{(1,1), (2,1), (3,1)\} \quad (2)$$

۲- اگر به حقوق همه افراد یک جامعه ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان اضافه شود به خط فقر چقدر اضافه می‌شود؟

(۱) تغییر نمی‌کند. (۲) ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان

(۳) ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان (۴) ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان

۳- جدول زیر، تعداد مشتری‌های یک مرکز خرید را بین ساعت ۸ تا ۱۲ نشان می‌دهد. تعداد مشتری‌ها در ساعت ۱۰:۳۰' با استفاده از درون‌یابی خطی

ساعت	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
تعداد مشتری	۱۲	۱۴	۱۵	۲۱	۲۲

چقدر است؟

(۱) ۱۶ (۲) ۱۷ (۳) ۱۸ (۴) ۱۹

۴- اگر گزاره $p \Leftrightarrow q$ معادل $p \vee q \sim x$ باشد، کدام گزینه زیر می‌تواند باشد؟

(۱) $p \vee q$ (۲) $p \wedge q$ (۳) p (۴) q

۵- اگر گزاره $[((\sim p \wedge q) \wedge r) \Rightarrow \sim r] \vee [s \Leftrightarrow (p \vee r)]$ نادرست باشد، ارزش $(\sim s \Rightarrow \sim r) \wedge q$ همواره هم‌ارز کدام است؟

(۱) F (۲) T

(۳) هم‌ارزش با q است. (۴) هم‌ارزش با $\sim s$ است.

محل انجام محاسبات

۶- مساحت محصور بین نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} -x+3, & x \leq 4 \\ -1, & 4 < x < 8 \\ x-9, & x \geq 8 \end{cases}$ و محورهای مختصات متشکل از یک مثلث و یک دوزنقه کدام است؟

$$\frac{19}{2} \quad (4)$$

$$5 \quad (3)$$

$$10 \quad (2)$$

$$\frac{17}{2} \quad (1)$$

۷- اگر $\frac{4}{3} < x < \frac{5}{3}$ باشد، آنگاه حاصل $A = 2[3x+1] + [\frac{1}{3}x-7]$ همواره کدام است؟ $([ ])$ ، نماد جزء صحیح است.

$$2 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$5 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

۸- اگر $f = \{(1,2), (3,5), (4,0), (2,-1)\}$ و $g = \{(1,-2), (2,3), (4,2), (-1,5)\}$ باشند، میانگین عضوهای برد تابع $\frac{2f-g}{f}$ کدام است؟

$$6 \quad (4)$$

$$5 \quad (3)$$

$$4 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

۹- سبد هزینه خانواری از دو کالای A و B تشکیل شده و قیمت این دو کالا در سال پایه به ترتیب ۲۰۰۰۰ و ۱۰۰۰۰۰ و در سال مورد نظر به ترتیب

۵۰۰۰۰ و ۱۶۰۰۰۰ است، مقدار مصرف این دو کالا در این سال‌ها ثابت بوده و به ترتیب برابر با a و ۲۰ کیلوگرم است. اگر شاخص بهای این دو کالا برابر

با ۲۰۰ باشد، a چند کیلوگرم است؟

$$80 \quad (4)$$

$$70 \quad (3)$$

$$60 \quad (2)$$

$$50 \quad (1)$$

۱۰- در یک منطقه ۱۸۰۰ نفر از افراد ۱۶ ساله و بیشتر شاغل‌اند. در این منطقه ۴۰۰ نفر بالای ۱۶ سال و بیشتر جویای کار می‌باشند. حداقل چند شغل

ایجاد شود تا نرخ بیکاری در این منطقه کمتر از پنج درصد باشد؟

$$293 \quad (4)$$

$$292 \quad (3)$$

$$291 \quad (2)$$

$$290 \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- شاعر بیت زیر، قدرت شاعری خود را در ... آشکار کرده است.

«وان که محتاج خلق شد، خوار است   گرچه در علم، بوعلی سیناست»

(۱) قصاید مدحی   (۲) رباعیات فلسفی   (۳) قطعات اخلاقی   (۴) غزلیات عرفانی

۱۲- در کدام یک از ابیات، آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی مشاهده نمی‌شود؟

(۱) سخن سنجیده گفتن نیست کار هر تُنک‌ظرفی   نمی‌گردد ز هر آب تُنک در ثمین پیدا

(۲) شمع روشن می‌توان کرد از صدای عندلیب   رنگ‌ها خفته است اینک در نوای عندلیب

(۳) می‌کند روز سیه بیگانه یاران را ز هم   خضر در ظلمات می‌گردد ز اسکندر جدا

(۴) گاه می‌خندم ز شادی گاه می‌گیرم ز درد   زان که هم از یار و هم ز اغیار دور افتاده‌ام

۱۳- در همه ابیات به استثنای بیت ... هر دو نوع تشبیه «گسترده و فشرده» یافت می‌شود.

(۱) خط و لب دلکشت، طوطی و شکرستان   زلف و رخ مهوش، تیره‌شب و ماهتاب

(۲) ای که از باغ رسالت چو تو شمشاد نخاست   کار اسلام ز بالای بلندت بالاست

(۳) احتیاجت به چمن نیست که بر سرو قدت   گل دمیده است و همه ساله بهار اشکفته است

(۴) تا کند مرغ دلم را چون کبوتر پای‌بند   بر کنار دانه دام از مشک ناب انداخته است

۱۴- در چند بیت زیر، آرایه «تشبیه» به کار نرفته است؟

الف) می‌توان اسباب مجلس را قیاس از شمع کرد   آفتاب گرم‌رو شمعی است از ایوان صبح

ب) خضر ازین سرچشمه عمر جاودانی یافته‌است   ساغری بستان ز دست چشمه حیوان صبح

پ) خرده انجم ندارد رونقی در کوی صبح   مهره خورشید شایسته‌است بر بازوی صبح

ت) در تو تأثیر از دل تاریک نبود آه را   ورنه می‌گردد سفید از آه سردی موی صبح

ث) چشم حیرت بس که بر روی عرفناک تو دوخت   زنگ بست آیین خورشید بر زانوی صبح

(۱) دو   (۲) یک   (۳) چهار   (۴) سه

۱۵- نوع استعاره در کدام بیت مطابق با سروده زیر است؟

«به هرچه می‌نگرم / سقوط سنگ از کوه / به سقف رویاهاست»

(۱) برو ای عقل نگو عشق چرا کرد چنین   پادشاه است و بر او چون و چرایی نرسد

(۲) فلک جز عشق محرابی ندارد   جهان بی‌خاک عشق آبی ندارد

(۳) هزاران نرگس از چرخ جهانگرد   فرو شد تا برآمد یک گل زرد

(۴) چون بلبلم در باغ دل ننگ‌است اگر جفدی کنم   چون گلبنم در گلشنش حیف است اگر خاری کنم

۱۶- در کدام بیت، هر سه آرایه «مجاز، کنایه و تشبیه» یافت می‌شود؟

(۱) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم	وزین درخت همین میوه غم است برم
(۲) پند من بشنو به‌جز با نفس شوم بدسرشت	با همه عالم مدارا کن، کمال این است و بس
(۳) کس مبادا به سیه‌روزی ما در ره عشق	که فلک تیره شد از تیرگی کوکب ما
(۴) غلطنماست متاع فلک، به هوش! که گردون	به ما جوی نفروشد که گندمی ننماید

۱۷- وزن بیت زیر کدام است؟

«شکر اگر آید ز تو فرد آشکار»	کی بود آتش به تو فرداش کار»
(۱) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن	(۲) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
(۳) مفتعلن مفتعلن فاعلن	(۴) مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن

۱۸- کدام بیت در وزن همسان تک‌پایه‌ای سروده شده‌است؟

(۱) درد عشقی کشیده‌ام که مپرس	زهر هجری چشیده‌ام که مپرس
(۲) در نعل سمند او شکل مه نو پیدا	وز قد بلند او بالای صنوبر پست
(۳) زان یار دنوازم شکری‌ست با شکایت	گر نکته‌دان عشقی بشنو تو این حکایت
(۴) دلا دیدی که آن فرزانه‌فرزند	چه دید اندر خم این طاق رنگین

۱۹- کدام گزینه قرابت مفهومی کمتری با بیت زیر دارد؟

«زیر شمشیر غمش رقص‌کنان باید رفت	کان که شد کشته او نیک‌سرانجام افتاد»
(۱) مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست	هزار جان عزیزت فدای جان ای دوست
(۲) چون رای تو هست کشتن من	راضی شده‌ام برایست ای دوست
(۳) که گفت سعدی از آسیب عشق بگریزد	به دوستی که غلط می‌برد گمان ای دوست
(۴) گرم تو در نگشایی کجا توانم رفت	به راستان که بمیرم بر آستان ای دوست

۲۰- کدام بیت قرابت مفهومی بیشتری با بیت زیر دارد؟

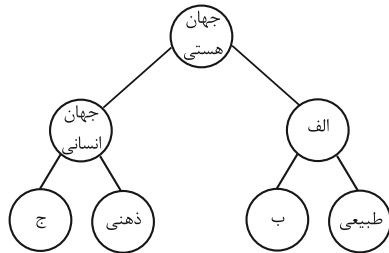
«مرا رضای تو باید نه زندگانی خویش	اگر مراد تو قتل است وارهان ای دوست»
(۱) اتفاقم به سر کوی کسی افتاده‌ست	که در آن کوی چو من کشته بسی افتاده‌ست
(۲) به جای دوست گرت هرچه در جهان بخشند	رضا مده که متاعی بود حقیر از دوست
(۳) اگر رضای تو بر خون دل بود سهل است	مقدم است به خون دلم رضای شما
(۴) گر سر او قتل من سر بدهم بر سرش	یار که فرمان دهد حلقه‌به‌گوشم به کل

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- هریک از عبارات زیر، مربوط به کدام قسمت از نمودار است؟ (به ترتیب)

«این جهان، مستقل از خواست و اراده انسان وجود دارد.»

«محصول آگاهی و عمل مشترک آدمیان است.»

«شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.»

(۱) الف - ب - ج

(۲) ب - ب - الف

(۳) الف - ج - ج

(۴) ب - الف - ب

۲۲- موارد کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «فرهنگ سرمایه‌داری»، «فرهنگ سلطه» و «فرهنگی که به دنبال سعادت همه انسان‌هاست» درست می‌باشد؟

(۱) کشورهای دیگر را در پیرامون کانون ثروت و قدرت به خدمت می‌گیرد. - از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید. - دیگران را به ضعف و ناامیدی می‌کشاند.

(۲) تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد. - کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد. - عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست.

(۳) عقاید و ارزش‌های آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست. - تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد. - کانون‌های ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.

(۴) کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد. - تسلط یک قوم را بر دیگران به دنبال دارد. - از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۲۳- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- آمریکاییان در هجوم به قاره اروپا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند.

- امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

- سلطه جهان غرب بر سایر کشورها، اشکال جدیدی پیدا کرده است.

- استعمار، هر نوع سلطه‌ای را شامل می‌شود.

(۲) غ - ص - غ - ص

(۱) ص - غ - ص - غ

(۴) ص - غ - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - غ

۲۴- کدام یک از عبارت‌های زیر در مورد «استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی» صحیح می‌باشد؟

- (۱) استعمار، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غربی در نظام جهانی جدید بود.
- (۲) هندوستان (کمپانی هند شرقی)، اندونزی (هند هلند) و الجزایر در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌بردند.
- (۳) جوامع استعمارزده به رغم مقاومت‌هایی که طی قرن نوزدهم انجام دادند، با استعمار نظامی و استعمار نو مواجه شدند.
- (۴) جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند.

۲۵- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

- (الف) دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های اقتصادی - اجتماعی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.
- (ب) اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود.
- (پ) با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود می‌شود.
- (ت) کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را برمی‌دارند.

(۱) غ - غ - ص - ص	(۲) ص - ص - غ - ص
(۳) ص - ص - غ - غ	(۴) غ - غ - ص - ص

۲۶- پاسخ هریک از سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- لیبرالیسم اولیه چه رویکردی داشت؟
- چه کسانی احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند؟
- پایه و اساس اقتصاد قرون وسطی چه بود؟

- (۱) جمعی و اقتصادی - موافقان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند. - فنودالیسم
- (۲) فردی و اقتصادی - مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند. - روابط اجتماعی ارباب، رعیتی
- (۳) جمعی و اقتصادی - مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند. - فنودالیسم
- (۴) فردی و اقتصادی - موافقان سرمایه‌داری که جریان راست نام گرفته بودند. - روابط اجتماعی ارباب، رعیتی

۲۷- روند فروپاشی حکومت‌ها به واسطه بحران اقتصادی و چالش‌های مرتبط با آن چگونه است؟

- (۱) آسیب‌های مربوط به فقر و غنا - پیوند بحران اقتصادی با فقر و غنا - سرایت بحران اقتصادی به ابعاد فرهنگی - درگیر شدن قشر فقیر جامعه - فروپاشی حکومت‌ها
- (۲) استفاده سرمایه‌داران از ابزارهای موجود - آسیب به قشر ضعیف و فقیر جامعه - عدم کنترل بحران اقتصادی - انتقال بحران به ابعاد فرهنگی - فروپاشی حکومت‌ها
- (۳) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی - درگیر شدن تمامی جامعه - استفاده سرمایه‌داران از ابزارهای موجود - انتقال فشار به تولیدکنندگان - خرد - عدم کنترل بحران و فروپاشی حکومت‌ها
- (۴) تأثیرپذیری عوامل داخلی از بحران اقتصادی - آسیب‌پذیری قشر ضعیف جامعه - انتقال فشار به سرمایه‌داران - استفاده سرمایه‌داران از ابزارهای موجود - عدم کنترل بحران و فروپاشی حکومت‌ها

۲۸- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- کدام گزینه درباره حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، نادرست است؟

- روشنفکری التقاطی چپ در چه کشورهایی پدید آمد؟

(۱) این حرکت‌ها در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و مارکسیستی بود. - کشورهای اسلامی

(۲) برخی از این حرکت‌ها، آشکارا اندیشه‌های غیرتوحیدی را مطرح می‌کردند. - کشورهای اسلامی

(۳) برخی از این حرکت‌ها از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند. - کشورهای غربی

(۴) گاهی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند. - کشورهای غربی

۲۹- به ترتیب در ارتباط با موارد زیر کدام گزینه صحیح است؟

- انقلاب اسلامی ایران در جهان دوقطبی قرن بیستم به این دلیل اهمیت می‌یافت.

- از منظر این گروه، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود.

- به عنوان مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام شناخته می‌شود.

- رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌نمود.

(۱) هدف قراردادن یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب - نسل دوم روشنفکران - جنبش‌ها و انقلاب‌های مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه. ش

- هانتینگتون

(۲) وابسته نبودن به بلوک شرق - نسل اول روشنفکران - شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین - هانتینگتون

(۳) وابسته نبودن به بلوک شرق - نسل اول روشنفکران - جنبش‌ها و انقلاب‌های مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه. ش - فوکویاما

(۴) هدف قراردادن نظام پهلوی - روشنفکران چپ - شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین - فوکویاما

۳۰- وجه تمایز «جنبش عدالتخانه» نسبت به جنبش‌های پیشین چه بود؟

(۱) حضور روشنفکران غرب‌گرا و اسلام‌گرا در کنار یکدیگر (۲) تلاش برای اصلاح ساختار حکومت

(۳) پیروزی روشنفکران با یاری دولت‌های خارجی (۴) تدوین قوانین سکولار در ایران

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۳۱- پژوهشگری در جریان پژوهش علمی خود، گزاره‌های زیر را تولید کرد؛ مجموعه منسجم آن‌ها بیانگر کدام گزینه است؟

«رابطه سبک زندگی با انگیزه دانشجویان برای پیشرفت تحصیلی چگونه است؟»، «با بهبود سبک زندگی دانشجویان، انگیزه آنان برای پیشرفت تحصیلی بالا می‌رود»، «چرا با بهبود سبک زندگی دانشجویان، انگیزه آنان برای پیشرفت تحصیلی بالا می‌رود؟»

(۱) مثال یک پژوهش علمی (۲) رابطه دوسویه بین مسئله و فرضیه

(۳) جایگاه فرضیه در روش علمی (۴) سلسله‌مراتب گزاره‌های علمی

۳۲- در چه صورتی شناخت ما به اخلاق منتهی می‌شود؟

(۱) تبدیل عقاید و ارزش‌ها به شناخت و باور (۲) تبدیل شناخت به عقاید، ارزش‌ها و باورها
(۳) همراه شدن شناخت با استدلال و قضاوت مسائل اخلاقی (۴) داشتن واکنش دقیق نسبت به مسائل اخلاقی

۳۳- در فرایند جست‌وجو، پیدا کردن محرک هدف، تابع چیست؟

(۱) تعداد عوامل انحرافی و شباهت آن‌ها (۲) ویژگی‌های منحصر به فرد عوامل انحرافی و شباهت آن‌ها
(۳) تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد آن هدف (۴) نسبت تعداد هدف‌ها به عوامل انحرافی و ویژگی‌های هر کدام از آن عوامل

۳۴- پاسخ به هر دو پرسش کدام گزینه، مستلزم به کار گرفتن حافظه رویدادی است؟

الف) برای کاهش آلودگی شهر تهران چه باید کرد؟

ب) روان‌شناسی علمی چیست؟

پ) آیا فیلم «غلاف تمام فلزی» را دیده‌اید؟

ت) حافظه رویدادی چگونه اطلاعاتی را دربرمی‌گیرد؟

ث) خنده‌دارترین اتفاقی که برایتان رخ داده، چیست؟

(۱) الف - ب (۲) ت - ث (۳) پ - الف (۴) پ - ث

۳۵- در کدام یک از گزینه‌های زیر، اثر نهفتگی به چشم می‌خورد؟

(۱) سعید در سال کنکور، روش‌های مطالعاتی رتبه‌های برتر را بررسی کرده و از آن‌ها استفاده می‌کند. این موضوع باعث شده در بعضی درس‌ها پیشرفت چشم‌گیری داشته باشد.

(۲) ابراهیم عادت دارد در حین آزمون، وقتی به سؤالی می‌رسد که راه‌حل آن را نمی‌داند، تا زمان حل آن، دست از فکر کردن نمی‌کشد و معلم او به ابراهیم پیشنهاد کرده که سؤال را رها کند و در انتهای آزمون مجدداً به آن بازگردد.

(۳) مریم و فاطمه به شدت درگیر حل یک مسئله هستند، ولی نمی‌توانند آن مسئله را حل کنند؛ فاطمه به مریم پیشنهاد می‌دهد که از زاویه دیگری به مسئله نگاه کنند.

(۴) هنگام خاموش شدن ماشین در حال حرکت، حسین که مکانیکی با تجربه است، عملکرد بهتری نسبت به فرامرز که به تازگی رانندگی یاد گرفته است، دارد.

۳۶- عبارت زیر به کدام یک از سبک‌های تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

«قوت رأی آن است که دخل فردا، امروز بکارد و کار امروز به فردا نگذارد.»

- (۱) احساسی (۲) اجتنابی (۳) تکانشی (۴) وابسته

۳۷- با توجه به عوامل موثر بر نگرش، «درماندگی آموخته شده» با کدام یک از گزینه‌های زیر، نزدیکی مفهومی کمتری دارد؟

- (۱) ادراک کنترل کم (۲) اراده پایین
(۳) ادراک کارایی کم (۴) اسناد به عوامل بیرونی و غیرقابل کنترل

۳۸- «علی، سعید و پروین با وجود گذشت چند سال از امکان دریافت گواهی‌نامه رانندگی، هنوز برای دریافت آن اقدام نکرده‌اند. علی سختگیری افسران آزمون

را دلیل ناتوانی خود می‌داند، سعید تصور می‌کند مهارت‌های جسمانی لازم را برای راننده شدن ندارد و پروین احساس می‌کند شرایط پرفشار تحصیلی،

امکان اختصاص زمان برای یادگیری رانندگی را به او نمی‌دهد.» جهت‌گیری اسناد علی، سعید و پروین، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) بیرونی - بیرونی - درونی (۲) بیرونی - درونی - بیرونی
(۳) درونی - درونی - بیرونی (۴) درونی - بیرونی - درونی

۳۹- درستی و نادرستی هر یک از عبارات زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- رژیم غذایی سالم باید حاوی چربی و کربوهیدرات کم و مواد فیبردار زیاد باشد.

- فشار روانی ناشی از ارتباط محیط با فرد و موقعیت‌هایی است که پیش روی او می‌گذارد.

- رژیم غذایی می‌بایست متناسب با سن (مرحله رشدی) و جنسیت فرد باشد.

- فشار روانی مثبت با وجود برانگیختن انگیزه در فرد، موجب افت واکنش‌های رفتاری می‌شود.

- (۱) درست - درست - درست - نادرست (۲) درست - نادرست - نادرست - درست
(۳) نادرست - درست - درست - نادرست (۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۴۰- هر یک از موقعیت‌های زیر به ترتیب، اشاره به کدام یک از ابعاد تعامل متقابل جسم و روان دارند؟

- ملیکا که مبتلا به وسواس است آنقدر دست‌هایش را شسته که پوست پوست شده‌اند.

- سهیلا به خاطر عوارض شیمی‌درمانی سرطان، منزوی شده و از خانه بیرون نمی‌رود.

(۱) عامل روانی پیامد بیماری جسمانی - عامل روانی عامل ایجاد بیماری جسمانی

(۲) عامل روانی عامل ایجاد بیماری جسمانی - عامل جسمانی پیامد بیماری روانی

(۳) عامل روانی عامل ایجاد بیماری جسمانی - عامل روانی پیامد بیماری جسمانی

(۴) عامل روانی پیامد بیماری جسمانی - عامل روانی پیامد بیماری جسمانی

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۲)

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۴۱ - ۴۵)

۴۱- « لِي حَبِيبٌ وَفِيَّ يُهْدِي إِلَيَّ غُيُوبِي وَ يُجَالِسُ الْأَفْضَلَ وَ يَجْتَنِبُ عَنِ مُجَادَلَةِ الْأَرَاذِلِ وَ يُعَاقِبُ الْجُهَالَ بِالسَّكُوتِ عَنْهُمْ! »:

(۱) یارِ باوفايم که عیب‌هایم را به من هدیه می‌دهد، نزد افراد شایسته می‌نشیند و هرگز با افراد پست بحث نمی‌کند و با سکوت در برابر نادانان، به آن‌ها طعم مجازات را می‌چشاند!

(۲) دوست وفاداری دارم که عیب‌های مرا به من هدیه می‌دهد و با شایستگان همنشینی می‌کند و از بحث کردن با فرومایگان پرهیز می‌کند و نادانان را با سکوت در برابرشان کیفر می‌کند!

(۳) دوست وفادار من عیب‌هایم را به من هدیه می‌دهد و با افراد شایسته همنشینی می‌کند و از گفتگو کردن با افراد فرومایه پرهیز می‌کند و با سکوت در برابر نادانان، آن‌ها را مجازات می‌کند!

(۴) یارِ باوفایی دارم که عیب‌های مرا به من هدیه می‌دهد و نزد شایستگان می‌نشیند و از ستیز کردن با فرومایگان دوری می‌کند و افراد نادان را با سکوت در مقابلشان مجازات می‌کند!

۴۲- « هُوَ صَاحِبُ اسْبَانِي وَ يَسْتَعْمِدُ سِيَاجًا لِحَفْظِهَا وَلَكِنْ مَرَّ أَحَدٌ مِنَ الْأَفْرَاسِ مِنْ فَوْقِ السِّيَاحِ وَ هَرَبَ مِنَ الْمَرْعَةِ إِلَى الْغَابَةِ! »:

(۱) او صاحب اسبانی است و پرچینی را برای محافظت از آن به کار می‌گیرد، اما یکی از اسب‌ها از روی آن پرچین پرید و از مزرعه به جنگل فرار کرد!

(۲) او صاحب اسب‌هایی است و برای نگهداری آن‌ها از پرچین استفاده می‌کند، ولی یکی از آن اسب‌ها از روی پرچین رد شد و توانست از مزرعه به سوی جنگل فرار کند!

(۳) او صاحب اسب‌هایی می‌باشد و برای محافظت از آن‌ها، از پرچینی استفاده می‌کند اما یکی از اسب‌ها از روی پرچین عبور کرد و از مزرعه به جنگل فرار کرد!

(۴) او صاحب اسب‌هاست و برای نگهداری آن‌ها پرچینی را به کار می‌گیرد، ولی یک اسب از روی آن پرچین عبور کرد و از مزرعه به سمت جنگل فرار کرد!

۴۳- « حُبِّي لَكَ لَيْسَ خَمْسَةٌ أَوْ سِتَّةٌ أَيَّامٌ مِنَ الْعُمُرِ، إِنِّي أَجِدُ رَائِحَةَ حُبِّكَ دَائِمًا كَمَا تَعْلَمِينَ! »:

(۱) دوستی من به تو پنج یا شش روز زندگانی نیست، پیوسته من عطر عشقت را همان‌گونه که می‌دانی دریافته‌ام!

(۲) عشقم به تو پنج یا شش روز عمر نیست، من همانا بوی عشق شما را همان‌طور که می‌دانید به طور دائم می‌یابم!

(۳) عشق من به تو پنج یا شش روز زندگی نیست، بی‌شک من همیشه بوی عشق تو را می‌یابم همان‌طور که می‌دانی!

(۴) دوستی من به تو پنج و شش روز زندگانی نیست، بی‌گمان من عطر عشق را همان‌گونه که می‌دانید پیوسته می‌یابم!

۴۴- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) من حاول رُؤْيَةَ جَنَاحِي الطَّيَّانِ مَا قَدَرْتُ! هرکس تلاش کند بال مرغ مگس را ببیند نمی‌تواند!

(۲) إِذَا وَقَفَ طَيْرٌ أَوْ جَرَادَةٌ عَلَى الْحَيَّةِ تَصِيدُهَا! اگر پرنده‌ای یا ملخی بر روی مار بایستد آن را شکار می‌کند!

(۳) عِنْدَمَا يَفْتَحُ التَّمْسَاحُ فَمَهُ يَبْدَأُ الرَّقْزَاقُ بِنَقْرِ بَقَايَا الطَّعَامِ! زمانی که تمساح دهانش را باز می‌کند، مرغ باران شروع به نوک زدن به بقایای غذا می‌کند!

(۴) يَا بُنَيَّ، إِنِّيكَ وَ مُصَاحَبَةُ الْفُسَّاقِ، هُمْ كَالْكِلَابِ! ای پسرکم! بپرهیز از همنشینی با بدکاران، ایشان همانند سگان‌اند!

۴۵- «هر کس قبل از سخن گفتن بیندیشد، غالباً از خطایم می‌گردد!» عین الصّحیح:

- (۱) من یفکّر قبل الکلام یسلم من الخطأ غالباً!
- (۲) من تفکّر قبل أن تکلم سلم من الخطأ في الأغلب!
- (۳) الذي یفکّر قبل أن تکلم قد یسلم من الأخطاء غالباً!
- (۴) الذي تفکّر قبل مکالمته قد سلم من الخطايا في الأغلب!

۴۶- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) اللهم كما حسّنت خلقي فحسّن خلقي!
- (۲) الملیح من یعجبنا شکله أو سلوکه في الحیاة!
- (۳) ما أجمل الأزهار التي تنفتح في الأيام الأولى من الربیع!
- (۴) رجاء علمني الزّراعة لكي أستطيع أن أشغل في مزرعتك!

۴۷- عین الخطأ في التحليل الصرفي و الاعراب: « نشتری مُعجماً یحتوی المفردات التي تُکمل حاجات أبحاثنا! »

- (۱) یحتوی: فعل مزید بحرفین - حروفه الأصلية (ح و ی) / مع فاعله جملة فعلية وصفية لموصوفها (مُعجم)
- (۲) تُکمل: مضارع - مصدره «تکمیل»، من باب تفعیل، و له حرف زائد / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۳) حاجات: اسم - جمع سالم للمؤنث، مفردة: «حاجة»، مؤنث - نكرة / فاعل و مرفوع
- (۴) مُعجم: اسم - مفرد مذکر - معرب - نكرة / مفعول أو مفعول به و منصوب

۴۸- عین الفعل الذي يدلّ معناه على الماضي فقط:

- (۱) لم تبلع الأسماك صغارها في هذا الفلم!
- (۲) إن لم تكن حليماً فتحلّم!
- (۳) لم لا تسألني ما لا تعلم!
- (۴) من لم یستمع إلى کلام المُعلّم یرسُب!

۴۹- عین ما ليس فيه معادل للمضارع الإلتزامي الفارسي:

- (۱) إن نشاهدُ صديقاً حقيقياً حولك فلا تتركه أبداً!
- (۲) نتلو آيات الحق ليهدينا الله إلى الصراط المستقيم!
- (۳) إن المؤمنين ليعتمدوا على الله في جميع الأحوال!
- (۴) نحن الآن في الطريق ولن نستطيع الحضور في الحفلة!
- (۵- عین خبر الأفعال الناقصة یختلف نوعه عن الباقي:

- (۱) لست قادراً أن أذهب إلى بيت جدتي!
- (۲) صار زُملائي مُتنبّهين لما سمعوا کلام معلّمي!
- (۳) كان الإنترنت من أهم احتياجات الإنسان!
- (۴) كانت مكتبة جُندي سابور في خوزستان أكبر مكتبة!

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۵۱- کدام گزینه در رابطه با فلسفه و مسائل پیرامونی آن، صحیح می‌باشد؟

- (۱) فلسفه به روشی قانونمند، وجودی خاص را بررسی می‌کند.
- (۲) همه انسان‌ها به شرط دقت در افکار و اعمال روزمره و اطراف خود، وارد تفکر فلسفی می‌شوند.
- (۳) عده محدودی از انسان‌ها به دنبال یافتن پاسخ‌های صحیح برای پرسش‌های فلسفی هستند.
- (۴) اگر چه روش کلی فلسفه روشی عقلی است، اما برخی از مسائلی با روش تجربی قابل اثبات است.

۵۲- کدام گزاره درباره استقلال در اندیشه از آثار و فواید تفکر فلسفی درست است؟

- (۱) فقط یک فیلسوف است که می‌تواند به چنین استقلالی دست یابد.
- (۲) کسی که دارای این ویژگی است، سخن هیچ‌کس را نمی‌پذیرد.
- (۳) لازمه استقلال در اندیشه، توانایی ارائه استدلال است.
- (۴) عواملی که مانع استقلال در اندیشه فرد می‌شوند، ممکن است به خود فرد مربوط باشند.

۵۳- فیلسوفی می‌گوید «سنگ همیشه هست و این بودن تغییری نمی‌کند» این سخن متناسب با عقاید کدام فیلسوف است و کدام گزینه درباره او صحیح می‌باشد؟

- (۱) پارمنیدس - برای نخستین بار واژه کیهان را به کاربرد.
  - (۲) پارمنیدس - از نظر او در جهان واقع، نیستی راه ندارد.
  - (۳) هراکلیتوس - فلسفه خود را به صورت شعر عرضه کرد.
  - (۴) هراکلیتوس - از نظر او همه چیز در سیلان و حرکت است.
- ۵۴- ملتوس اولین اتهام وارده به سقراط را شامل ... می‌دانست.

- (۱) انکار (۲) اثبات (۳) یک انکار و یک اثبات (۴) نفی و سلب

۵۵- کدام عبارت درست است؟

- (۱) رفتار روزمره انسان دلالت بر بدهات امکان معرفت دارد.
- (۲) کسی که قائل به شکاکیت مطلق است در همه کارها به جز شک مطلق خود، باید تردید کند.
- (۳) تصور هر انسانی از محدودیت یا عدم امکان شناخت او از پیرامون طبیعتاً او را به تناقض می‌رساند.
- (۴) اظهار این عقیده که انسان توانایی رسیدن به حقیقت را ندارد به تدریج سوفیست‌ها را به مغالطه در گفت‌وگو کشاند.

۵۶- کدام مورد نمی‌تواند از کارکردهای ابزار عقل به‌عنوان یکی از ابزارهای شناخت باشد؟

- (۱) بررسی و تحلیل یافته‌های حسی
(۲) استفاده‌های مختلف از اشیای متفاوت
(۳) توانایی شناخت تفاوت‌های اشیاء
(۴) شناخت قوانین طبیعی و تجربی

۵۷- کدام گزینه از جمله مشکلات تجربه‌گرایان در زمینه واقع‌نمایی دانش تجربی نمی‌باشد؟

- (۱) محدودیت روش‌های تجربی در پاسخ‌گویی به سؤالات مهم انسان
(۲) ناتوانی تجربه در دستیابی به خصوصیات همه اشیاء
(۳) بی‌معنا بودن دسته‌ای از مفاهیم و گزاره‌های غیرتجربی
(۴) از بین رفتن قطعیت احکام تجربی ناشی از تفاوت تجربیات

۵۸- کدام گزینه با دیدگاه ماتریالیست‌ها در مورد انسان مطابقت ندارد؟

- (۱) ماتریالیست‌ها معتقدند هر چیزی حتی ذهن و روان هم، از نوعی ماده یا برابندی از آن است.
(۲) از نظر تفکر ماتریالیستی وجود اختیار و اراده در انسان نتیجه یک فعالیت سلولی است.
(۳) انسان، ماشینی است بسیار پیچیده که امکان شناخت دقیق همه ابعاد آن به راحتی ممکن نیست.
(۴) انسان، حقیقتی مساوی با فرایندهای مادی است و هیچ تفاوتی با سایر اشیاء ندارد.

۵۹- نظر فیلسوفان مسلمان در مورد انسان و حقیقت وجودی او ...

- (۱) در بسیاری از موارد با نظر عارفان مشابهت دارد.
(۲) رونوشتی کامل از فلسفه متفکرانی همچون ارسطو و افلاطون است.
(۳) حاصل کوشش در تبیین عقلانی آن چیزی است که در قرآن روح نامیده شده.
(۴) چون کاملاً فلسفی است نمی‌تواند قرابتی با آموزه‌های دینی داشته باشد.

۶۰- اتفاقات زیر به‌ترتیب بیانگر کدام‌یک از حالات قوای نفسانی انسان هستند؟

- حامد هنگامی که با ۳ زورگیر مسلح روبه‌رو می‌شود که او را تهدید می‌کنند، با آن‌ها گلاویز می‌شود و در پی ضربات آنان آسیب جدی می‌بیند.
- سامان وارد یکی از حلقه‌های عرفانی شده‌است و از ترس این‌که گناه نکند، به کلی از تمام لذایذ مادی صرف‌نظر کرده است.
- ایمان هنگامی که کتابی را می‌خواند، قبل از این‌که به دنبال دریافت مقصود نویسنده باشد، سعی می‌کند با توسل به آن‌چه خود می‌داند، سخنان مؤلف را ابطال کند.

- (۱) تهوّر - خمودی - جربزه
(۲) شجاعت - خویشتن‌داری - جربزه
(۳) تهوّر - خویشتن‌داری - حکمت
(۴) شجاعت - خمودی - حکمت

صبح جمعه

۱۴۰۲/۷/۷

آزمون ۷ مهر ماه ۱۴۰۲ (دروس دهم)

(آزمون تعیین سطح)

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
منطق	۷	۶	۴	۲	
اقتصاد	۸	۶	۵	۲	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۶۰	مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۵
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۳	اجباری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۴	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۵	اجباری	منطق	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۶	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۶۱- اگر در مثلثی a قاعده و h ارتفاع مربوط به این قاعده باشد و داشته باشیم $a + 2h = 10$ آنگاه ضابطه تابع مساحت این مثلث برحسب ارتفاع کدام است؟

(S مساحت مثلث است.)

$$0 < h < 5, S = 5h - h^2 \quad (2)$$

$$0 < h < 5, S = 10h + 2h^2 \quad (1)$$

$$0 < h < 10, S = 5h + h^2 \quad (4)$$

$$0 < h < 10, S = 10h - 2h^2 \quad (3)$$

۶۲- معادله درجه دومی که ریشه‌های آن $5 \pm 2\sqrt{3}$ باشد، کدام می‌تواند باشد؟

$$x^2 + 19x + 13 = 0 \quad (4)$$

$$x^2 - 19x + 13 = 0 \quad (3)$$

$$x^2 + 10x + 13 = 0 \quad (2)$$

$$x^2 - 10x + 13 = 0 \quad (1)$$

۶۳- معادله $9x^2 + kx + 25 = 0$ دارای ریشه مضاعف است. معکوس ریشه بزرگتر معادله $x^2 - \frac{k}{2}x + 54 = 0$ کدام است؟ ($k < 0$)

$$-\frac{1}{9} \quad (4)$$

$$-\frac{1}{6} \quad (3)$$

$$\frac{1}{9} \quad (2)$$

$$\frac{1}{6} \quad (1)$$

۶۴- اگر رابطه $f = \{(2, a^2 + 2a), (1, 2), (a, 5), (2, 3), (4, 6), (4, b(b-1))\}$ تابع کمترین مقدار $\frac{a+b}{ab}$ کدام است؟

$$\frac{4}{3} \quad (4)$$

$$-\frac{5}{6} \quad (3)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$0 \quad (1)$$

۶۵- در تابع خطی $f(x) = ax + b$ ، $f(-1) = 1$ و نمودار f محور x ها را در نقطه‌ای به طول $\frac{1}{2}$ قطع می‌کند. تابع درجه دوم $g(x) = x^2 + ax + b$ از

کدام ناحیه مختصات می‌گذرد؟

(۴) اول و دوم

(۳) سوم و چهارم

(۲) فقط چهارم

(۱) فقط سوم

محل انجام محاسبات

۶۶- نمودار خط $y = 2x - 1$ سهمی $y = x^2 - x - k$ را در ۲ نقطه قطع می‌کند. مجموع طول این دو نقطه کدام است؟ $(k > -\frac{5}{4})$

۷ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۶۷- اگر میانگین داده‌های $2, 3x_1 - 2, 3x_2 - 2, \dots, 3x_{20} - 2$ برابر $\frac{13}{4}$ باشد، میانگین داده‌های $3, 4x_1 - 3, 4x_2 - 3, \dots, 4x_{20} - 3$ کدام است؟

۱ (۴)

$\frac{3}{4}$ (۳)

۴ (۲)

$\frac{7}{4}$ (۱)

۶۸- در یک سری داده آماری، اختلاف داده‌ها از میانگین به صورت $a, -1, 7, 4, -3$ است. واریانس داده‌ها کدام است؟

$\sqrt{28/4}$ (۴)

$28/4$ (۳)

$\sqrt{24/8}$ (۲)

$24/8$ (۱)

۶۹- متغیری، ۲۵ درصد از سطح یک نمودار دایره‌ای را به خود اختصاص داده است. زاویه مرکزی مربوط به این بخش از نمودار چند درجه است؟

۷۰ (۴)

۹۵ (۳)

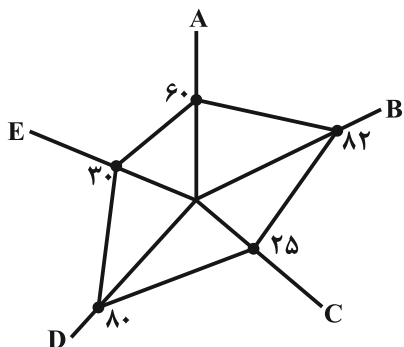
۸۰ (۲)

۹۰ (۱)

۷۰- یک شرکت در پایان سال مالی برای سهولت در تنظیم ترازنامه مالی خود، داده‌های گردآوری شده ۵ متغیر E, D, C, B, A را به ترتیب از راست به

چپ با بیشینه‌های ۱۲، ۵۰، ۸، ۱۱، ۱۰ به صورت نمودار راداری زیر ارائه کرده است. به ترتیب از راست به چپ مقدار متغیر A و میانگین کل داده‌ها کدام

است؟ (اعداد نمودار برحسب درصد است.)

(۱) ۳ و ۱۱/۲

(۲) ۳ و ۱۲/۴

(۳) ۷/۲ و ۱۲/۴

(۴) ۷/۲ و ۱۱/۲

محل انجام محاسبات

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۷۱- کدام یک از گزینه‌ها اوضاع شعری قرن‌های چهارم و پنجم هجری را به‌درستی بیان نمی‌کند؟

- (۱) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره شعر حماسی، مدحی و غنایی بود.
- (۲) شعر حکمی و اندرزی در این دوره رو به زوال بود و کمتر شاعری به این نوع ادبی می‌پرداخت.
- (۳) شعر این دوره آغازی بر داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایات و مثل‌ها بود.
- (۴) شعر مدحی که به پیروی از شعر عربی معمول شد با شاعران بزرگ درباری جایگاه خود را پیدا کرد.

۷۲- نام نویسنده چند اثر در مقابل آن صحیح آمده است؟

«کلیله و دمنه: برزویه طبیب - کشف‌الاسرار و عده‌الابرار: ابوالفضل میبدی - چهارمقاله: عطار نیشابوری - مرزبان‌نامه: اسدی طوسی - اسرارالتوحید:

محمد بن منور - تاریخ بلعمی: ابوعلی بلعمی - تفسیر طبری: محمد بن جریر»

(۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۷۳- ویژگی سبکی مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) بدین نامه چون دست کردم دراز
  - (۲) به رنج اندر آری تنت را رواست
  - (۳) برفت و بدو داد تخت و کلاه
  - (۴) به هستیش باید که خستو شوی
- یکی مهتری بود گردن‌فراز (کمی لغات عربی و سادگی زبان شعر)
که خود رنج بردن به دانش سزاست (کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم)
بزرگی و دیهیم و گنج و سپاه (تفاوت تلفظ برخی کلمات در مقایسه با زبان امروز)
ز گفتار بیکار یکسو شوی (مهجور بودن برخی واژگان)

۷۴- در چند مورد، آرایه مذکور در روبه‌روی ابیات، نادرست است؟

- (الف) گفתי شویم کی من از او ز من جدا
  - (ب) خوش آن‌که جا کنم به برت چند سوزدم
  - (ج) نالان از آن چو مرغ اسیرم که سوزدم
  - (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه
- روزی که تن ز جان شود و جان ز تن جدا (جناس)
رشک قبا جدا حسد پیرهن جدا (تشخیص)
هجران گل جدا و فراق چمن جدا (سجع)

۷۵- آرایه‌های «جناس تام، جناس ناقص، کنایه و استعاره» به‌ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شوند؟

- (الف) همچو حافظ به خرابات روم جامه قبا
  - (ب) برو ای ترک که ترک تو ستمگر کردم
  - (ج) آن سیل که دوش تا کمر بود
  - (د) گرفتم آتش پنهان خبر نمی‌داری
- بو که در بر کشد آن دلبر نوحاسته‌ام
حیف از آن عمر که در پای تو من سر کردم
امشب بگذشت خواهد از دوش
نگاه می‌کنی آب چشم پیدا را؟

(۱) ج - ب - الف - د (۲) ب - ج - الف - د (۳) ج - ب - د - الف (۴) ب - ج - د - الف

۷۶- کدام بیت، فاقد استعاره و دارای ترصیع است؟

- (۱) عجز فلک را به فلک وانمای
- (۲) سنبیل او سنبیل روزتاب
- (۳) نسخ کن این آیت ایام را
- (۴) شیفته شد عقل و تبه گشت رای
- عقد جهان را ز جهان واگشای
- گوهر او لعل گر آفتاب
- مسخ کن این صورت اجرام را
- آبله شد دست و ز من گشت پای

۷۷- تقطیع هجایی کدام مصراع درست است؟

- (۱) سرمست کسی باشد کو خود خبرش نبود
- سر / مس / ات / ک / سی / با / شد / کو / خو / د / خ / ب / ز / ش / ان / بود
- (۲) باز این دل دیوانه زنجیر همی بُرد
- با / ز / این / دل / دی / وان / ز / جی / ار / ه / می / بُ / رد
- (۳) کوهها را ز تجلی همه چون طور کنیم
- کو / ه / ها / را / ز / تج / لی / ه / م / چ / ن / ط / و / ر / ک / ن / ی / م
- (۴) چون تیر همی پرد از قوس تنم جانم
- چ / و / ن / ت / ی / ر / ه / می / پ / ر / د / از / ق / و / س / ت / ن / م / ج / ا / ن / م

۷۸- قافیه در کدام بیت، از قاعده «۲» و تبصره «۱» تبعیت می کند؟

- (۱) سر سفله را گرد بالش منه
- (۲) بران از دو سرچشمه دیده جوی
- (۳) میسر نبودش کز او عالمی
- (۴) شنید این سخن پیر روشن روان
- سر مردم آزار بر سنگ به
- ور آلاشی داری از خود بشوی
- ستانند و مهلت دهندش دمی
- بر او بر بشورید و گفت ای جوان

۷۹- کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

- «اگر هوشمندی به معنی گرای»
- (۱) معنی طلب که بر در و دیوار صورت است
  - (۲) بینش ظاهر غبار دیده باطن بود
  - (۳) هر صورتی که بینی معنی در آن توان دید
  - (۴) ره به خلوتگه وحدت بر و معنی درباب
  - که معنی بماند نه صورت به جای»
  - مغز است نزد مردم دانا هنر نه پوست
  - خاک زن در چشم ظاهر تا به جان بینا شوی
  - معنی آن نظر کن بنگر کمال صورت
  - بگذر از عالم صورت که نزاع صور است

۸۰- مفهوم همه ابیات مرتبط با متن زیر است؛ به جز:

«... ناگاه ماهی ای در پیش او بگذشت، زغن بجست و او را بگرفت، خواست که فروبرد؛ ماهی گفت: تو را از خوردن من چه سیری بود؟ لیکن اگر مرا به جان امان دهی هرروزه ده ماهی از برف دی مهی سپیدتر و پاکیزه تر بر همین جایگاه و همین ممر بگذرانم تا یکایک می گیری و به مراد دل به کار می بری و اگر واثق نمی شوی، مرا سوگندی مغلظ ده که آنچ گفتم، در عمل آرم. زغن گفت: بگو به خدا؛ منقار از هم بازرفتن و ماهی چون لقمه تنگروزیان در آب افتادن یکی بود.»

- (۱) تشنه تر گردند از نعمت تهی چشمان حرص
- (۲) چرب نرمی های ظاهر نیست بی مکر و فریب
- (۳) به کوشش نیست روزی، تن به قسمت ده که سرو اینجا
- (۴) عاقل ز دست دامن فرصت نمی دهد
- آب هیهات است سازد سیر چشم چاه را
- پرده دام است هر خاکی که شد هموارتر
- به چندین دست نتوانست دامان ثمر گیرد
- نتوان جنون خود به بهار دگر گذاشت

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- به ترتیب، کدام گزینه در ارتباط با موارد زیر، صحیح می‌باشد؟

الف) پیامد غیرارادی ورزش کردن

ب) پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری در رعایت حیا

پ) پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر سیگار کشیدن

۱) تندرستی - مورد اعتماد بودن - معتاد شدن

۳) تندرستی - مورد اعتماد بودن - آسیب و بیماری برای خود

۲) ورزشکار حرفه‌ای شدن - مورد تحسین قرار گرفتن - معتاد شدن

۴) ورزشکار حرفه‌ای شدن - مورد اعتماد بودن - آسیب و بیماری برای خود

۸۲- تمامی عبارات کدام گزینه در رابطه با پدیده‌های اجتماعی صحیح است؟

۱) به کنش اجتماعی و پیامدهای آن می‌گویند. - مجموعه آن‌ها، جهان اجتماعی را شکل می‌دهند. - بیرون از جهان اجتماعی‌اند و به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند وارد جهان اجتماعی می‌شوند.

۲) خردترین پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی است که آثار و پیامد سایر پدیده‌های اجتماعی می‌باشد. - اجزای جهان اجتماعی‌اند و می‌توان آن‌ها را براساس اندازه و دامنه از یکدیگر تفکیک کرد. - باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.

۳) هنجارها و ارزش‌های اجتماعی نمونه‌ای از پدیده‌های اجتماعی است. - به مرور، از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند. - اگر آن‌ها را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

۴) انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند. - در جهان اجتماعی بُعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد. - تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و عینی دارند؛ از این رو هیچ یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.

۸۳- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام موضوع اشاره دارد؟

- برگزاری مراسم جشن تکلیف در مدارس

- چگونگی شکل‌گیری و تداوم هویت اجتماعی

- طریقه نمود انتظارات جامعه در حقوق و تکالیف

- انجام توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی

۱) جامعه‌پذیری - بازتولید هویت اجتماعی - ارزش‌ها - شیوه رسمی پاداش و مجازات

۲) کنترل اجتماعی - تحولات هویتی جهان اجتماعی - هنجارها - شیوه غیررسمی پاداش و مجازات

۳) جامعه‌پذیری - بازتولید هویت اجتماعی - الگوهای عمل - شیوه رسمی پاداش و مجازات

۴) کنترل اجتماعی - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - عقاید - شیوه غیررسمی پاداش و مجازات

۸۴- کدام گزینه در ارتباط با تغییرات جهان اجتماعی، صحیح است؟

۱) تفاوت‌هایی که در لایه‌های سطحی جهان اجتماعی رخ می‌دهد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف محسوب می‌گردد و جهان اجتماعی با حفظ هویت خود دگرگون می‌گردد.

۲) رشد و افول اقتصاد، کاهش و افزایش جمعیت و تغییر زبان و لهجه، از جمله دگرگونی‌هایی است که منجر به تغییر جهان اجتماعی شده و گاه به ظهور جهان اجتماعی جدید منجر می‌شود.

۳) یک جهان اجتماعی واحد، تحولات و صورت‌های مختلفی را درون خود می‌پذیرد و تفاوت‌هایی که به ارزش‌ها و آرمان‌ها مربوط می‌شود، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

۴) هر نوع تغییر در زندگی اجتماعی را می‌توان از نوع دگرگونی جهان اجتماعی دانست و تفاوت‌هایی که به ارزش‌ها، هنجارها و نمادها مربوط می‌شود، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی است.

۸۵- هریک از موارد زیر، به ترتیب با کدام مفهوم یا ویژگی جهان متجدد از نگاه وبر تناسب دارد؟

«تنگ شدن عرصه بر کنش‌های اخلاقی و عاطفی»، «گسترش دانش وسایل» و «طرد عناصر معنوی از جهان»

۱) رواج کنش‌های عقلانی معطوف به ارزش - قفس آهنین - تقدس‌زدایی

۲) رواج کنش‌های عقلانی معطوف به ارزش - توسعه عقلانیت ابزاری - زوال عقلانیت ذاتی

۳) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا - قفس آهنین - زوال عقلانیت ذاتی

۴) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا - توسعه عقلانیت ابزاری - تقدس‌زدایی

۸۶- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- علوم اجتماعی اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، نمی تواند درباره حق و باطل بودن واقعیت ها و آرمان های جهان اجتماعی داوری کند.
- تبلور آرمان های اجتماعی در ارزش ها رخ می دهد.
- ارزیابی واقعیت های جهان اجتماعی در پرتو آرمان های آن است و مرز بین این دو قلمرو را عمل اعضای جامعه مشخص می کند.
- علوم تجربی توانایی داوری درباره فنون و روش های اجرایی را ندارد.

(۱) ص - ص - ص - غ (۲) غ - غ - ص (۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - ص - ص

۸۷- کدام گزینه موارد زیر را به درستی دسته بندی می کند؟

«محل سکونت - شغل - سیمای خوش - دین و مذهب»

- (۱) متغیر - اکتسابی - متغیر - فردی
- (۲) ثابت - انتسابی - اکتسابی - فردی
- (۳) اجتماعی - اجتماعی - فردی - ثابت
- (۴) انتسابی - فردی - متغیر - اجتماعی

۸۸- در متن زیر به ترتیب، کدام مفاهیم جامعه شناسی به کار رفته است؟

«در جامعه ای فرضی که مردم به تقدس خورشید اعتقاد داشتند، با بروز خشکسالی و عدم وجود دلایل کافی برای توجیه این عقیده، آداب و رسوم مربوط به گرمای داشت خورشید از بین مردم رخت برپست. به تدریج، ناتوانی در حفظ عقیده مقدس بودن خورشید، منجر به رواج ادیان دیگر و تحول عقاید جامعه شد.»

- (۱) علل درونی تحولات فرهنگی - تزلزل فرهنگی - بحران هویت - نتیجه بحران هویت
- (۲) علل درونی تحولات فرهنگی - بحران هویت - نتیجه بحران هویت - تزلزل فرهنگی
- (۳) تحول هویت فرهنگی - تزلزل فرهنگی - نتیجه بحران هویت - تحول هویت فرهنگی
- (۴) تحول هویت فرهنگی - بحران هویت - تزلزل فرهنگی - نتیجه بحران هویت

۸۹- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

- الف) کنار گذاشتن عناصر مشرکانه و اساطیری هویت توسط ایرانیان
- ب) گسترده شدن افق های جدیدی به روی اندیشمندان جهان غرب
- ج) فراتر رفتن زبان فارسی از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی
- (۱) حیات معنوی اسلام - برخورد جهان اسلام با جهان غرب - جنگ های صلیبی
- (۲) آشنایی با اسلام - حیات معنوی اسلام - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام
- (۳) بازگشت به هویت اسلامی - برخورد جهان اسلام با جهان غرب - حمله مغول
- (۴) آشنایی با اسلام - جنگ های صلیبی - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام

۹۰- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

- الف) اگر نظام فرهنگی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی، از اصول و ارزش های سیاسی خود عدول کند، نظام سیاسی اقتدار نظام فرهنگی را کاهش می دهد.
- ب) از منظر فارابی، تغلیب نظام سیاسی فردی انسان محور براساس خواست و میل شخصی حاکم است.
- ج) جامعه ای که اعضای آن عقاید و ارزش های حق را می شناسند، ولی به آنها پایبند نیستند، جامعه فاسق نام دارد.
- د) در اقتصاد وابسته به نفت، دولت بزرگی به وجود می آید که می کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و هزینه های آموزش و بهداشت را به کمک مالیات ها تأمین کند.

(۱) الف - د (۲) د - ب (۳) ج - الف (۴) ب - ج

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۹۱ - ۹۴)

۹۱- «مقبرتا حافظ و سعدي الجميلتان احدي المقاصد السياحية و قد سجلتهما منظمّة اليونسكو في قائمة التراث العالمي!»:

- (۱) آرامگاه‌های حافظ و سعدی که زیبا هستند یکی از مقصدهای گردشگری‌اند و در لیست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده‌اند!
- (۲) آرامگاه‌های زیبای حافظ و سعدی یکی از مقصدهای گردشگری است و سازمان یونسکو آن‌ها را در لیست میراث جهانی ثبت کرده است!
- (۳) مقبره‌های زیبای حافظ و سعدی یکی از مقاصد گردشگران است و سازمان یونسکو در لیست میراث جهانی به ثبت رسانده است!
- (۴) مقبره‌های زیبای حافظ و سعدی از مقصدهای گردشگران است و سازمان یونسکو آن‌ها را در لیست میراث جهانی ثبت کرده است!

۹۲- «عندما ننظر إلى الشمس التي جذوتها مستعرة نفهم بأن الله أوجدنا في الجوّ!»:

- (۱) زمانی که به پاره آتش فروزان خورشید می‌نگریم پی می‌بریم که خداوند آن را در فضا ایجاد کرده است!
  - (۲) زمانی که به خورشیدی که پاره آتش آن فروزان است می‌نگریم می‌فهمیم که خدا آن را در فضا پدید آورد!
  - (۳) وقتی به خورشید که شعله‌های آن فروزان است نگاه می‌کنیم می‌فهمیم که این خداوند است که آن را در فضا پدید آورده است!
  - (۴) هنگامی که به خورشید که پاره‌های آتش فروزان دارد نگاه می‌کنیم پی می‌بریم که خداوند آن را در فضا به وجود آورد!
- ۹۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) المؤمن الراسخ هو الذي لا يقدر أيُّ مُشكلةٍ أن يهزمه!: مؤمن ثابت‌قدم کسی است که هیچ مشکلی نمی‌تواند شکستش دهد!
- (۲) على الناس أن يستمعوا للقرآن عندما يُقرأ!: مردم، زمانی که قرآن خوانده می‌شود باید حتماً به آن گوش بدهند!
- (۳) للدّلافين أنوف حادة تضرب عدوها بها!: دلفین‌ها بینی‌های تیزی دارند که به وسیله آن دشمنشان را می‌زنند!
- (۴) وضِعْ هذه المطاطات في قرب الوقودات خطره كثير!: قرار دادن این پلاستیک‌ها در نزدیکی مواد سوختنی خطرش بسیار است!

۹۴- «سال قبل در مدرسه ما سی و چهار دانش‌آموز در کلاس دهم درس می‌خواندند!»؛ عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) في العام الماضي كان ثلاثون و أربعة تلميذاً يدرسون في الصفّ العاشر في مدرستنا!
- (۲) في السّنة الماضية أربعة و ثلاثون تلميذاً كانوا يدرسون في عشرة صفوف في مدرستنا!
- (۳) في العام الماضي كانت أربع و ثلاثون تلميذة يدرسن في الصفّ العاشر في مدرستنا!
- (۴) في السّنة الماضية ثلاثون و أربعة تلميذة كنّ يدرسن في الصفّ العاشر في مدرستنا!

■ ■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٥ - ٩٧) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

الحياة مليئة بالخير والشر، والجميل والقبيح، والمشاكل هي إحدى أجزاء الحياة، قد تمر على حياة الإنسان مشاكل تتنوع في نوعيتها أو في شدتها أو في تعقيدها ولا بد من التخلص منها لتعود الحياة طبيعياً. حلّ المشاكل هو هدف يسعى إليه الإنسان للتخلص من الصعاب وعلى كلّ مرء أن يتعلّم كيفية حلّ المشاكل.

في البداية يجب تمييز المشكلة والتعرّف عليها، وجمع المعلومات عنها، بعد جمع المعلومات يتم تحليلها ورؤية معرفة أسبابها، بعد ذلك توضع الحلول الممكنة، ويفضّل أن تكون غير معقّدة وممكنة التطبيق، ويجب أن نعلم بأنّه كلّما كانت هناك أفكار أكثر كانت الحلول أفضل. بعد وضع الحلول، نختار الحلّ الأفضل للتنفيذ، يجب في هذه المرحلة تقييم الحلول بدراسة النتائج والمخاطر المترتبة عليها.

٩٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبَ النَّصِّ: نحن نحتاج إلى أفكار كثيرة ...

- (١) حتّى نقدّم حلولاً أكثر في الصّعاب!
- (٢) لأنّنا نتعلّم كيفية حلّ المشاكل من الآخرين!
- (٣) حتّى نستطيع أن نضع خير الحلول لمشاكلنا!
- (٤) لأنّ الأفكار الجديدة تسهّل مشاكل الحياة المعقّدة!

٩٦- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) علينا أن نعرف المشكلة لدينا قبل أيّ عمل آخر!
- (٢) العاقل يختار حلاً للمشكلة بعد تجربة الحلول الأخرى!
- (٣) الحلول البسيطة من أفضل الحلول لحلّ مشاكل الحياة!
- (٤) لا حياة تخلو من المشاكل فلا بدّ من مواجهتها بقوة وشجاعة!

٩٧- عَيْنُ مَرَاوِحِ حَلِّ الْمَشْكِلةِ عَلَى التَّرْتِيبِ:

- (١) جمع المعلومات عن المشكلة، تنفيذ الحلّ الأفضل، دراسة نتائجه!
- (٢) تحليل المشكلة، تمييزها، وضع الحلول المختلفة، تنفيذ الحلّ الأفضل!
- (٣) تمييز المشكلة، تحليل أسبابها، تقديم الحلول المختلفة، إختيار الحلّ الأفضل!
- (٤) التّعرّف على المشكلة، جمع المعلومات، دراسة نتائج الحلول، إختيار الحلّ الأفضل!

٩٨- عَيْنُ مَا فِيهِ مِنَ الْكَلِمَاتِ الْمُتَضَادَّةِ:

- (١) وَلَيْتَا الْحَمِيمَ مُرَافِقٌ مُؤَمِّنٌ وَهُوَ شَرَحَ لَنَا مَضْرَرَاتِ الْعِدَاوَةِ قَبْلَ أُسْبُوعٍ!
- (٢) الْعَمِيلُ يُحَاوِلُ إِجْبَادَ النَّقْرِقَةِ بَيْنَكُمْ وَاجْتِمَاعَكُمْ فِي السَّاحَةِ يُسَبِّبُ يَأْسَهُ!
- (٣) هَلْ يُصَدِّقُ أَكْثَرُ النَّاسِ كَلَامَ ذَلِكَ الرَّجُلِ الْمُتَكَبِّرِ الَّذِي يَكْذِبُ دَائِماً!
- (٤) اجْتَنِبُوا الْإِسَاءَةَ إِلَى النَّاسِ وَقَوْمُوا بِالْإِحْسَانِ إِلَيْهِمْ لِكَسْبِ رِضَا اللَّهِ!

٩٩- عَيْنُ عِبَارَةٍ لَيْسَتْ فِيهَا جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ:

- (١) تَشْرُفْنَا بِزِيَارَةِ الْعَتَبَاتِ الْمُقَدَّسَةِ فِي الْعِرَاقِ صَعْبٌ!
- (٢) إِنَّ الْخُفَّاشَ يَنَامُ فِي النَّهَارِ وَيَخْرُجُ فِي اللَّيْلِ عَادَةً!
- (٣) الْبَوْمُ طَائِرٌ يَسْكُنُ فِي الْأَمَاكِنِ الْمَتْرُوكَةِ وَالْغَابَاتِ!
- (٤) نَسْتَقْدِمُ مِنَ الْأَعْشَابِ الطَّبِيَّةِ الْمُفِيدَةِ لِمُعَالَجَةِ الْأَمْرَاضِ!

١٠٠- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي بِنَاءِ الْمَجْهُولِ:

- (١) طَبَخْتُ وَالِدَةُ سَعِيدٍ طَعَاماً لَذِيذاً لِلصَّبِيغِ! ← طَبَخَ طَعَاماً لَذِيذاً لِلصَّبِيغِ!
- (٢) الْيَوْمَ تَنْقُلُ السَّيَّارَةَ الْأَخْشَابَ مِنَ الْغَابَةِ! ← الْيَوْمَ تُنْقِلُ الْأَخْشَابَ مِنَ الْغَابَةِ!
- (٣) الْمَعْلَمُ يُسَاعِدُ التَّلَامِيذَ لِأَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ! ← يُسَاعِدُ التَّلَامِيذَ لِأَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ!
- (٤) يَسْتَخْدِمُ الْإِنْسَانُ أَحْدَثَ الْأَشْيَاءِ فِي أَعْمَالِهِ! ← يُسْتَخْدَمُ أَحْدَثُ الْأَشْيَاءِ فِي أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ!

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۰۱- کدام گزینه را نمی‌توان وجه‌شبه تشبیه منطق به پزشکی دانست؟

- (۱) دسته‌بندی انواع مغالطات
(۲) نشان‌دادن روش جلوگیری از مغالطات مختلف
(۳) بیان قوانین حاکم بر ذهن
(۴) از بین بردن و ریشه‌کن کردن برخی مغالطات

۱۰۲- در کدام گزینه دلیل به‌وجود آمدن ابهام، کاربردهای متفاوت یک لفظ نیست؟

- (۱) علی فرد حواس‌پرت و بدقولی‌ست؛ او هیچ‌وقت به ساعتش توجه ندارد!
(۲) علی می‌گفت: سرم شلوغ است، درحالی‌که موهایش کاملاً ریخته است.
(۳) دروازه‌بان، مهاجم تیم حریف را زیر نظر داشت و در همین حال توپ از او گذر کرد.
(۴) احمد گفت: ان‌شاءالله چرخ ماشین جدید برایت بچرخد. علی جواب داد: فعلاً که پنچر شده است.

۱۰۳- درباره مفاهیم «امام رضا (ع)» و «ضامن آهو» می‌توان گفت ...

- (۱) وحدت مصداقی دارند و اختلاف مفهومی.
(۲) هم از نظر مفهومی و هم مصداقی وحدت دارند.
(۳) هم از نظر مفهومی و هم مصداقی اختلاف دارند.
(۴) وحدت مفهومی دارند و اختلاف مصداقی.

۱۰۴- اگر در تعریف مفهوم «غیرشاعر» بگوئیم «غیر اروپایی» و در تعریف مفهوم «اروپایی» بگوئیم «غیرشاعر» به‌ترتیب چه اشکالی دارند؟

- (۱) جامع نیست. - جامع نیست.
(۲) جامع و مانع نیست. - مانع نیست.
(۳) مانع نیست. - جامع و مانع نیست.
(۴) جامع و مانع نیست. - جامع و مانع نیست.

۱۰۵- در رابطه با استدلال استقرای تمثیلی کدام یک درست است؟

- (۱) به صرف مشابهت چند مورد جزئی، حکمی کلی به‌دست آوریم.
(۲) اگر مشابهت میان دو امر زیاد باشد، ضرورتاً نتیجه حاصل می‌شود.
(۳) همچون استدلال استقرای تعمیمی از نظر قوت و ضعف در سطوح مختلفی قرار دارد.
(۴) مبنای آن براساس تخمین بنا شده است و نمی‌توان نتیجه قطعی از آن گرفت.

۱۰۶- در کدام گزینه، یک قضیه شخصی آمده است؟

(۱) «خودکار آبی است» یک تصدیق است. (۲) دانشجویان درس خوان هستند.

(۳) فردایی روشن در انتظار کشور است. (۴) حتی یک نفر هم قبول نشد.

۱۰۷- متضاد متناقض متداخل قضیه «هر الف ب است» چیست؟ در صورتی که قضیه کلی صادق باشد متداخل آن چه حکمی دارد؟

(۱) هر الف ب است - صادق (۲) بعضی الف ب است - صادق (۳) هر الف ب است - کاذب (۴) بعضی الف ب است - کاذب

۱۰۸- کدام قضیه اگر نتیجه قیاسی قرار بگیرد، مشروط بر این که مقدمات شرط اول و دوم را داشته باشند نیازی به بررسی شرط سوم نداریم؟

(۱) موجبه کلی (۲) سالبه کلی (۳) موجبه جزئی (۴) سالبه جزئی

۱۰۹- اگر قضیه «غیر A یا غیر B است یا غیر C» یک قضیه منفصل حقیقی باشد، آنگاه کدام گزینه صادق نخواهد بود؟

(۱) اگر غیر A، غیر C باشد، آنگاه غیر B است. (۲) اگر غیر A، غیر B باشد، آنگاه غیر C است.

(۳) اگر غیر A، B باشد، آنگاه C است. (۴) اگر غیر A، C باشد، آنگاه غیر B است.

۱۱۰- کدام گزینه مصداقی از مغالطه تله‌گذاری است؟

(۱) من هرگز برای شما کتاب نمی‌نویسم؛ از ظاهر شما معلوم است که حق‌التألیف را نمی‌دهید.

(۲) همه می‌دانند که عادت کردن به تماشای تلویزیون مانع پرورش خلاقیت کودکان می‌شود.

(۳) اینجا که من ایستاده‌ام مرکز زمین است، اگر باور نداری متر بردار و اندازه بگیر.

(۴) شما که دست از ایمان به خدا بر نمی‌دارید باید در چنین شرایطی صبور و فهمیده باشید.

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۱۱- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (الف) در یک کسب‌وکار با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست.
(ب) این موضوع که کارآفرینان موفق «مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند»، اشاره به ویژگی ریسک‌پذیر بودن آن‌ها دارد.
(ج) اگر درآمدهای به‌دست آمده از هزینه‌های تولید بیشتر باشد، کسب‌وکار شما زیان کرده است.
(د) مسئولیت محدود برای سهام‌داران از معایب ایجاد یک شرکت سهامی است.
(ه) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی از معایب کسب‌وکار شخصی است.
(و) محدوده عمل مؤسسات غیرانتفاعی گاهی محلی و گاهی ملی و حتی جهانی است.

- (۱) ص - ص - ص - غ - غ - غ
(۲) غ - ص - ص - ص - غ - غ
(۳) ص - غ - غ - غ - ص - ص
(۴) غ - غ - غ - ص - ص - ص

۱۱۲- یک واحد تولید کفش با ۱۰ نیروی کار، به شرح زیر فعالیت می‌کند. با توجه به درآمد و هزینه‌های آن، سود واقعی سالانه این واحد تولیدی چقدر است؟

(الف) خرید مواد اولیه در هر ماه $\frac{1}{8}$ سرمایه فیزیکی

(ب) دستمزد ماهیانه هر کارگر ۴ میلیون تومان

(ج) هزینه آب، برق، گاز و اجاره ماهیانه، معادل ۲۵ درصد دستمزد کارگران در سال

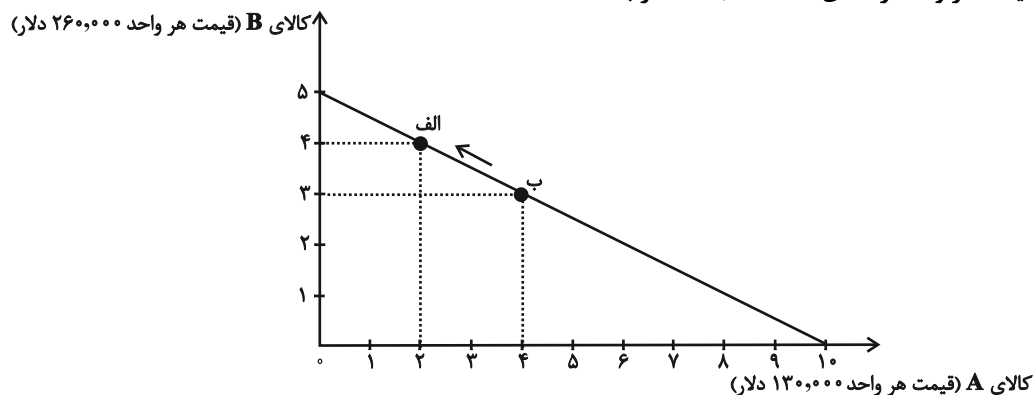
(د) سرمایه فیزیکی (تجهیزات تولید)، معادل ۸۰۰ میلیون تومان

(ه) ماهیانه ۱۵۰۰ جفت کفش تولید و هر جفت کفش به قیمت ۶۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود.

(و) هزینه فرصت (هزینه پنهان) کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت مهندسی، ماهیانه ۲۰ میلیون تومان است.

- (۱) ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ (۲) ۷,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ (۳) ۶,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰ (۴) ۶,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۱۱۳- فردی، درآمد دریافتی خود را مطابق نسبت‌های نمودار زیر، برای خرید دو کالای A و B تقسیم کرده است. اگر قیمت هر واحد از کالای A، ۱۳۰,۰۰۰ دلار و قیمت هر واحد از کالای B، ۲۶۰,۰۰۰ دلار باشد:

(الف) کل درآمد فرد چقدر است؟

(ب) اگر کل بودجه فرد به خرید کالای B اختصاص یابد، چند واحد کالای B می‌تواند بخرد؟

(پ) حرکت از نقطه «ب» به نقطه «الف» به چه معناست؟

- (۱) الف (۱,۳۰۰,۰۰۰ دلار، ب) ۱۵ واحد، پ) هزینه فرصت ۱ واحد کالای B بیشتر برابر است با صرف‌نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای A
(۲) الف (۲,۶۰۰,۰۰۰ دلار، ب) ۵ واحد، پ) صرف‌نظر کردن از خرید ۱ واحد کالای B برای به‌دست آوردن ۲ واحد کالای A بیشتر
(۳) الف (۱,۳۰۰,۰۰۰ دلار، ب) ۵ واحد، پ) صرف‌نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای A برای به‌دست آوردن ۱ واحد کالای B بیشتر
(۴) الف (۲,۶۰۰,۰۰۰ دلار، ب) ۱۵ واحد، پ) هزینه فرصت ۱ واحد کالای A بیشتر برابر است با صرف‌نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای B

محل انجام محاسبات

۱۱۴- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

(الف) زمانی که روی برگه اسکناسی نوشته شده است ۵۰ هزار تومان، به این معناست که ...

(ب) کدام گزینه در ارتباط با اوراق سهام و اوراق مشارکت درست است؟

(۱) (الف) شما می‌توانید با آن معادل ۵۰ هزار تومان کالا یا خدمات دریافت کنید. (ب) وقتی کسی سهام می‌خرد دیگر نمی‌تواند هر وقت که خواست برگه‌های سهام خود را به دیگری بفروشد.

(۲) (الف) این ورقه اسکناس به خودی خود، ۵۰ هزار تومان می‌ارزد. (ب) وقتی که اوراق سهام می‌خریم، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.

(۳) (الف) این ورقه اسکناس به خودی خود، ۵۰ هزار تومان می‌ارزد. (ب) علاوه بر آنکه به اوراق مشارکت، برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سودی تعلق می‌گیرد، قابل خرید و فروش نیز هستند.

(۴) (الف) شما می‌توانید با آن معادل ۵۰ هزار تومان کالا یا خدمات دریافت کنید. (ب) اگر سود شرکتی دائماً افزایش یابد متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد می‌شود و در نتیجه قیمت ثانویه دائماً افزایش می‌یابد.

۱۱۵- با توجه به الگوی مرز امکانات تولید مقابل:

• تولید در کدام نقطه ناکارا است؟

• اگر نقطه تولید بنگاه، نقطه (ب) باشد، آنگاه هزینه فرصت تولید ۲۰۰ عدد پیراهن بیشتر کدام است؟

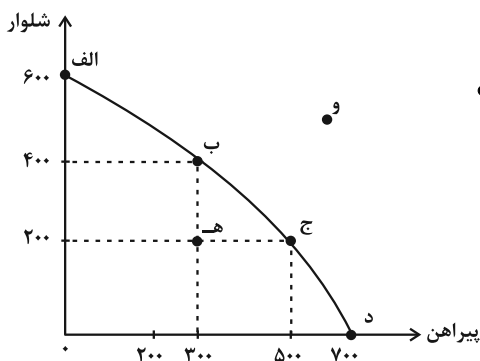
• تولید در کدام نقطه، غیرقابل دستیابی است؟

(۱) ه - ۲۰۰ عدد شلوار از دست رفته - و

(۲) و - ۵۰ عدد شلوار از دست رفته - ه

(۳) و - ۲۰۰ عدد شلوار از دست رفته - ه

(۴) ه - ۵۰ عدد شلوار از دست رفته - و

۱۱۶- کدام گزینه متضمن پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) به ترتیب هر یک از ویژگی‌های: «از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.» و «تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشور است.» به کدام یک از انواع مالیات اشاره دارد؟

(ب) طرفداران کدام نظریه اقتصادی، معتقدند تنها طبقه‌ای که می‌تواند علیه فسادهای ساختاری سرمایه‌دارها قیام کند و اوضاع را به سوی نقطه مطلوب تغییر دهد، طبقه ستمدیده کارگران است؟

(ج) کدام گزینه در ارتباط با وضعیت اقتصاد ایران در دوره قاجار، درست است؟

(۱) (الف) مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده (ب) طرفداران نظریه مارکسیسم (ج) در این دوره، سیاست‌های رکودی و انقباضی، نبودن برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصادی، اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای استعماری، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی، آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

(۲) (الف) مالیات بر ارزش افزوده - عوارض گمرکی و خدماتی (ب) طرفداران نظریه مارکسیسم (ج) در دوره قاجار، کشورهای دیگر منطقه همچون مصر، امپراطوری عثمانی، سوریه و لبنان، در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی، رشد مطلوبی داشتند.

(۳) (الف) مالیات بر ارزش افزوده - عوارض گمرکی و خدماتی (ب) طرفداران اقتصاد بازار آزاد (ج) ضعف اقتصاد ایران در دوره قاجار با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در قاره اروپا مصادف بود.

(۴) (الف) مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده (ب) طرفداران اقتصاد بازار آزاد (ج) ویژگی عمده دوره قاجار، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

محل انجام محاسبات

۱۱۷- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر مربوط به مراحل تولید کتاب است؛ اگر نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۵ درصد باشد؛ آنگاه با توجه به مندرجات جدول زیر:

الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم چند تومان است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله سوم چند تومان است؟

۱	قیمت فروش «چوب»	۲۲,۰۰۰ تومان
۲	قیمت فروش «خمیر کاغذ»	۳۶,۰۰۰ تومان
۳	قیمت فروش «کاغذ»	۴۴,۰۰۰ تومان
۴	قیمت فروش «کتاب»	۷۲,۰۰۰ تومان

ج) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده چند تومان است؟

۱) الف) ۴,۵۰۰ (ب) ۶,۶۰۰ (ج) ۲۶,۱۰۰

۲) الف) ۴,۵۰۰ (ب) ۱,۲۰۰ (ج) ۲۶,۱۰۰

۳) الف) ۵,۴۰۰ (ب) ۶,۶۰۰ (ج) ۱۰,۸۰۰

۴) الف) ۵,۴۰۰ (ب) ۱,۲۰۰ (ج) ۱۰,۸۰۰

۱۱۸- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام گزینه در رابطه با جریان چرخشی ساده بین خانوارها و بنگاه‌ها در بازارهای محصولات و بازار عوامل تولید، نادرست است؟

ب) زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای ... افزایش می‌یابد.

ج) کالای ... به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد.

د) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ قانون ... را اعلام کرد.

ه) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای ...، ... و ... تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

۱) الف) خانوارها زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاها و خدمات ارائه می‌کنند. (ب) مکمل، (ج) معمولی، (د) ممنوعیت واردات هر

نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی، (ه) کانادا - مکزیک - فرانسه

۲) الف) در بازار عوامل تولید، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند. (ب) جانشین، (ج) پست، (د) ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا

هندی یا چینی، (ه) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده

۳) الف) در بازار عوامل تولید، یکی از پرداخت‌هایی که بابت خرید منابع تولید به خانوارها پرداخت می‌شود، دستمزد است. (ب) جانشین، (ج) معمولی، (د) ممنوعیت

صادرات هر نوع مواد غذایی به کشورهای ایران، هند و چین، (ه) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده

۴) الف) پول پرداخت شده توسط خانوارها بابت خرید کالاها و خدمات، با عبور از بازار کالا و خدمات به‌عنوان درآمد بنگاه دریافت می‌شود. (ب) مکمل،

(ج) پست، (د) ممنوعیت صادرات هر نوع مواد غذایی به کشورهای ایران، هند و چین، (ه) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده

۱۱۹- طبق آمار در کشوری فرضی با ۸۵ میلیون نفر جمعیت، ۶۳ میلیون نفر بالای ۱۵ سال سن دارند که ۴۰ میلیون نفر از آن‌ها جزء جمعیت فعال هستند و ۱۲ میلیون نفر نیز بیکارند. با توجه به این شرایط:

الف) جمعیت کمتر از ۱۵ سال، جمعیت غیرفعال و جمعیت شاغل به ترتیب، چند میلیون نفرند؟

ب) نرخ بیکاری چند درصد است؟

پ) کدام نوع بیکاری هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد؟

۱) الف) ۲۵-۲۰-۱۸ ب) ۳۰ درصد پ) ساختاری ۲) الف) ۲۲-۲۳-۲۸ ب) ۲۰ درصد پ) دوره‌ای

۳) الف) ۲۵-۲۰-۱۸ ب) ۲۰ درصد پ) ساختاری ۴) الف) ۲۲-۲۳-۲۸ ب) ۳۰ درصد پ) دوره‌ای

۱۲۰- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) موارد اول و سوم کدام گزینه به مزایای خرید مقایسه‌ای اشاره دارد؟

ب) عبارت کدام گزینه در خصوص سرمایه‌گذاری در مواردی مانند طلا و سهام صحیح است؟

ج) بیمه روشی است برای ... که در آن ...

۱) الف) ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید. - ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. - محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خردید. - ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد. ب) اگر قیمت طلا در طول زمان ثابت باشد و قیمت خرید با قیمت فروش یکی باشد، در عمل چیزی عاید خریدار طلا نمی‌شود. درحالی که سهام‌داری حتی اگر قیمت ورقه سهام هم تغییر نکند، با دریافت سود سالانه شرکت همراه است. ج) انتقال خطرپذیری - بیمه‌گذار، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند.

۲) الف) نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید. - ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. - درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید. - خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است. ب) خرید طلا همانند سهام‌داری با دریافت سود سالانه منظم همراه است. ج) جلوگیری از بروز خسارت - بیمه‌گر، جبران خسارت بیمه‌گذار را به عهده می‌گیرد.

۳) الف) ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد. - ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید. - ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. - درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید. ب) سرمایه‌گذاری در مواردی مانند طلا و سهام، سرمایه‌گذاری‌هایی مولد هستند که به افزایش ظرفیت تولیدی کشور کمک می‌کنند. ج) جلوگیری از بروز خسارت - بیمه‌گر، جبران خسارت بیمه‌گذار را به عهده می‌گیرد.

۴) الف) خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است. - بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود. - ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد. - ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید. ب) خرید طلا نیز همانند خرید سهام به پول خیلی زیادی نیاز دارد و هر زمان هم قابل فروش است. ج) انتقال خطرپذیری - بیمه‌گذار، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند.

آزمون ۷ مهر ماه ۱۴۰۲ (دروس دوازدهم)

(آزمون تعیین سطح)

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
فلسفه	۸	۶	۵	۲	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۴۰	مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۵
۲	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۵
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۴	اختیاری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

آمار و احتمال

(درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال، درس ۳: چرخه آمار در حل مسائل تا پایان «کام‌های چرخه آمار در حل مسائل»
صفحه‌های ۱ تا ۳۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱۲۱- از بین ۵ نوع سوپ مختلف، ۴ نوع پلوخورشت و ۳ نوع نوشیدنی، چند نهار مختلف شامل یک نوع سوپ، یک نوع

پلوخورشت و یک نوع نوشیدنی می‌توان انتخاب کرد؟

(۱) ۱۲ (۲) ۳۰ (۳) ۶۰ (۴) ۱۰۰

۱۲۲- با ارقام ۰، ۳، ۵، ۶ و ۸ چند عدد سه رقمی زوج بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

(۱) ۱۸ (۲) ۱۲ (۳) ۳۰ (۴) ۴۸

۱۲۳- ... مهم‌ترین گام رسیدن به پاسخ است که مرتبط با گام ... است. اگر در بین داده‌ها، داده دورافتاده داشته باشیم از معیار ... استفاده می‌کنیم.

(۱) طرح یک پرسش دقیق و شفاف - دوم - میانگین (۲) اندازه‌گیری یا سنجش - اول - میانگین

(۳) طرح یک پرسش دقیق و شفاف - اول - میانه (۴) اندازه‌گیری یا سنجش - دوم - میانه

۱۲۴- احتمال اینکه فردا آزمون ریاضی برگزار شود $\frac{۰}{۲}$ است. احتمال آنکه فردا این آزمون برگزار نشود، چقدر است؟

(۱) $\frac{۲}{۵}$ (۲) $\frac{۳}{۵}$ (۳) $\frac{۴}{۵}$ (۴) $\frac{۱}{۵}$

۱۲۵- اگر داشته باشیم $\left(\frac{۱۲}{n+۵}\right) = \left(\frac{۱۲}{2n+۱}\right)$ ؛ مجموع مقادیر قابل قبول برای n کدام است؟

(۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۸

محل انجام محاسبات

۱۲۶- در پرتاب دو تاس، احتمال آنکه مجموع دو تاس مضرب ۳ باشد، چند برابر احتمال آن است که مجموع دو تاس برابر ۸ باشد؟

$$\frac{5}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{2}{5} \quad (۳)$$

$$\frac{12}{5} \quad (۲)$$

$$\frac{5}{12} \quad (۱)$$

۱۲۷- از مجموعه اعداد طبیعی یک رقمی، چهار عضو انتخاب می‌کنیم. تعداد حالاتی که حداکثر یکی از اعداد مضرب ۴ انتخاب شود، کدام است؟

$$۳۶ \quad (۴)$$

$$۵۴ \quad (۳)$$

$$۹۰ \quad (۲)$$

$$۱۰۵ \quad (۱)$$

۱۲۸- تعداد زیرمجموعه‌های چهارعضوی یک مجموعه n عضوی $\frac{7}{4}$ برابر تعداد زیرمجموعه‌های سه عضوی یک مجموعه $(n-1)$ عضوی است. تعداد

زیرمجموعه‌های پنج عضوی مجموعه n عضوی کدام است؟

$$۳۵ \quad (۴)$$

$$۲۱ \quad (۳)$$

$$۲۰ \quad (۲)$$

$$۱۰ \quad (۱)$$

۱۲۹- دو ظرف موجود است. در ظرف اول ۵ مهره زرد و ۳ مهره سفید و در ظرف دوم ۴ مهره زرد و ۲ مهره سفید است. از هر ظرف ۲ مهره به تصادف

خارج می‌کنیم. احتمال اینکه هر چهار مهره خارج شده، از یک رنگ نباشد، کدام است؟

$$۰/۸۵ \quad (۴)$$

$$\frac{6}{7} \quad (۳)$$

$$۰/۱۵ \quad (۲)$$

$$\frac{1}{7} \quad (۱)$$

۱۳۰- اگر احتمال روی دادن پیشامدی از سه برابر احتمال روی ندادنش $۰/۴$ واحد کمتر باشد؛ نسبت احتمال روی دادن این پیشامد به احتمال روی

ندادنش چقدر است؟

$$\frac{7}{20} \quad (۴)$$

$$\frac{20}{7} \quad (۳)$$

$$\frac{7}{13} \quad (۲)$$

$$\frac{13}{7} \quad (۱)$$

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم
و سیزدهم، پایه‌های آوایی
ناهمسان، مراعات‌نظیر، تلمیح و
تضمین + کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۱۰ تا ۴۰

۱۳۱- در کدام گزینه، پدیدآورنده هر دو اثر نادرست ذکر شده است؟

(۱) (مجله بهار: محمدتقی بهار) (ایده‌آل: میرزاده عشقی)

(۲) (خداوندنامه: فتحعلی‌خان صبا) (شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی)

(۳) (سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی: میرزا حبیب اصفهانی) (روزنامه سروش: ادیب‌الممالک فراهانی)

(۴) (گنجینه نشاط: مشتاق اصفهانی) (مجله دانشکده: محمدتقی بهار)

۱۳۲- با توجه به ویژگی‌های سبک بازگشت و دوره بیداری، ابیات کدام گزینه، به‌ترتیب می‌توانند متعلق به این دو سبک باشند؟

الف) در این بهار دل‌نشین که گشته خاک عنبرین ز من ربوده عقل و دین، نگاری از نگارها

ب) تا زبر خاکی ای درخت برومند مگسل از این آب و خاک رشته پیوند

ج) دلیل کاروان اشکم آه سرد را مانم اثرپرداز داغم، حرف صاحب‌درد را مانم

د) ای‌ها شاعر تو هم از شعر گفتن لال باش شعر یعنی چه، برو حمال شو رمال باش

هـ) همت طلب از باطن پیران سحرخیز زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند

(۱) الف - ج (۲) هـ - د (۳) ب - الف (۴) ج - ب

۱۳۳- وزن کدام مصراع در کمانک مقابل آن درست آمده‌است؟

(۱) نه مهر راست زوال و نه شوق راست، نهایت (مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن)

(۲) زنده شود هر که پیش دوست بمیرد (مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن)

(۳) جز گوش تو نشنود حدیث من (مستفعل فاعلاتن فاعلن)

(۴) آن سرو دو صد گلشن و گلزار مرا یافت (مفعول مفاعیلن مفاعیلن فاعلن)

۱۳۴- وزن کدام بیت با مصراع «تو قدر آب چه دانی که در میان فراتی» یکسان است؟

(۱) هر آن کست که ببیند روا بود که بگوید که من بهشت بدیدم به راستی و درستی

(۲) هزار نقد به بازار کاینات آرند یکی به سگه صاحب‌عیار ما نرسد

(۳) اگر روم ز پیش فتنه‌ها برانگیزد ور از طلب بنشینم به کینه برخیزد

(۴) برو معالجه خود کن ای نصیحت‌گوی شراب و شاهد شیرین که را زیانی داد

۱۳۵- کدام بیت، فاقد مجاز و دارای تلمیح و تناسب است؟

(۱) زین آتش نهفته که در سینه من است خورشید شعله‌ای است که در آسمان گرفت

(۲) ز چشم شوخ لیلی آهوان دارند فرمانی که هر جا می‌رود از چشم نگذارند مجنون را

(۳) ز بی‌عشقی بهار زندگی دامن کشید از من وگرنه همچو نخل طور آتش می‌چکید از من

(۴) شو نمک‌برآتش‌افکن کز سر خوان بهشت خوش‌نمک در طبع و شکر در زبان آورده‌ام

۱۳۶- آرایه‌های «تلمیح، تناسب، جناس تام و تشبیه» به ترتیب، در کدام ابیات آمده‌اند؟

الف) شهی به خون اسیران عشق فرمان داد	ب) تیغ بر کف ترکان کج کله داد است
ب) گرچه در بحر غم او به کنار افتادیم	لیک شادیم که امید کنار است آنجا
ج) ای شاهد افلاکی در مستی و در پاکی	من چشم تو را مانم تو اشک مرا مانی
د) اسیر نفس و هوا ماند دل هزار افسوس	به دست دیو برآورد زنگ خاتم ما
- (۱) ب - الف - د - ج   (۲) الف - ج - ب - د   (۳) الف - د - ج - ب   (۴) د - ج - الف - ب

۱۳۷- کدام بیت فاقد تلمیح است؟

(۱) پرسیدم از هلال که قدت چرا خم است؟	گفتا خمیدن قدم از بار ماتم است
(۲) نرگس همی رکوع کند در میان باغ	زیرا که کرد فاخته بر سرو مؤذنی
(۳) اگر ز مغز حقیقت به پوست خرسندی	تو نیز جامه ازرق بپوش و سر بتراش
(۴) بر دوش من افکند فلک بار امانت	زان چرخ‌زنان است که این بار ندارد

۱۳۸- کدام گزینه بیشترین «تشبیه و تضمین» را دارد؟

(۱) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت	شیوه جنات تجری تحتها الانهار داشت
(۲) صائب این آن غزل حافظ شیراز که گفت	مژده ای دل که مسیحا نفسی می‌آید
(۳) به شهر عشق منم شهریار و چون حافظ	منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن
(۴) چون روا باشد که سعدی گویدت	سرو بستانی تو یا مه یا پری

۱۳۹- مفهوم بیت زیر در بیت کدام گزینه دیده می‌شود؟

«با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است	ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»
(۱) دلا طمع مبر از لطف بی‌نهایت دوست	چو لاف عشق زدی سر بباز چابک و چست
(۲) به جلوه‌ای ز تو چون چشم ما شود خرسند	چگونه آینه قانع به یک مثال شود
(۳) با خیال او قناعت می‌کنم من کیستم	تا وصالش در دل امیدوارم بگذرد
(۴) هرآنکه کنج قناعت به گنج دنیا داد	فروخت یوسف مصری به کمترین ثمنی

۱۴۰- مفهوم کدام بیت، تداعی‌کننده مفهوم بیت زیر است؟

«به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد	تو را در این سخن انکار کار ما نرسد»
(۱) گر نباشد لطف طبع و حسن خلق و عزّ نفس	نقش دیواری ز صد ترک ختا بهتر بود
(۲) پیش ما رسم شکستن نبود عهد و وفا را	الله الله تو فراموش مکن صحبت ما را
(۳) در جهان خورشید را همتا نباشد هوش دار	حسن خلقش نورها باشند و او خود خورشید
(۴) نه رخ نمود نه آراست قد نه زلف گشود	به حسن خلق و وفا داد دلستانی داد

مِنَ الْأَشْعَارِ الْمُنْسُوبَةِ إِلَى الْإِمَامِ عَلِيٍّ (ع)

درس ۱

صفحه‌های ۱ تا ۱۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۳)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۱۴۱ - ۱۴۵)

۱۴۱- « لَا يَزْعُمُ الْإِنْسَانُ أَنَّ الْفَخْرَ بِالنَّسَبِ فَقَطْ بَلْ قَدَرُ كُلِّ امْرِئٍ بِالْأَعْمَالِ الَّتِي يُحْسِنُهَا! »:

- (۱) انسان نباید گمان بکند که افتخار فقط به نسب است، بلکه ارزش هر انسانی به کارهایی است که آن‌ها را نیکو انجام می‌دهد!
  - (۲) انسان گمان نمی‌کند که افتخار فقط به نسب است، بلکه ارزش هر انسانی به کارهایی است که آن‌ها را نیکو انجام می‌دهد!
  - (۳) انسان گمان نمی‌کند که افتخار فقط به نسب است، بلکه ارزش هر انسانی به اعمالی است که آن‌ها را نیکو انجام می‌داد!
  - (۴) انسان نباید گمان کند که فقط نسب باعث فخر است، بلکه هر انسانی که کارهایش را نیکو انجام می‌دهد ارزشمند است!
- ۱۴۲- « خَلَقَ اللَّهُ كُلَّ الْأَنْعَمِ وَالْمَوَاهِبِ الْإِلَهِيَّةِ لِلْإِنْسَانِ وَ لَوْصُولُهُ إِلَى غَايَةِ مُتَعَالِيَةٍ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ! »:
- خداوند...

- (۱) همه نعمت‌ها و موهبت‌های الهی خود را برای انسان و برای رسیدن او به هدف والایی خلق کرده است، ولی بیشتر مردم شکر نمی‌کنند!
- (۲) تمام نعمت‌ها و موهبت‌های الهی را برای انسان و رسیدن او به والاترین هدف خلق کرد، اما بیشتر مردم شکر نمی‌کنند!
- (۳) تمام نعمت‌ها و مواهب الهی را برای انسان و برای رسیدن او به هدفی والا آفریده است، اما بیشتر آن‌ها سپاسگزاری نمی‌کنند!
- (۴) همه نعمت‌ها و موهبت‌های الهی را برای انسان و برای رسیدن او به هدفی والا آفرید، ولی بیشتر مردم سپاسگزاری نمی‌کنند!

۱۴۳- « لَيْتَ جَمِيعَ النَّاسِ يَعْلَمُونَ أَنَّ قِيَمَةَ كُلِّ شَخْصٍ بِأَعْمَالِهِ الصَّالِحَةِ وَ عَقْلِهِ الثَّابِتِ وَ الْعِفَافِ! »:

- (۱) کاش همه مردم بدانند قطعاً ارزش هر فردی به کارهای نیک و خرد استوار او و پاکدامنی است!
- (۲) کاش همه مردم بدانند که ارزش هر شخصی به کارهای نیک او و خرد استوار او و پاکدامنی است!
- (۳) کاش همه مردم می‌دانستند که ارزش هر فردی به کارهای نیک او و خرد استوار او و پاکدامنی است!
- (۴) کاش تمامی مردم می‌دانستند که ارزش هر شخص به کارهای نیک او و خرد استوار او و عفیف بودن است!

۱۴۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) أَمْ تَزْعُمُ أَنَّ دَوَاءَكَ لَيْسَ فَيْكَ؟: آیا تو گمان می‌کنی که داروی درد تو در وجودت نیست؟،
- (۲) وَ هَلْ تَرَى الْآخِرِينَ أَنْ لَا يَشْعُرُوا بِدَاءِهِمْ؟: و آیا دیگران را می‌بینی که قطعاً بیماری خود را احساس نمی‌کنند؟،
- (۳) إِنَّمَا الْإِنْسَانُ قَدْ خُلِقَ مِنْ طِينَةٍ لَا مِنْ فَضَّةٍ أَوْ نُحَاسٍ: انسان، تنها از تکه گلی آفریده شده است نه از نقره یا مسی،
- (۴) وَ قَدَرُ كُلِّ امْرِئٍ مَا كَانَ يُحْسِنُهُ! : و منزلت هر آدمی قطعاً این نیست که تنها به او احسان کرده باشد!

۱۴۵- عَيْنُ الْمَعَادِلِ لِمَفْهُومِ الْحَدِيثِ الشَّرِيفِ: « قِيَمَةُ كُلِّ امْرِئٍ مَا يُحْسِنُهُ! »:

- (۱) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز/ که ایزد در بیابانت دهد باز
- (۲) کم گوی و گزیده گوی چون در!
- (۳) « النَّاسُ أَبْنَاءُ مَا يُحْسِنُونَ »
- (۴) « أَحْسِنْ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسِنَ إِلَيْكَ »

۱۴۶- عَيْنِ الْخَطَا فِي صَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) تَسْقُطُ أَسْنَانُ سَمَكِ الْقَرَشِ دَائِماً وَ تَنْمُو أَسْنَانُ جَدِيدَةً مَكَانَهَا!
- (۲) تَبَادُلُ الْمُفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ يَجْعَلُهَا غَنِيَّةً!
- (۳) لَهَجَاتُ نَوْعٍ وَاحِدٍ مِنَ الطُّيُورِ تَخْتَلِفُ مِنْ مِثْلَةٍ إِلَى مِثْلَةٍ أُخْرَى!
- (۴) الْحَوْثُ الْأَزْرَقُ أَكْبَرُ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي الْعَالَمِ وَ طَوْلُهُ يَبْلُغُ ثَلَاثِينَ مِتْرًا!

۱۴۷- عَيْنِ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «كَأَنَّ الْمُشْتَرِيَّ يَتَرَدَّدُ فِي الشِّرَاءِ وَلَكِنِّي عَازِمٌ عَلَى أَنْ أَبِيعَهَا!»

- (۱) أبيع: فعل ماضٍ، مزيد ثلاثي (من باب إفعال)، متعدّد، معلوم / فعل و خبر لِ «لكن» و ضمير «الهاء» مفعول
- (۲) الْمُشْتَرِيَّ: اسم، مفرد مذكر، اسم فاعل من المزيد الثلاثي، معرفة، معرب / اسم الحروف المشبهة بالفعل و منصوب
- (۳) يَتَرَدَّدُ: فعل مضارع، للغائب، مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ر - د - د)، معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۴) الشِّرَاءِ: اسم، مفرد، مذكر، معرّف بالألف و اللّام، معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ في الشِّرَاءِ: جارّ و مجرور

۱۴۸- عَيْنِ حَرْفًا يُفِيدُ مَعْنَى الرَّجَاءِ:

- (۱) حَضَرَ أَحَبَّتِي فِي حَفْلَةِ مِيلَادِي وَلَكِنِّ مُحَمَّدًا لَمْ يَحْضُرْ!
- (۲) لَعَلَّ الْجَهَالَ يَهْتَدُونَ إِلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ وَ يَنْتَبَهُونَ!
- (۳) لَيْتَ غَلِيًّا يَسْتَمِعُ إِلَى أَقْوَالِ وَالِدَيْهِ وَ لَا يُجَالِسُ الْأَرَاذِلَ!
- (۴) يَرْجُو فَرِيقَنَا الْمَحْبُوبِ النَّجَاحَ فِي الْمُبَارَاةِ النَّهَائِيَّةِ!

۱۴۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ نَوْعِ «لَا»:

- (۱) لَا نَحْمَلُ الْمَشَقَّاتَ إِلَّا لِلْوَصُولِ إِلَى التَّقَدُّمِ! (نافية للجنس)
- (۲) لَا نَقْدَمُ يَحْصُلُ بِسَهُولَةٍ! (ناهية)
- (۳) لَا تَعْبُدُوا اللَّهَ رَهْبَةً، لِأَنَّهَا عِبَادَةُ الْعَبِيدِ! (نافية)
- (۴) لَا أَرَى أَفْضَلَ مِنْ كَسْبِ الْعِلْمِ! (نافية)

۱۵۰- عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاعِينَ مِنَ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ بِالْفِعْلِ:

«... صَدِيقِي يَسْتَشِيرُ الْأُسْتَاذَ ... لَهُ يُفِيدُهُ فِي الْحَيَاةِ!»:

- (۱) أَنْ / لَعَلَّ (۲) لَكَنَّ / لَيْتَ (۳) لَيْتَ / لَعَلَّ (۴) أَنْ / لَكَنَّ

هستی و چیستی، جهان ممکنات
جهان علی و معلولی
درس‌های ۱، ۲ و ۳
صفحه‌های ۱ تا ۲۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۵۱- کدام گزینه قطعاً از باطل شدن قدم نخست در بحث هستی و چیستی حاصل می‌آید؟

- (۱) سلب امکان هرگونه بهره‌جویی از اشیاء دیگر
(۲) پذیرش عینیت وجود و ماهیت در خارج و ذهن
(۳) از بین رفتن مرز میان واقعیت و توهمات انسان
(۴) از میان برداشته شدن هرگونه کثرت در میان مفاهیم

۱۵۲- این که وجود و ماهیت در خارج از هم قابل انفکاک و تمییز نیستند به این دلیل است که ...

- (۱) وجود و ماهیت دو جزء یک چیز هستند.
(۲) وجود و ماهیت در ذهن از هم جدا می‌شوند.
(۳) مغایرت وجود و ماهیت امری محال و غیرممکن است.
(۴) وجود و ماهیت، اجزاء تشکیل‌دهنده یک موجود نیستند.

۱۵۳- کدام یک از حمل‌های زیر حمل بدون نیاز به دلیل می‌باشد؟

- (۱) شیر پا دارد.
(۲) انسان سفید است.
(۳) حیوان حساس است.
(۴) انسان وجود دارد.

۱۵۴- بین موضوع و محمول قضایای «ارتفاع و میانه مثلث یکی است»، «مجموع دو ضلع مثلث بزرگ‌تر از ضلع سوم است.» و «مجموع زوایای مثلث سه

قائمه است.»، به‌ترتیب چه رابطه‌ای از بین روابط سه‌گانه موضوع و محمول وجود دارد؟

- (۱) امتناعی - وجوبی - امکانی
(۲) امکانی - امتناعی - وجوبی
(۳) وجوبی - امتناعی - امکانی
(۴) امکانی - وجوبی - امتناعی

۱۵۵- کدام یک از توصیفات زیر منحصرأ برای واجب‌الوجود بالذات درست است؟

- (۱) خودش حالت امکانی ذاتش را از بین برده است.
(۲) مدت زیادی است که ضرورت وجود دارد.
(۳) وجود برایش ضروری شده است.
(۴) ضرورت وجود از جانب ذات خودش است.

۱۵۶- کدام گزینه در مورد ممکنات صحیح است؟

- (۱) آن‌ها اگر موجود باشند، کفه ترازوی هستی در آن‌ها ذاتاً به سمت وجود متمایل می‌شود.
(۲) در صورت وجود علت نیز همچنان ممکن و بدون اقتضاء نسبت به وجود باقی خواهند ماند.
(۳) واجب بالغیر شدن آنچه ذاتش نسبت به وجود یا عدم اقتضایی خاص دارد ممکن است.
(۴) هیچ موجودی نیست که در عین هستی، ممکن باشد؛ هرچه هست واجب و هرچه نیست ممتنع است.

۱۵۷- تفاوت رابطه علیت با رابطه دوستی در چیست؟

- (۱) در رابطه دوستی ابتدا یک طرف حضور دارد.
(۲) در رابطه علیت طرف دوم با رابطه محقق می‌شود.
(۳) در رابطه علیت هر دو طرف قبل از رابطه حضور دارند.
(۴) در رابطه دوستی هر دو طرف بعد از رابطه موجود می‌شوند.

۱۵۸- هیوم در بحث علیت، رسیدن به کدام مفهوم را با مشاهده حسی و تجربه اساساً غیرممکن می‌داند؟

- (۱) ویژگی‌های ظاهری امور محسوس
(۲) تقدم و تأخر میان حوادث
(۳) کنار هم قرار گرفتن حوادث
(۴) ضرورت میان حوادث

۱۵۹- کدام گزینه، بهترین پاسخ برای متن زیر می‌تواند باشد؟

«رفتار طبیعی ما در برخورد با وقایع روزانه و در تلاش بودن برای یافتن علتی خاص برای معلولی خاص نشان‌دهنده پذیرش اصل ... می‌باشد.»

- (۱) علیت
(۲) ضرورت
(۳) سنخیت
(۴) اولیه بودن مفهوم علیت

۱۶۰- درباره سنخیت علت و معلول کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) پذیرش آن زمینه‌ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیای پیرامونی است.
(۲) باغبان براساس آن بذر می‌کارد و آن را آبیاری می‌کند.
(۳) خروجی‌های یک دستگاه متناسب با ورودی‌های آن است.
(۴) فیلسوفان، آن را همانند خود علیت یک اصل عقلی می‌دانند.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، گلناز بینقی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علیرضا عیدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، اسماعیل میرزایی، حامد نصیری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، محمدمامین داداش‌فام، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، سید محمد هاشمی، محمدحسین یگانه
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، فروغ نجمی تیموریان، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، امیرحسین کاروین، مائده مؤمنی، حبیبه محبی، آزاده میرزایی
روان‌شناسی	مهدی جاهدی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادیرین، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، آیدین مصطفی‌زاده، پیروز و جان
فلسفه و منطق	محمد آقاصالح، حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌قا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	مائده مؤمنی	مائده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صدی زاداسفنگره	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

تمام گزینه‌ها به جز ۴، همگی تابع ثابت‌اند.

در گزینه «۴» تابع به ازای هر ورودی همان خروجی را می‌دهد. پس تابع همانی است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۲- گزینه «۳»

(علی قهرمانزاده)

اگر به درآمد افراد یک جامعه k واحد اضافه شود، به خط فقر $\frac{k}{2}$ اضافه می‌شود. پس در این سؤال دو میلیون و صد هزار تومان به خط فقر اضافه می‌شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۳- گزینه «۳»

(علی قهرمانزاده)

با توجه به اینکه ساعت $۱۰:۳۰'$ دقیقاً وسط ساعت ۱۰ و ۱۱ هست، بنابراین به کمک درون‌یابی خطی داریم:

$$۱۰:۳۰' = \frac{۱۵+۲۱}{۲} = \frac{۳۶}{۲} = ۱۸$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۴- گزینه «۲»

(محمدرابریهیم توزنده‌بانی)

$$\begin{aligned}(p \Leftrightarrow q) &\equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (\sim q \vee p) \\ &\equiv [(\sim p \vee q) \wedge \sim q] \vee [(\sim p \vee q) \wedge p] \equiv [(\sim p \wedge \sim q) \vee \\ & (q \wedge \sim q)] \vee [(\sim p \wedge p) \vee (q \wedge p)] \equiv [(\sim p \wedge \sim q) \vee F] \vee \\ & [F \vee (p \wedge q)] \equiv (\sim p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q) \equiv \sim (p \vee q) \vee (p \wedge q)\end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۵- گزینه «۱»

(ابوالفضل بهاری)

کل گزاره داده شده نادرست است، پس هم $[s \Leftrightarrow (p \vee r)]$ و هم $[((\sim p \wedge q) \wedge r) \Rightarrow \sim r]$ نادرست‌اند. وقتی $[((\sim p \wedge q) \wedge r) \Rightarrow \sim r]$ نادرست است، نتیجه این است که $((\sim p \wedge q) \wedge r)$ درست و $\sim r$ نادرست است. از درستی $((\sim p \wedge q) \wedge r)$ هم نتیجه می‌گیریم که r و $\sim p$ هر سه درست هستند. حال سراغ $[s \Leftrightarrow (p \vee r)]$ می‌رویم،

این گزاره زمانی نادرست است که $(p \vee r)$ و s هم ارزش نباشند، با توجه به قسمت اول می‌دانیم r درست و p نادرست است $(p \vee r \equiv T)$ پس s نادرست خواهد بود:

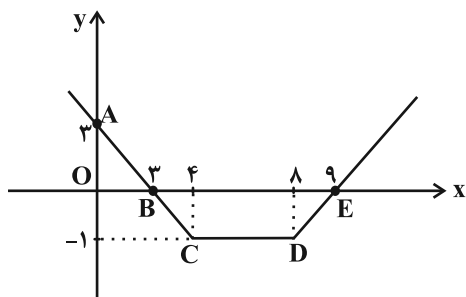
$$(\sim s \Rightarrow \sim r) \wedge q \equiv (T \Rightarrow F) \wedge T \equiv F \wedge T \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۶- گزینه «۴»

(سامان اسپهر)

به کمک نقطه‌یابی، نمودار را رسم می‌کنیم:

مساحت مورد نظر جمع مساحت ΔOAB و دوزنقه $BCDE$ است.

با تعیین مختصات نقاط شکل، مساحت حساب می‌شود:

$$y = -x + 3 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \Rightarrow y = 3 \Rightarrow A(0, 3) \\ y = 0 \Rightarrow -x + 3 = 0 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow B(3, 0) \end{cases}$$

$$y = x - 9 \xrightarrow{y=0} x - 9 = 0 \Rightarrow x = 9 \Rightarrow E(9, 0)$$

$$S_{\Delta OAB} = \frac{1}{2} \times 3 \times 3 = \frac{9}{2}$$

$$S_{BCDE} = \frac{(6+4) \times 1}{2} = 5 \Rightarrow \frac{9}{2} + 5 = \frac{9+10}{2} = \frac{19}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۷- گزینه «۱»

(محمدرابریهیم توزنده‌بانی)

روش اول:

با توجه به اینکه به ازای هر x از فاصله $\frac{4}{3} < x < \frac{5}{3}$ ، حاصل عبارت A ثابت است، بنابراین x دلخواهی از بازه $\frac{4}{3} < x < \frac{5}{3}$ انتخاب می‌کنیم، داریم:

$$x_0 = \frac{3}{2} \Rightarrow A = 2[3 \times \frac{3}{2} + 1] + [\frac{1}{2} \times \frac{3}{2} - 7] = 2(5) + (-7) = 3$$

روش دوم:

$$\begin{aligned}A &= 2[3x + 1] + [\frac{1}{2}x - 7] = 2[(3x) + 1] + [\frac{1}{2}x] - 7 \\ &= 2[3x] + 2 + [\frac{1}{2}x] - 7 = 2[3x] + [\frac{1}{2}x] - 5\end{aligned}$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

بیت صورت سؤال از ابن‌یمین است. وی قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۲- گزینه «۴»

(شیوا نظری)

هر چهار بیت از شاعران سبک هندی (صائب و بیدل) است، اما در صورت سؤال آرایه‌های پرکاربرد این سبک مورد پرسش قرار گرفته‌اند. این آرایه‌ها عبارت‌اند از: تشبیه، تلمیح‌های رایج، اسلوب معادله، حس‌آمیزی، حسن تعلیل و تمثیل. مشاهده می‌کنید که در بیت این گزینه هیچ‌کدام از این آرایه‌ها دیده نمی‌شود (بیت فاقد حسن تعلیل است و علتی که شاعر ذکر کرده است، واقعی و حقیقی است).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت اسلوب معادله دارد و مصراع دوم تمثیلی برای توضیح بیشتر مطلب مصراع اول است.

گزینه «۲»: «شمع روشن کردن از صدا» و «خفتن رنگ‌ها در صدا» حس‌آمیزی دارند.

گزینه «۳»: بیت دارای اسلوب معادله و همچنین تلمیح به داستان خضر و اسکندر است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۱۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در بیت گزینه «۳» تشبیه گسترده یافت نمی‌شود. «سرو قد» تشبیه فشرده اضافی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در هر دو مصراع، تشبیه فشرده از نوع غیر ترکیبی یافت می‌شود، «وش» در «مهوش» پسوند شباهت و ادات تشبیه است که تشبیه غیربلیغ ساخته‌است.

گزینه «۲»: «باغ رسالت» تشبیه فشرده و «چو تو شمشاد» تشبیه گسترده است.

گزینه «۴»: «مرغ دل» تشبیه فشرده و «چون کبوتر» تشبیه گسترده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در بیت «ت» آرایه تشبیه به‌کار نرفته‌است.

آرایه تشبیه در سایر ابیات:

بیت «الف»: آفتاب (مانند) شمعی است. (تشبیه فشرده غیر ترکیبی)

بیت «ب»: چشمه حیوان صبح (تشبیه فشرده اضافی)

بیت «پ»: مهره خورشید (تشبیه فشرده اضافی)

بیت «ث»: آیین خورشید (تشبیه فشرده اضافی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ و ۳۰)

سپس با استفاده از $\frac{4}{3} < x < \frac{5}{3}$ حدود عبارت‌های داخل جزء صحیح را مشخص می‌کنیم:

$$4 < 3x < 5 \Rightarrow [3x] = 4$$

$$\frac{4}{6} < \frac{x}{2} < \frac{5}{6} \Rightarrow \left\lfloor \frac{x}{2} \right\rfloor = 0$$

$$\Rightarrow A = 2 \times 4 + 0 - 5 = 3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۸- گزینه «۲»

(حامد نصیری)

ابتدا باید دامنه تابع خواسته شده را به‌دست آوریم:

$$D_{y f-g} = D_f \cap D_g - \{x | f(x) = 0\} = \{1, 2, 4\} - \{4\} = \{1, 2\}$$

$$\left(\frac{2f-g}{f}\right)(1) = \frac{2f(1)-g(1)}{f(1)} = \frac{2(2)-(-2)}{2} = \frac{6}{2} = 3$$

$$\left(\frac{2f-g}{f}\right)(2) = \frac{2f(2)-g(2)}{f(2)} = \frac{2(-1)-2}{-1} = \frac{-5}{-1} = 5$$

$$\text{میانگین} = \frac{3+5}{2} = 4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۹- گزینه «۴»

(محمدابراهیم توزنده‌بانی)

$$100 \times \left(\text{قیمت جدید کالا} \times 2 \text{ مقدار کالا} + \left(\text{قیمت جدید کالا} \times 1 \text{ مقدار کالا} + \text{شاخص بهای دو کالا} \right) \right) \\ + \left(\text{قیمت اولیه کالا} \times 2 \text{ مقدار کالا} + \left(\text{قیمت اولیه کالا} \times 1 \text{ مقدار کالا} \right) \right)$$

$$\frac{a \times 50000 + 20 \times 160000}{a \times 20000 + 20 \times 100000} \times 100 = 200$$

$$\Rightarrow \frac{5a + 3200}{2a + 2000} = 2 \Rightarrow 5a + 3200 = 4a + 4000$$

$$\Rightarrow a = 800$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

۱۰- گزینه «۲»

(محمدابراهیم توزنده‌بانی)

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

اگر x شغل ایجاد شود آنگاه جمعیت بیکار برابر $400 - x$ می‌شود لذا داریم:

$$\frac{400-x}{2200} \times 100 < 5 \Rightarrow 400 - x < 110 \Rightarrow -x < -290$$

$$\Rightarrow x > 290$$

لذا حداقل باید ۲۹۱ شغل ایجاد شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۵- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا علویان)

«سقف رؤیاها» در سروده صورت سؤال، استعاره مکنیه از نوع اضافه استعاره می‌باشد. در این گزینه نیز، «محراب فلک» در مصراع اول، همانند ترکیب «سقف رؤیاها»، استعاره مکنیه غیرتشخیصی می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در بیت، استعاره مکنیه وجود دارد (ای عقل)؛ اما تفاوت آن با استعاره به کاررفته در صورت سؤال این است که استعاره مکنیه این بیت، از نوع تشخیصی می‌باشد.

گزینه «۳»: «ترگس» استعاره مصرحه از «ستاره» و «گل زرد» هم استعاره مصرحه از «خورشید» است.

گزینه «۴»: بیت فاقد استعاره است. «چون بلبلم» و «چون گلبلم» تشبیه گسترده و «باغ دل» اضافه تشبیهی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ و ۷۴)

۱۶- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا علویان)

مجاز: «سر» مجازاً موی سر / کنایه: سپیدشدن سر (موی سپیدشدن) کنایه از فرارسیدن پیری و کهنسالی / تشبیه: «میوه غم» اضافه تشبیهی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فاقد کنایه و تشبیه / «عالم» مجاز از اهل عالم
گزینه «۳»: فاقد مجاز / «ره عشق» اضافه تشبیهی / «سیه‌روزی» کنایه از بدبختی و بیچارگی

گزینه «۴»: فاقد مجاز / فاقد تشبیه / کنایه: «جوی گندمنما» کنایه از فریب‌کاری و دورویی.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۳»

(معمرمین‌راداش‌فام)

بیت به صورت زیر تقطیع می‌شود:

شَک	رَ	گَ	را	یَد	زَ	تَد	قَر	دا	شِب	کار
کِی	بُ	وَ	دا	تَش	پَ	تَد	قَر	دا	ش	کار
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۶۶)

۱۸- گزینه «۴»

(معمرمین‌راداش‌فام)

وزن بیت «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» می‌باشد؛ که در تقسیم‌بندی اوزان عروضی، این وزن در زمره اوزان همسان تک‌پایه‌ای قرار می‌گیرد.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: فاعلاتن مفاعیلن فعولن (ناهمسان)

گزینه «۲»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (همسان دولختی)

گزینه «۳»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (همسان دولختی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۹- گزینه «۳»

(سیرمهر هاشمی)

در بیت این گزینه، سعدی می‌گوید که من از آسیب‌های عشق نمی‌گریزم، اما در بیت صورت سؤال، عاشق حاضر است در راه محبوب خود با شادمانی جان بدهد. در دیگر ابیات، جان‌فشانی در راه عشق را به‌وضوح می‌توان دید. توجه کنید که در صورت سؤال بیتی خواسته شده است که «قربانیت کمتری» با بیت مورد نظر داشته باشد. در تمامی گزینه‌ها می‌توان مفهوم رنج عاشق در راه معشوق را مشاهده کرد، اما در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» این آسیب در بالاترین حد است و عاشق راضی به کشته شدن در راه معشوق است. این جان‌فشانی در بیت گزینه «۳» دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

۲۰- گزینه «۴»

(یاسین مهریان)

دو مفهوم اساسی در بیت صورت سؤال وجود دارد: ۱- تسلیم‌بودن در مقابل خواسته یار ۲- راضی‌بودن شاعر به مرگ، اگر قصد معشوق مردن عاشق باشد.

با توجه به اینکه در صورت سؤال، قربانیت دقیق‌تر مدنظر است، بهترین گزینه برای پاسخ گزینه «۴» است. در مصراع اول این بیت «راضی‌بودن عاشق به مرگ» و در مصراع دوم «تسلیم‌بودن در مقابل خواسته معشوق» مطرح شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یار شاعر عاشقان زیادی دارد که همگی جان خود را در راه او فدا کرده‌اند.

گزینه «۲»: به چیزی جز وصال دوست راضی مشو که چیزی در جهان از این بالاتر نیست.

گزینه «۳»: شاعر حاضر است هرگونه خون دل و غمی را تجربه کند، اگر خواسته معشوقش باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

الف) در مقابل جهان انسانی، جهان تکوینی قرار دارد که مستقل از خواست و اراده انسان است.

ج) بخش اجتماعی جهان انسانی هویت فرهنگی دارد. فرهنگ محصول آگاهی و عمل مشترک آدمیان است و شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳ و ۶)

۲۲- گزینه «۴»

(فروغ نیمی تیموریان)

فرهنگ سرمایه‌داری، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.

فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه یا استبداد است.

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست؛ بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید، گونه دوم فرهنگ‌هایی است که به‌سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۱۳)

۲۳- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌مسینی)

تشریح عبارت نادرست:

- اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند و شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین بردند.

- واژه امپریالیسم از امپراتوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود. استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۴- گزینه «۴»

(مانده مؤمنی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استعمار، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

گزینه «۲»: هندوستان، اندونزی و الجزایر، توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند.

گزینه «۳»: جوامع استعمارزده به رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو مواجه شدند.

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۵- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) دولت - ملت‌ها حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی بودند.

ب) با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود.

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۲۶- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

- لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود.

- مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.

- اقتصاد قرون وسطی براساس روابط اجتماعی ارباب - رعیتی بود که در آن کشاورزان وابسته به زمین بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶ و ۸۰)

۲۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد. البته سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود. بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه ۹۳)

۲۸- گزینه «۱»

(مانده مؤمنی)

حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود.

روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد.

(پایامه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه ۱۱۳)

۲۹- گزینه «۱»

(فاطمه صغری)

انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب (پهلوی) را هدف قرار داده بود، اهمیت می‌یافت، اما چون به بلوک شرق وابسته نبود، از اهمیت آن کاسته می‌شد.

از منظر نسل دوم روشنفکران، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.

مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه. ش است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.

هانتینگتون با طرح جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌نمود.

(پایامه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه‌های ۱۲۴، ۱۲۶، ۱۲۷ و ۱۳۲)

۳۰- گزینه «۲»

(امیر حسین کاروین)

برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، حرکتی اصلاحی بود. آن‌ها برای اصلاح برخی رفتارهای پادشاهان قاجار تلاش می‌کردند. جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و به «جنبش عدالتخانه» منجر شد.

(پایامه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

رابطه فرضیه و مسئله یک رابطه دوسویه است؛ فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۳۲- گزینه «۲»

(مهسا عفتی)

هر چند رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری سایر عناصر شناخت وابسته است، اما در بسیاری از موارد صرف داشتن شناخت، به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود. برای اینکه شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۲)

۳۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

پیدا کردن محرک هدف، تابع «تعداد عوامل انحرافی» و «ویژگی منحصر به فرد آن هدف» است.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۹)

۳۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

- پاسخ به سؤالات «پ» و «ث» مستلزم به یاد آوردن تجربه مشخصی است که به خود فرد مربوط می‌شود و در یک زمان و مکان مشخصی اتفاق افتاده است؛ این‌گونه اطلاعات مربوط به حافظه رویدادی هستند.

- حافظه معنایی شامل دانش عمومی است که در سؤالات «الف، ب و ت» به کار می‌آید.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۳۵- گزینه «۲»

(مهسا عفتی)

به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، «اثر نهفتگی» می‌گویند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۳)

۳۶- گزینه «۲»

(مهسا عفتی)

در سبک اجتنابی، فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی هیچ‌گاه تصمیم وی عملی نمی‌شود. به عبارت دیگر، فردی که دارای این سبک تصمیم‌گیری است، «دست، دست می‌کند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازد».

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۶)

۳۷- گزینه «۲»

(معری باهری)

در درماندگی آموخته شده، فرد با حالتی مواجه است که رفتارها و اقدامات خود را بی‌ربط با اتفاق‌های زندگی خود می‌داند. برای مثال گمان می‌کند چه تلاش بکند چه تلاش نکند، نتیجه‌اش در آزمون‌های مدرسه تفاوتی نمی‌کند. در این حالت فرد علت موقعیت پیش رویش را عوامل بیرونی و غیرقابل کنترل می‌داند و گمان می‌کند برای تغییر این شرایط کارایی لازم را ندارد و برای خود، کنترلی بر روی این موقعیت قائل نیست.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۲ تا ۱۷۹)

۳۸- گزینه «۲»

(معری باهری)

اسناد یعنی جست‌وجوی دلیل رفتار، یعنی فرد دلیل رفتار خود یا دیگری را چه می‌داند. زمانی که دلیل یافته شده، بیرون از فرد باشد، مثلاً سخت‌گیری افسر آزمون یا شرایط تحصیلی پرفشار را دلیل امری بداند، اسناد بیرونی و زمانی که دلیل یافته شده درون فرد باشد، مثلاً کم دانستن مهارت‌های جسمانی، اسناد درونی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۳۹- گزینه «۴»

(معری باهری)

رژیم غذایی سالم باید حاوی کربوهیدرات زیاد، چربی کم و مملو از مواد فیبردار و میوه‌ها باشد. همچنین فشار روانی ناشی از ارتباط فرد با محیط و برداشت او از آسیب‌زا بودن موقعیت و توان مقابله خود با موقعیت است. در نهایت فشار روانی مثبت در کنار برانگیختن انگیزه و تلاش در فرد موجب ارتقای واکنش‌های رفتاری در او نیز می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۲ تا ۱۹۷)

۴۰- گزینه «۳»

(معری باهری)

هنگامی که عاملی روان‌شناختی موجب و علت به وجود آمدن بیماری جسمانی شود با حالت «عامل روانی عامل ایجاد بیماری جسمانی» مواجهیم، برای مثال زمانی که ابتلا به وسواس که یک خصوصیت روان‌شناختی است منتهی به پوست پوست شدن دست‌ها شود که پیامدی جسمانی است. در مقابل زمانی که بیماری جسمانی مقدم و علت باشد و موجب پدیدآیی ویژگی روان‌شناختی شود با حالت «عامل روانی پیامد بیماری جسمانی» مواجهیم، برای مثال زمانی که فرد به خاطر پیامدهای شیمی درمانی سرطان خود از خانه بیرون نرود، منزوی شود و پیامدهای روان‌شناختی را تحمل کند با این حالت مواجهیم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

عربی زبان قرآن (۲)

۴۱- گزینه ۲

(ممبر رضا قانراهمینی - اصفهان)

«لی حبیب»: دوستی دارم، یاری دارم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «بجالس»: همنشینی می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «يعاقب»: کیفر می‌کند (رد گزینه ۱) / «الجهال»: نادانان

نکات مهم درسی:

به تفاوت معنایی افعال ثلاثی مجرد و ثلاثی مزید بسیار دقت کنید:
«جلس: نشست»، «جالس: همنشینی کرد»

(ترجمه)

۴۲- گزینه ۳

(اسماعیل علیپور)

«هو صاحب أفراس»: او صاحب اسب‌هایی است (رد گزینه ۴) / «يستخدم سیاجاً»: از پرچینی استفاده می‌کند، پرچینی را به کار می‌گیرد (رد گزینه ۲) / «لحفظها»: برای نگهداری از آن‌ها (رد گزینه ۱) / «مر»: عبور کرد، رد شد (رد گزینه ۱) / «أخذ من الأفراس»: یکی از اسب‌ها (رد گزینه ۴) / «هرب»: فرار کرد (رد گزینه ۲) / «من المزرعة إلى الغابة»: از مزرعه به جنگل

(ترجمه)

۴۳- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیرووری)

«حَبِي»: عشق من / «لک»: به تو / «ليس»: نیست / «خمسَة أو ستّة أيام»: پنج یا شش روز (رد گزینه ۴) / «من العُمَر»: (در این جا) زندگی، عمر / «أُنْثَى»: قطعاً من (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «دائماً»: همیشه / «أَجِدُ»: می‌یابم (فعل مضارع ← رد گزینه ۱) / «رائحة حَبْك»: بوی عشق تو (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «كَمَا»: همانطور که، همانگونه که / «تَعْلَمِينَ»: می‌دانی (فعل مضارع مفرد مؤنث مخاطب ← رد گزینه‌های ۲ و ۴)

تکلیف: دقت داشته باشید که حرف مشبّه «إِنَّ» برای تأکید جمله است و ترجمه آن باید در ابتدای جمله باشد.

(ترجمه)

۴۴- گزینه ۱

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«جَنَاحِي» در اصل «جَنَاحِين» بوده است که به دلیل مضاف واقع شدن، «نون» آن حذف شده و به معنی «دو بال» صحیح است.

توضیح نکات درسی:

۱) اسم‌های مثنی و جمع مذکر سالم، اگر مضاف واقع شوند، حرف «نون» شان حذف می‌شود.

۲) هنگامی که ادوات شرط بر سر فعل ماضی درآیند، می‌توانیم فعل ماضی را به صورت مضارع معنا کنیم.

(ترجمه)

۴۵- گزینه ۱

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«هر کس»: مَنْ («الَّذِي» به معنی «کسی که» است؛ رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «قبل از سخن گفتن»: قبل الکلام (رد سایر گزینه‌ها) / «بَينَديشْد»: بُغْغَرَا / «از خطا»: (مفرد است) من الخطأ (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «در امان می‌ماند»: (فعل مضارع اخباری) يَسْلَم (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۴۶- گزینه ۴

(سید ممبرعلی مرتضوی)

در گزینه ۴، «أُسْتَعِيلَ» فعل مضارع از باب افتعال است و بدین شکل باید حرکت‌گذاری شود، هم‌چنین «رَجَاءٌ» به معنی «لطفاً» بدین صورت صحیح است.

(فیبط مرکبات)

۴۷- گزینه ۳

(پرویز وهان - کنبد)

در گزینه ۳، «فاعل» نادرست است؛ «حاجات» نقش مفعول را برای فعل «تکَمَّل» دارد. هم‌چنین «نکرة» هم نادرست است. (هرگاه یک اسم مضاف قرار گیرد و مضاف الیه آن، معرفه باشد، خودش نیز معرفه محسوب می‌شود).

(تحلیل صرفی و اعراب)

۴۸- گزینه ۱

(پرویز وهان - کنبد)

«لم» با فعل مضارع «تبلى» معنای ماضی می‌دهد (نباعید) و این فقط در گزینه ۱ وجود دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «لم تکن» فعل شرط است و می‌تواند به صورت مضارع التزامی ترجمه شود.

گزینه ۳: «لَمْ» مخفف «لِمَاذَا» است و نباید با «لَمْ» اشتباه شود.

گزینه ۴: «لَمْ يَسْتَمِعْ» فعل شرط است و می‌تواند به صورت مضارع التزامی ترجمه شود.

(قواعد فعل)

۴۹- گزینه ۴

(سیره مهیا مؤمنی)

به ترتیب «تُشَاهِد: ببینی»، «لِيَهْدِينَا: تا هدایت کند ما را» و «لِيَعْتَمِدُوا: باید اعتماد کنند» در گزینه‌های «۱» تا «۳» معنای مضارع التزامی دارند.

«لن نستطيع: نخواهیم توانست» در گزینه ۴، معادل آینده منفی می‌باشد.

(قواعد فعل)

۵۰- گزینه ۳

(امیر حسین شگوری)

صورت سؤال، خبر افعال ناقصه را می‌خواهد که نوعش با بقیه متفاوت باشد؛ در گزینه ۳، «من أهتم» خبر «كان» است که یک جار و مجرور می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «قادرأ» خبر «لست» و یک اسم است.

گزینه ۲: «مُتَنَتِهينَ» خبر «صار» و یک اسم است.

گزینه ۴: «أكبر» خبر «كان» و یک اسم است.

(انواع جملات)

فلسفه یازدهم

۵۱- گزینه «۳»

(سبا پیغفرزاده صابری)

از همان آغازین روزهای حیات فکری انسان، افرادی اهمیت این قبیل پرسش‌ها را دریافته و با دقت و تأمل فراوان، برای دستیابی به پاسخ صحیح تلاش کردند. پس هر چند مواجهه با سؤالات فلسفی امری عام و همگانی است، اما لزوماً همه به‌دنبال پاسخ‌های فلسفی صحیح نیستند و صرفاً عده‌ای محدود این کار را می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر چند روش فلسفه قانونمند است، اما وجودی خاص را بررسی نمی‌کند. موضوع فلسفه خاص وجود است و خود وجود و احکام آن را بررسی می‌کند نه یک وجود خاص و جزئی.

گزینه «۲»: همه انسان‌ها به شرط دقت در مسائل فلسفی وارد تفکر فلسفی می‌شوند نه دقت در مسائل عادی و روزمره.

گزینه «۴»: روش فلسفه در تمامی مسائلش عقلی و استدلالی است و روش تجربی کاربردی در آن ندارد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۶ تا ۱۰)

۵۲- گزینه «۴»

(مهمر رضایی‌بقا)

عواملی مانند تعصب و تبلیغات می‌توانند انسان را از استقلال در اندیشه خارج کنند که می‌توانند درونی (مربوط به خود فرد) یا بیرونی باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر فردی با داشتن تفکر فلسفی به روش درست آن می‌تواند استقلال در اندیشه داشته باشد.

گزینه «۲»: چنین فردی استدلال‌های افراد را به شرط درست و منطقی بودن می‌پذیرد و این‌گونه نیست که هیچ سخنی را نپذیرد.

گزینه «۳»: لازمه استقلال در اندیشه، نپذیرفتن سخن بی‌دلیل است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۵۳- گزینه «۲»

(سبا پیغفرزاده صابری)

پارمنیدس بر خلاف هراکلیتوس، می‌گفت که هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد. او می‌گفت در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت نیستی، هست، زیرا این جمله تناقض‌آمیز است. ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبه‌رو هستیم.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۵۴- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سروان)

ملتوس به نمایندگی از متهم‌کنندگان در دادگاه دو جرم به سقراط نسبت می‌دهد: «۱- خدایانی را که همه به آن‌ها اعتقاد دارند، انکار می‌کند و از خدایی جدید سخن می‌گوید (می‌بینیم که این جرم شامل یک انکار و یک اثبات می‌باشد). ۲- با افکار خود جوانان را گمراه می‌سازد و آنها را از دین و آیین پدرانشان برمی‌گرداند.»

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۹)

۵۵- گزینه «۱»

(مهمر آقامصالح)

رفتار و ارتباطات روزمره انسان نشان می‌دهد که او در توانایی دانستن (امکان معرفت) خود شکي ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کسی که دچار شک مطلق شده است همین شک او نیز با عقیده‌اش سازگار نیست.

گزینه «۳»: تصور از محدودیت شناخت انسان اشتباه نیست و سبب تناقض نمی‌شود.

گزینه «۴»: مغالطه سوفیست‌ها در گفت‌وگو به تدریج آنان را به این عقیده رساند که انسان توانایی رسیدن به حقیقت را ندارد (نه برعکس).

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۱۴۷)

۵۶- گزینه «۲»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

توجه کنید که توانایی شناخت تفاوت‌های اشیا کار حس است اما استفاده مختلف از اشیا کار عقل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بررسی و تحلیل یافته‌های حسی کار عقل است.

گزینه «۲»: استفاده‌های مختلف از اشیای متفاوت کار عقل است.

گزینه «۴»: شناخت تجربی نیز با همکاری عقل و حس حاصل می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۵۷- گزینه «۳»

(سبا پیغفرزاده صابری)

این مورد از جمله عقاید پوزیتیویست‌ها می‌باشد که معتقدند آن دسته از مفاهیم و گزاره‌ها که تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه نمی‌توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرند، بی‌معنا هستند.

سایر گزینه‌ها از جمله مشکلاتی است که توجه به تجربه و بی‌مهری به تفکر عقلی آن را به‌وجود آورده و در نتیجه واقع‌نمایی دانش تجربی را دچار اشکال کرد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۵۸- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

ماتریالیست‌ها دسته‌ای از فیلسوفان هستند که می‌گویند همه موجودات و از جمله انسان فقط یک بُعد و یک ساحت دارند که همان بُعد مادی و جسمانی است. آنان می‌گویند ذهن و روان هم چیزی جز مغز و سلسله اعصاب انسان نیست. از نظر ماتریالیست‌ها انسان یک ماشین مادی بسیار پیچیده است، نه چیزی فراتر از آن پس تنها تفاوت انسان با سایر اشیا در میزان پیچیدگی آن است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۵۹- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

فیلسوفان مسلمان یا خود عارف بودند یا عارفانی را می‌شناختند که با قدم گذاردن در راه سیر و سلوک معنوی و پاک‌ی نفس، به مرحله‌ای رسیده بودند که مراتب برتر وجود را شهود کنند و می‌دانستند چنین شهودی در توان بدن مادی نیست. به همین خاطر نظرات فیلسوفان مسلمان در بسیاری از موارد با نظر عارفان در باب نفس یکسان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فیلسوفان مسلمان از نظرات ارسطو و افلاطون و پیروان آن دو استفاده کردند و خودشان با الهام از آموزه‌های دینی قدم‌های بلند و شایسته تقدیری در راستای تبیین و توضیح حقیقت انسان بر داشتند که تا پیش از آن سابقه نداشت.

گزینه «۳»: بنابر متن کتاب درسی، انتخاب دین توسط فیلسوفان مسلمان به این خاطر بود که آنان با تعمق و تفکر به حقایق رسیده بودند و بر همان اساس دینی را انتخاب می‌کردند که به آن عقاید عقلانی اشاره می‌کرد؛ نه برعکس.

گزینه «۴»: تطابق آرای فیلسوفان اسلامی با آن‌چه که در متون دینی بیان شده است، منافاتی با فلسفی بودن سخن آن‌ها ندارد. معیار فلسفی بودن تطابق یا عدم تطابق با نظر خاصی نیست.

(فلسفه یازدهم، پیوستی انسان (۲)، صفحه ۷۸)

۶۰- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

تهور عبارت است از حالتی که فرد، در جایی که ترس سزاوار است، نترسد و در ماجرای اول، آنجایی که فرد توسط تعدادی زورگیر مسلح تهدید می‌شود و همچنین با آنان به مقابله می‌پردازد، بیانگر چنین حالتی است.

خمودی یعنی تفریط و ترک قوه شهوت و لذا یز مربوط به آن. اینکه یک فرد ترک دنیا بکند و به اصطلاح عزلت بگزیند، بیانگر چنین حالتی خواهد بود.

طرح شبهات و سعی در گیر انداختن طرف مقابل، به جای سعی در یادگیری و آموختن، بیانگر حالت جریزه است که افراط عقل است.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

ریاضی و آمار (۱)

۶۱- گزینه «۲»

(سامان اسپهرم)

چون فرمول مساحت برحسب ارتفاع (h) خواسته شده باید از رابطه $a + 2h = 10$ متغیر a را برحسب h پیدا کنیم، یعنی a را باید یک طرف و بقیه عبارت‌ها را طرف دوم تساوی ببریم:

$$a = 10 - 2h \xrightarrow{a > 0} 10 - 2h > 0 \Rightarrow h < 5 \xrightarrow{h > 0} 0 < h < 5$$

$$S = \frac{a \times h}{2} = \frac{(10 - 2h) \times h}{2} = \frac{10h - 2h^2}{2}$$

$$= \frac{2(5h - h^2)}{2} \Rightarrow S = 5h - h^2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۶۲- گزینه «۱»

(هامر نصیری)

$$S = 5 + 2\sqrt{3} + 5 - 2\sqrt{3} = 10$$

از همین جا می‌توان فهمید که تنها گزینه‌ای که جمع ریشه‌هایش ۱۰ است گزینه اول است. اما پاسخ کامل را ببینید:

$$P = (5 + 2\sqrt{3})(5 - 2\sqrt{3}) = 25 - 12 = 13$$

یکی از معادله‌های درجه دومی که ریشه‌هایش α و β باشد را می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$(x - \alpha)(x - \beta) = 0 \Rightarrow x^2 - \underbrace{(\alpha + \beta)}_S x + \underbrace{\alpha\beta}_P = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 10x + 13 = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۳۲)

۶۳- گزینه «۳»

(ابوالفضل بوری)

$$\Delta = 0 \Rightarrow \text{ریشه مضاعف}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow k^2 - 4(9)(25) = 0 \Rightarrow k^2 - 900 = 0$$

$$\Rightarrow k^2 = 900 \Rightarrow \begin{cases} k = +30 \times \\ k = -30 \checkmark \end{cases}$$

$$x^2 - \frac{k}{2}x + 54 = 0 \xrightarrow{k = -30} x^2 - \frac{-30}{2}x + 54 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 15x + 54 = 0$$

$$(x + 6)(x + 9) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x + 6 = 0 \Rightarrow x = -6 \\ x + 9 = 0 \Rightarrow x = -9 \end{cases}$$

معکوس ریشه بزرگتر $-\frac{1}{6}$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۶۴- گزینه «۳»

(اسماعیل میرزایی)

$$(2, a^2 + 2a) = (2, 3) \Rightarrow a^2 + 2a = 3 \Rightarrow a^2 + 2a - 3 = 0$$

$$\Rightarrow (a - 1)(a + 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a - 1 = 0 \Rightarrow a = 1 \text{ ق ق} \\ a + 3 = 0 \Rightarrow a = -3 \text{ ق ق} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{زیرا}} (1, 2), (1, 5) \in f$$

$$(4, 6) = (4, (b(b - 1))) \Rightarrow b(b - 1) = 6 \Rightarrow b^2 - b - 6 = 0$$

$$\Rightarrow (b - 3)(b + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} b = 3 \\ b = -2 \end{cases}$$

کمترین مقدار عبارت $\frac{a+b}{ab}$ به ازای $b = -2$ خواهد بود. زیرا:

$$\begin{cases} a = -3 \\ b = -2 \end{cases} \Rightarrow \frac{a+b}{ab} = \frac{(-3) + (-2)}{(-3) \times (-2)} = -\frac{5}{6}$$

$$\begin{cases} a = -3 \\ b = 3 \end{cases} \Rightarrow \frac{a+b}{ab} = \frac{-3 + 3}{(-3) \times (3)} = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

۶۵- گزینه «۳»

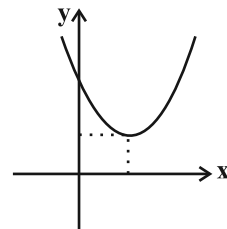
(معمربراهیم توزنده پانی)

$$f(-1) = 1 \Rightarrow a(-1) + b = 1 \Rightarrow -a + b = 1$$

$$f\left(\frac{1}{3}\right) = 0 \Rightarrow \frac{a}{3} + b = 0 \Rightarrow a + 3b = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -a + b = 1 \\ a + 3b = 0 \end{cases} \Rightarrow 2b = 1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = \frac{1}{2} \\ a = -\frac{3}{2} \end{cases}$$

$$g(x) = x^2 - \frac{3}{2}x + \frac{1}{2}$$

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{\frac{3}{2}}{2} = \frac{3}{4}$$

$$y_s = \frac{1}{4} - \frac{3}{4} + \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۷۰)

۶۶- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

ضابطه‌های خط و سهمی را با هم مساوی قرار می‌دهیم تا معادله تلاقی بدست آید، سپس مجموع ریشه‌ها را از فرمول $S = \frac{-b}{a}$ بدست می‌آوریم:

$$x^2 - x - k = 2x - 1 \Rightarrow x^2 - 3x - k + 1 = 0$$

$$\Rightarrow S = \frac{-b}{a} = \frac{-(-3)}{1} = 3$$

$$\Delta = 9 - 4(1)(-k + 1)$$

$$5 + 4k > 0 \Rightarrow k > -\frac{5}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم و تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲ و ۵۶ تا ۷۰)

۶۷- گزینه «۲»

(معمربراهیم توزنده پانی)

اگر میانگین داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_{20}$ را $\bar{x}$ فرض کنیم، میانگین داده‌های $2 - 2, 3x_1 - 2, 3x_2 - 2, \dots, 3x_{20} - 2$ می‌شود که طبق صورت

سؤال $\frac{13}{4}$ است:

$$3\bar{x} - 2 = \frac{13}{4} \Rightarrow 3\bar{x} = \frac{21}{4} \Rightarrow \bar{x} = \frac{7}{4}$$

پس میانگین داده‌های $4x_1 - 3, 4x_2 - 3, \dots, 4x_{20} - 3$ برابر:

$$4\left(\frac{7}{4}\right) - 3 = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۶۸- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

می‌دانیم مجموع اختلاف داده‌ها از میانگین برابر صفر است، پس:

$$-3 + 4 + 7 - 1 + a = 0 \Rightarrow a = -7$$

از طرفی واریانس از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$\text{مجموع مربعات اختلاف داده‌ها از میانگین} = \text{واریانس} \times \text{تعداد داده‌ها}$$

$$\sigma^2 = \frac{(-3)^2 + (4)^2 + (7)^2 + (-1)^2 + (-7)^2}{5}$$

$$\sigma^2 = \frac{9 + 16 + 49 + 1 + 49}{5} = \frac{124}{5} = 24.8$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۹۰)

۶۹- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

در نمودار دایره‌ای رابطه بین درصد مساحت مربوط به یک متغیر (S) و زاویه مرکزی مربوط به همان متغیر (α)، رابطه زیر برقرار است. با فرض اینکه $S = 25$ باشد، مقدار α را به دست می‌آوریم:

$$\frac{S}{100} = \frac{\alpha}{360} \Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{\alpha}{360} \Rightarrow \alpha = 90^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

۷۰- گزینه «۳»

(گلناز بینقی)

داده‌های نمودار برحسب درصد است، پس مقدار متغیری A تا E را به دست می‌آوریم:

$$\text{مقدار A: } \frac{60}{100} = \frac{x}{12} \Rightarrow \frac{60 \times 12}{100} = 7.2$$

$$\text{مقدار B: } \frac{82}{100} = \frac{x}{50} \Rightarrow \frac{82 \times 50}{100} = 41$$

$$\text{مقدار C: } \frac{25}{100} = \frac{x}{8} \Rightarrow \frac{25 \times 8}{100} = 2$$

$$\text{مقدار D: } \frac{80}{100} = \frac{x}{11} \Rightarrow \frac{80 \times 11}{100} = 8.8$$

$$\text{مقدار E: } \frac{30}{100} = \frac{x}{10} \Rightarrow \frac{30 \times 10}{100} = 3$$

$$\text{میانگین کل} = \frac{7.2 + 41 + 2 + 8.8 + 3}{5} = 12.4$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

۷۱- گزینه «۲»

معمده‌سین یگانه)
شعر تعلیمی (حکمی و اندرزی) در این دوره به‌وجود آمد، اما در دورهٔ سلجوقیان به پختگی رسید. گزینه‌های دیگر کاملاً صحیح هستند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۳)

۷۲- گزینه «۲»

کتاب آبی پیمانه‌ای)
موارد نادرست:
- کلیله و دمنه: ابوالمعالی نصرالله منشی
- چهارمقاله: نظامی عروضی
- مرزبان‌نامه: سعدالدین وراورینی
(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۷۳- گزینه «۳»

کتاب آبی پیمانه‌ای)
در بیت گزینه «۳» تلفظ کلمات با شکل امروزی آن تفاوت ندارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: در این بیت واژگان ساده و فارسی به کار رفته است.
گزینه «۲»: کاربرد حروف «به» و «اندر» برای کلمه «رنج»
گزینه «۴»: کلمه «خستو» در معنی «معترف» از واژگان کهن است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۴- گزینه «۳»

سیرعلیرضا احمدری)
جناس در بیت «الف»: «تن» و «من»
در بیت «ب»، تشخیص دیده نمی‌شود. معنای بیت: چه خوش است زمانی که در کنارت باشم. تا کی به قبا و پیراهنت (که همواره در کنارت هستند) رشک ببرم و حسادت کنم؟!
در بیت «ج»، سجع مشهود نیست. در مصراع دوم واژه «جدا» تکرار شده‌است.
(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۷۵- گزینه «۱»

شیوا نظری)
الف) جامه قبا کردن کنایه از بی‌قراری است.
ب) جناس ناقص حرکتی: تُرک و تُرک
ج) جناس تام بین «دوش» اول (دیشب) و «دوش» دوم (کتف)
د) «آتش پنهانی» استعاره از عشق
(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۷۶- گزینه «۳»

شیوا نظری)
بیت دارای ترصیع است. (فاقد موازنه) / فاقد استعاره
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: بیت، دارای موازنه است. / «عجز فلک» و «عقد جهان»: اضافهٔ استعاری
گزینه «۲»: دارای موازنه و استعارهٔ مصرحه (سنبل) است.
گزینه «۴»: بیت دارای موازنه است. / «شیفته‌شدن عقل»: استعارهٔ مکنیه
(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۷۷- گزینه «۳»

کتاب آبی پیمانه‌ای)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: تقطیع درست مصراع: سر / مَس / ات / ک / سی / با / شد / کو / خُد / خ / ب / رَش / نَب / وَد
گزینه «۲»: تقطیع درست مصراع: با / زین / د / ل / د / یب / وا / ن / زَن / جِب / ر / ه / مِ / بُر / رَد
گزینه «۴»: تقطیع درست مصراع: چُن / تیب / ر / ه / مِ / پَر / رَد / اَز / قُو / سِ / اَت / نَم / جا / نَم
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۷۸- گزینه «۳»

یاسین مهریان)
«ی»: حرف الحاقی (پس قافیه مطابق تبصره «۱» می‌باشد). / «م»: حروف اصلی (پس قافیه مطابق قاعده «۲» می‌باشد).
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: فاقد حرف الحاقی «ه» چون ملفوظ است، الحاقی به‌شمار نمی‌آید. (پس قافیه مطابق تبصره «۱» نیست). / «ه»: حروف اصلی (پس قافیه مطابق قاعده «۲» می‌باشد).
گزینه «۲»: «ی»: حرف الحاقی (پس قافیه مطابق تبصره «۱» می‌باشد). / مصوت بلند «و»: حرف اصلی (پس قافیه مطابق قاعده «۱» می‌باشد).
گزینه «۴»: فاقد حرف الحاقی (پس قافیه مطابق تبصره «۱» نیست). / «ان»: حروف اصلی (پس قافیه مطابق قاعده «۲» می‌باشد).
(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۷۹- گزینه «۳»

مفسن اصغری)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط:
لزوم توجه به باطن و پرهیز از ظاهر (ترجیح باطن بر ظاهر)
مفهوم بیت گزینه «۳»: از ظاهر و صورت، می‌توان معنی و باطن را دریافت.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۵۰)

۸۰- گزینه «۳»

یاسین مهریان)
صائب در این بیت معتقد است که رزق و روزی هر فرد در قسمت و تقدیر او مشخص شده است و تلاش برای کسب رزق و روزی امری بی‌هوده است (جبرگرایی). این مفهوم در متن صورت سؤال دیده نمی‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: مفهوم بیت «طمع‌داشتن و زیاده‌خواهی» است که در متن صورت سؤال زیاده‌خواهی و طمع زغن دربارهٔ تعداد ماهی‌ها به او آسیب رساند.
گزینه «۲»: شاعر می‌گوید در پشت پردهٔ چیزهایی که لذت‌بخش هستند و درعین حال آسان به دست می‌آیند، حتماً مکر و فریبی نهفته است که در متن صورت سؤال نیز در پشت پردهٔ وعدهٔ لذت‌بخش ماهی فریب وجود داشت.
گزینه «۴»: مفهوم بیت «توصیه به اغتنام فرصت و استفاده از موقعیت‌ها» می‌باشد که در متن صورت سؤال زغن فرصت اولیه را غنیمت ندانست و اگر از آن به‌موقع استفاده می‌کرد، به‌قول بیت، «عاقل» نامیده می‌شد.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۴)

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- گزینه «۱»

(آزاده میرزایی)

تشریح تمامی عبارت‌ها:

الف) پیامد غیرارادی ورزش کردن، تندرستی است و پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر، ورزشکار حرفه‌ای شدن است.

ب) پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری در رعایت حیا، مورد اعتماد بودن است.

پ) پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر در سیگار کشیدن، معتاد شدن به آن است.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۸ و ۱۸)

۸۲- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست - نادرست (پدیده‌های اجتماعی درون جهان اجتماعی و متعلق به آن هستند).

گزینه «۲»: نادرست (سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای کنش اجتماعی می‌باشند). - درست - درست.

گزینه «۴»: درست - درست - نادرست (همه پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند).

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۳۰)

۸۳- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

برگزاری مراسم جشن تکلیف در مدارس: جامعه‌پذیری

چگونگی شکل‌گیری و تداوم هویت اجتماعی: بازتولید هویت جهان اجتماعی

- طریقه نمود انتظارات جامعه در حقوق و تکالیف: الگوهای عمل (هنجارها)

- انجام توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی: شیوه رسمی پاداش و مجازات

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۵، ۷۸ و ۷۹)

۸۴- گزینه «۳»

(فروغ نهمی تیموریان)

یک جهان اجتماعی واحد، تحولات و صورت‌های مختلفی را درون خود می‌پذیرد و تفاوت‌هایی که به عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها مربوط می‌شود، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تفاوت‌هایی که در لایه‌های سطحی جهان اجتماعی رخ می‌دهد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست.

گزینه «۲»: اگر جمعیت یک جامعه کم یا زیاد شود یا اقتصاد آن رشد یا افول کند، این تفاوت‌ها به معنای ظهور جهان اجتماعی جدید نیست، بلکه این تغییرات درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

گزینه «۴»: تفاوت‌های مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی (هنجارها و نمادها) از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۸۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

- کنش حسابگرانه معطوف به دنیا عرصه را بر سایر کنش‌ها تنگ می‌کند.

- گسترش دانش وسایل و ابزار به معنای توسعه عقلانیت ابزاری است.

- تقدس‌زدایی به این معناست که جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند، به وسیله او به کار می‌روند، دگرگون می‌شوند و به مصرف می‌رسند و دیگر هیچ‌گونه راز و رمز و قداستی ندارند. عناصر مقدس از این جهان طرد می‌شوند.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۸۶- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند.

- علوم تجربی توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارند. مثلاً درست یا نادرست بودن شیوه مداوای بیماران را می‌توان با روش‌های تجربی شناخت.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

۸۷- گزینه «۱»

(امیرحسین کاروبین)

محل سکونت: ثابت نیست و ممکن است شخصی محل زندگی خود را تغییر دهد.

شغل: اکتسابی و اجتماعی است.

چهره زیبا یا زشت انتسابی، فردی و متغیر است، اما امکان تغییر دارد (عمل‌های زیبایی).

دین و مذهب، فردی و متغیر است.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۶۴)

۸۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

علل درونی تحولات فرهنگی می‌تواند به کاستی‌ها و بن‌بست‌هایی که در هویت خود فرهنگ وجود دارد بازگردد؛ مانند عدم وجود دلایل کافی برای توجیه عقاید.

اگر شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی یک فرهنگ تداوم پیدا کند، تعارض عقاید و ارزش‌ها با رفتارها و هنجارها می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. مثل رخت برپستن آداب مربوط به تقدس خورشید (رفتارها و هنجارها) در جامعه‌ای که به تقدس خورشید اعتقاد دارد (عقاید و ارزش‌ها).

بحران هویت در جایی به‌وجود می‌آید که جامعه، توان محافظت و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد؛ مثل ناتوانی در حفظ عقیده مقدس بودن خورشید.

بحران هویت می‌تواند به دگرگونی و تحول هویت فرهنگی، منجر شود؛ مثل تحول عقاید جامعه (نتیجه بحران هویت).

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۸۹- گزینه «۲»

(مبیه ممب)

الف) ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند و به تفسیری توحیدی از هویت خویش دست یافتند.
ب) حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب گسترده است.

ج) زبان فارسی به‌دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۸)

۹۰- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

الف) اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی، از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.

د) دولت بزرگی از طریق اقتصاد وابسته به نفت به‌وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار، افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۲۸ و ۱۳۲)

عربی زبان قرآن (۱)

۹۱- گزینه «۲»

(امیرحسین شکوری)

«مقبرتا حافظ و سعدی الجملتان»: آرامگاه‌های زیبای حافظ و سعدی («الجملتان» صفت «مقبرتا» است که در اصل، «مقبرتان» بوده و به دلیل مضاف شدن، «ن» آن حذف شده است) (رد گزینه ۱) / «أحدى المقاصد السیاحية»: یکی از مقصدهای گردشگری (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «قد سَجَلْتُهُما»: آن‌ها را ثبت کرده است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (ضمیر «هما» در گزینه «۳»، ترجمه نشده است)

(ترجمه)

۹۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«عندما نَنْظُرُ»: زمانی که می‌نگریم (نگاه می‌کنیم) / «إلى الشمس ألتى»: به خورشیدی که (رد سایر گزینه‌ها) / «جذوتها مُستعرة»: پاره آتش آن فروزان است (رد سایر گزینه‌ها) / «فَفَهَمُ»: می‌فهمیم / «أَنَّ اللَّهَ»: که خدا (رد گزینه ۳) / «أوجدتها»: آن را پدید آورد / «فی الجو»: در فضا

(ترجمه)

۹۳- گزینه «۲»

(آیدین مصطفی‌زاده)

جابه‌جایی در ترجمه صورت گرفته است که باعث ایراد در ترجمه شده است (اضافه شدن «به آن» در ترجمه عبارت). «حتماً» نیز معادلی در عبارت عربی داده شده ندارد.

ترجمه صحیح عبارت: مردم باید به قرآن گوش دهند زمانی که خوانده می‌شود! (ترجمه)

۹۴- گزینه «۳»

(پرویز ویمان - کنبد)

«سال قبل»: فی العام الماضي، فی السنة الماضية / «سی و چهار دانش‌آموز درس می‌خواندند»: أربعة و ثلاثون ... كانوا يدرسون، كان أربعة و ثلاثون ... يدرسون، كانت أربع و ثلاثون ... يدرسون، كان أربع و ثلاثون ... يدرسون (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «در کلاس دهم»: فی الصفّ العاشر (رد گزینه ۲) / «در مدرسه ما»: فی مدرستنا

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

زندگی پر از خیر و شر است، و زیبا و زشت، و مشکلات یکی از اجزای زندگی هستند، گاهی بر زندگی انسان مشکلاتی می‌گذرند که در نوع، سختی یا پیچیدگی‌شان متفاوت‌اند و چاره‌ای نیست از رهاشدن از آن‌ها برای این‌که زندگی به حالت طبیعی برگردد. حل مشکلات هدفی است که انسان برای رهایی از سختی‌ها برای آن تلاش می‌کند و بر هر فردی واجب است که چگونگی حل مشکلات را بیاموزد. در ابتدا باید مشکل را تشخیص داد و با آن آشنا شد، و اطلاعات در مورد آن جمع کرد، بعد از جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل آن و دیدن و شناختن دلایل آن انجام می‌شود، پس از آن راه‌حل‌های ممکن قرار داده می‌شود، و ترجیح داده می‌شود که (راه‌حل‌ها) غیرپیچیده و قابل انطباق باشند، و باید بدانیم که هرچقدر فکری بیشتری وجود داشته باشد، راه‌حل‌ها بهتر هستند. پس از قراردادن راه‌حل‌ها، راه‌حل بهتر را برای اجرا انتخاب می‌کنیم، در این مرحله باید راه‌حل‌ها را با بررسی نتایج و مضرات وابسته بدان‌ها ارزیابی نمود. (در این مرحله ... ارزیابی راه‌حل‌ها با ... واجب است)

۹۵- گزینهٔ «۳»

(سیر مفعولیه مرفوعه)

ما به فکرهای زیادی احتیاج داریم .... تا بتوانیم بهترین راه‌حل‌ها را برای مشکلاتمان قرار دهیم! (درست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ترجمهٔ عبارت: تا راه‌حل‌های بیشتری در سختی‌ها ارائه کنیم!
گزینهٔ «۲»: ترجمهٔ عبارت: زیرا ما چگونگی حل مشکلات را از دیگران می‌آموزیم!
گزینهٔ «۴»: ترجمهٔ عبارت: زیرا افکار جدید مشکلات پیچیدهٔ زندگی را آسان می‌کنند!
(درک مطلب)

۹۶- گزینهٔ «۲»

(سیر مفعولیه مرفوعه)

انسان عاقل راه‌حلی برای مشکل انتخاب می‌کند پس از تجربهٔ راه‌حل‌های دیگر! (نادرست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ترجمهٔ عبارت: ما باید قبل از هر کار دیگری، مشکل خود را بشناسیم!
گزینهٔ «۳»: ترجمهٔ عبارت: راه‌حل‌های ساده از بهترین راه‌حل‌ها برای حل مشکلات زندگی هستند!
گزینهٔ «۴»: ترجمهٔ عبارت: هیچ زندگی‌ای خالی از مشکلات نیست پس چاره‌ای نیست از رویارویی با آن‌ها با قدرت و شجاعت!
(درک مطلب)

۹۷- گزینهٔ «۳»

(سیر مفعولیه مرفوعه)

صورت سؤال، مراحل حل مشکل را به ترتیب خواسته است.
گزینهٔ «۳»: تشخیص مشکل، تحلیل دلایل آن، ارائهٔ راه‌حل‌های مختلف، انتخاب راه‌حل برتر

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ترجمه: جمع‌آوری اطلاعات در مورد مشکل، اجرای راه‌حل برتر، بررسی نتایج آن!
گزینهٔ «۲»: ترجمه: تحلیل مشکل، تشخیص آن، قراردادن راه‌حل‌های مختلف، اجرای راه‌حل برتر!
گزینهٔ «۴»: ترجمه: شناخت مشکل، جمع‌آوری اطلاعات، بررسی نتایج راه‌حل‌ها، انتخاب راه‌حل برتر!
(درک مطلب)

۹۸- گزینهٔ «۴»

(میدررضا قاندرامینی - اصفهان)

در این گزینه، کلمات «إساءة» بدی کردن و «إحسان» نیکی کردن با هم متضاد هستند.

نکات مهم درسی:

به تفاوت معنایی کلمات مشابه بسیار دقت کنید:

«العدو: دشمن»، «العداوة: دشمنی»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «وَلِيّ: دوست» با «العداوة: دشمنی» متضاد نیست.
گزینهٔ «۲»: «التفرقة: پراکنده کردن» با «اجتماع: جمع شدن» متضاد نیست.
گزینهٔ «۳»: «يصدق: باور می‌کند» با «يَكْذِب: دروغ می‌گوید» متضاد نیست.
(واژگان)

۹۹- گزینهٔ «۱»

(اسماعیل علیپور)

نکته: هر فعل، نشان‌دهندهٔ یک جملهٔ فعلیه است.
«بنام»، «پسکن» و «تستفید» در سایر گزینه‌ها، فعل هستند و جمله فعلیه محسوب می‌شوند، اما در گزینهٔ «۱»، فقط یک جمله اسمیه وجود دارد. دقت شود که «تشرّفنا» یعنی «مشرف شدن ما» مصدر است و فعل نیست.
(انواع جملات)

۱۰۰- گزینهٔ «۱»

(سیر مفعولیه مرفوعه)

در جملهٔ مجهول، «طعام» نائب فاعل است و باید مرفوع باشد، «لذیذ» نیز صفت آن است و به تبعیت از آن مرفوع می‌شود؛ بنابراین «طعامٌ لذیذٌ» صحیح است.

(انواع جملات)

منطق

۱۰۱- گزینهٔ «۴»

(علیرضا نصیری)

یک پزشک و به طور کلی، علم پزشکی، ابتدائاً قوانین حاکم بر بدن و جسم انسان را بیان می‌کند و سپس بیماری‌های مختلف را دسته‌بندی کرده و برای هر کدام درمان خاصی در نظر می‌گیرد. یک پزشک همچنین روش‌های جلوگیری از ابتلا به بیماری‌هایی که ممکن است تنوع بی‌شماری نیز داشته باشند را نیز نشان می‌دهد. منطق و منطق‌دانان نیز چنین هستند؛ ایشان با بیان قواعد حاکم بر ذهن و دسته‌بندی مغالطات، روش‌های جلوگیری از افتادن در دام مغالطات را تدوین می‌کنند. البته این به معنی ریشه‌کن کردن مغالطات نیست، چون ذهن انسان همواره در معرض لغزش قرار دارد و همواره ممکن است که خطایی از آن سر بزند.

(منطق، منطق، تراوی اندیشه، صفحه ۴)

۱۰۲- گزینهٔ «۳»

(علیرضا نصیری)

دلیل ایجاد ابهام در گزینهٔ «۳» وجود ابهام در مرجع ضمیر است. مرجع ضمیر «او» در عبارت «توپ از او گذر کرد» معلوم نیست و مشخص نیست که به دروازه‌بان بر می‌گردد یا مهاجم حریف.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: کلمهٔ «ساعت» در این گزینه دو معنا می‌تواند داشته باشد که یکی از معانی دلالت مطابقی بر لفظ «ساعت» دارد و دیگری دلالت التزامی. این دو معنی عبارت‌اند از «وسیله‌ای که زمان را نشان می‌دهد.» و «زمان».
گزینهٔ «۲»: «شلوغ بودن سر» به معنای زیاد بودن مشغله‌های افراد است، اما این فرد دلالت دیگری را از آن مدنظر داشته است و در کاربردها و دلالت‌های مختلف الفاظ به خطا رفته است.

گزینهٔ «۴»: «چرخش بچرخد» کنایه از پُروزی و خوش‌یمن بودن چیزی است که دلالت التزامی دارد، اما شنونده دلالت مطابقی آن را متوجه شده است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

۱۰۳- گزینهٔ «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

«امام رضا» و «ضامن آهو» هر دو تک مصداقی هستند و اشاره به یک مصداق دارند اما مفهوم امام‌رضا جزئی و مفهوم ضامن آهو کلی می‌باشد پس وحدت مصداقی و اختلاف مفهومی دارند.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۰۴- گزینه «۴»

(فره‌ار قاسمی نژاد)

در هر دو رابطه مفهوم مجهول و تعریف عموم و خصوص من وجه است، پس جامع و مانع نیست. چرا که هر یک مصادیقی دارند که در دیگری وجود ندارد.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۳۴ و ۳۵)

۱۰۵- گزینه «۳»

(مهم‌ر آقا صالح)

استقرای تمثیلی همچون استدلال استقرای تعمیمی از نظر قوت و ضعف در سطوح مختلفی قرار دارد که میزان مشابهت دو مورد سبب میزان این قوت یا ضعف است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در تمثیل حکم یک مورد جزئی را (که از قبل به دست آمده) به مورد جزئی دیگر تعمیم می‌دهیم نه اینکه از دیدن چند مورد جزئی، یک حکم کلی به دست بیاوریم.

گزینه «۲»: در هیچ یک از انواع استقراء، نتیجه ضرورتاً قطعی و یقینی حاصل نمی‌شود.

گزینه «۴»: تخمین مربوط به استقرای تعمیمی است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۰۶- گزینه «۱»

(فیروز نژاد زنف - تبریز)

اگر جمله‌ای داخل گیومه قرار داده شود و به آن چیزی نسبت داده شود شخصیه است: گزینه «۱»، به معنای این است که این جمله یک تصدیق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: محصوره است و موجب جزئیّه.

گزینه «۳»: فردایی روشن به معنای آینده و در عین حال محمول است. اصل جمله این است: در انتظار کشور فردایی روشن است. در انتظار کشور کلی بوده و قضیه شخصیه نمی‌باشد.

گزینه «۴»: محصوره است. یعنی هیچ کس قبول نشد.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۰۷- گزینه «۱»

(موسی سپاهی - سراوان)

در ابتدا متداخل قضیه «هر الف ب است» را به دست می‌آوریم که می‌شود «بعضی الف ب است» سپس متناقض «بعضی الف ب است» را به دست می‌آوریم که می‌شود «هیچ الف ب نیست» و متضاد «هیچ الف ب نیست» هم می‌شود «هر الف ب است».

اگر قضیه کلی صادق باشد متداخل آن که جزئی می‌باشد نیز صادق است.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۴)

۱۰۸- گزینه «۳»

(مسین آفونری راهنمایی)

قضیه موجب جزئیّه به دلیل منفی بودن موضوع و محمولش نیاز به بررسی شرط سوم اعتبار قیاس ندارد و اگر قیاس شرایط دیگر را دارا باشد، در نتیجه معتبر است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۱۰۹- گزینه «۴»

(احمد منصوری)

در قضایای منفصل حقیقی هر دو بخش قضیه امکان ندارد که همزمان صادق و همزمان کاذب باشد «به عبارتی اجتماع و ارتفاع نقیضین محال است» پس اگر طرفی صادق باشد طرف دیگر کاذب است و بالعکس.

در قضیه صورت سؤال هم اگر طرف اول کاذب باشد (C) پس طرف دیگر صادق است. (B)

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷، ۹۲ و ۹۳)

۱۱۰- گزینه «۴»

(مهم‌ر رضایی بقا)

مغالطه تله‌گذاری زمانی رخ می‌دهد که بدون دلیل به طرفداران یک نظریه، صفات نیک نسبت دهیم. مثلاً نسبت دادن صفات صبر و فہیم بودن به کسی که دست از ایمان به خدا بر ندارد، مغالطه تله‌گذاری است.

دقت کنید که گزینه «۱» مغالطه مسموم کردن چاه را می‌رساند. زمانی که گفته می‌شود ظاهر فرد جالب نیست و با همین سعی در نسبت دادن ویژگی منفی داریم، دچار مغالطه شده‌ایم.

(منطق، سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

اقتصاد

۱۱۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

(الف) صحیح است.

(ب) غلط است؛ این موضوع که کارآفرینان موفق «مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند»، اشاره به ویژگی خوش‌بین بودن آن‌ها دارد.

(ج) غلط است؛ اگر درآمدهای به دست آمده از هزینه‌های تولید کمتر باشد، کسب‌وکار شما زیان کرده است.

(د) غلط است؛ مسئولیت محدود برای سهام‌داران (ضرر و بدهی سهام‌داران محدود به میزان سهام) از مزایای ایجاد یک شرکت سهامی است.

(ه) صحیح است.

(و) صحیح است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴، ۶، ۸، ۹، ۱۵، ۱۸ و ۱۹)

۱۱۲- گزینه «۱»

(کنکور تیرماه ۱۳۰۲)

$12 \times (\text{ارزش سرمایه فیزیکی} \times \frac{1}{8}) = \text{هزینه خرید سالانه مواد اولیه}$

$= \frac{1}{8} \times 800 \times 12 = 1200$ میلیون تومان

میلیون تومان $480 = 4 \times 10 \times 12 = \text{دستمزد سالانه مجموع کارگران}$

$12 \times (\text{دستمزد کارگران در سال} \times \frac{25}{100}) = \text{هزینه آب، برق، گاز و اجاره سالانه}$

$= \frac{25}{100} \times 480 \times 12 = 1440$ میلیون تومان

میلیون تومان $800 = \text{سرمایه فیزیکی}$

$12 \times 1500 \times 600,000,000 = \text{درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات}$

میلیون تومان $10800 = \text{تومان} 10,800,000,000$

گزینه «۲»: نادرست است؛ وقتی که اوراق مشارکت (نه اوراق سهام) می‌خریم، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.
گزینه «۳»: درست است.
گزینه «۴»: درست است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۷، ۱۵۶ تا ۱۵۸)

۱۱۵- گزینه «۱»

(موردی کار/ران)

• نقاطی که زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار دارند، (مانند نقطه «ه») تولید در آن‌ها ناکاراست؛ زیرا اقتصاد از بیشترین منابعش استفاده نکرده است.

• در نقطه (ب) میزان تولید شلوار برابر با ۴۰۰ عدد و میزان تولید پیراهن برابر با ۳۰۰ عدد است. حال برای تولید ۲۰۰ عدد پیراهن بیشتر باید در طول منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین حرکت کنیم تا به نقطه (ج) برسیم. در نقطه (ج) میزان تولید شلوار برابر با ۲۰۰ عدد و میزان تولید پیراهن برابر با ۵۰۰ عدد است. در نتیجه هزینه فرصت تولید ۲۰۰ عدد پیراهن بیشتر، چشم‌پوشی از تولید ۲۰۰ عدد شلوار است.

• نقاطی که خارج از منحنی مرز امکانات تولید قرار دارند (مانند نقطه «و») جزء نقاط آرمانی و غیرقابل دستیابی‌اند؛ چراکه امکان دستیابی به این نقاط با توجه به امکانات موجود وجود ندارد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

۱۱۶- گزینه «۲»

(موردی ضیائی)

الف) مالیات بر ارزش‌افزوده با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

عوارض گمرکی و خدماتی، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به‌جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

ب) علاوه بر سوسیالیست‌ها، نظام مارکسیسم نیز بر مالکیت اشتراکی تأکید دارد. کارل مارکس، اقتصاددان، فیلسوف و جامعه‌شناس آلمانی‌تبار قرن نوزدهم، نقش اصلی را در ایجاد شرایط عادلانه اقتصادی نه به دولت می‌دهد و نه به بازار. او معتقد است تنها طبقه‌ای که می‌تواند علیه فسادهای ساختاری سرمایه‌دارها قیام کند و اوضاع را به سوی نقطه مطلوب تغییر دهد، طبقه ستمدیده کارگران است.

ج) بررسی قسمت «ج» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: درست است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ چرا که شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در قاره اروپا مصادف با دوره پایانی حکومت صفویه بود.

گزینه «۴»: نادرست است؛ چرا که ویژگی عمده دوره پهلوی، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳، ۷۹، ۸۰، ۱۰۸ و ۱۰۹)

میلیون تومان $240 = 20 \times 12 =$ هزینه فرصت سالانه
مجموع هزینه‌های کارگاه تولید کفش با احتساب هزینه فرصت
میلیون تومان $4160 = 240 + 800 + 1440 + 480 + 1200 =$
چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

مجموع هزینه‌های تولید (هزینه‌های مستقیم و هزینه فرصت) - درآمد = سود واقعی
تومان $6,640,000,000 = 6640 =$ میلیون تومان $4160 - 10800 =$
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۹، ۲۵، ۲۶ و ۳۳)

۱۱۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند خریداری کند. به عنوان مثال در نقطه «الف» می‌توان ۴ واحد کالای B و ۲ واحد کالای A خرید، در نتیجه خواهیم داشت:

$$(4 \times 260,000) + (2 \times 130,000) = \text{درآمد فرد}$$

$$1,040,000 + 260,000 = 1,300,000 \text{ دلار}$$

ب) با توجه به نمودار، اگر فرد تمام بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، می‌تواند ۵ واحد از این کالا را خریداری کند.

پ) در نقطه (الف) می‌توان ۴ واحد کالای B و ۲ واحد کالای A خرید و در نقطه (ب) می‌توان ۳ واحد کالای B و ۴ واحد از کالای A را خریداری کرد.

در نتیجه حرکت از نقطه «ب» به نقطه «الف» به معنای:

صرف‌نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای A برای به‌دست آوردن ۱ واحد کالای B بیشتر است.

یا

هزینه فرصت به‌دست آوردن ۱ واحد کالای B بیشتر برابر است با صرف‌نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای A است.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۱۱۴- گزینه «۴»

(موردی ضیائی)

الف) پولی که شما در دست دارید و روی آن نوشته شده است ۵۰ هزار تومان، به این معنی نیست که این ورقه کاغذ به خودی خود، ۵۰ هزار تومان می‌ارزد؛ بلکه به معنی سند یا رسیدی است که به شما امکان می‌دهد با آن معادل ۵۰ هزار تومان کالا یا خدمات دریافت کنید.

ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ زیرا وقتی کسی سهام می‌خرد، دیگر نمی‌تواند هر وقت که خواست از مدیر کارخانه بخواهد که سرمایه او را پس دهد، چون آن مقدار اندک پول او به بخشی از ابزارآلات کارخانه تبدیل شده و سرمایه او قابل پس دادن نیست. اما هر وقت بخواهد به شراکت خود ادامه ندهد، می‌تواند برگه‌های سهام خود را به دیگری بفروشد و به پول مورد نیاز خود برسد.

۱۱۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

(الف)

= مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم
نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله دوم
تومان $= 36,000 \times \frac{15}{100} = 5,400$

(ب)

ارزش محصول در مرحله دوم - ارزش محصول در مرحله سوم = میزان ارزش افزوده در مرحله سوم
تومان $= 44,000 - 36,000 = 8,000$
= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله سوم
نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ میزان ارزش افزوده در مرحله سوم
تومان $= 8,000 \times \frac{15}{100} = 1,200$

(ج)

مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده
مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر =
تومان $= 72,000 \times \frac{15}{100} = 10,800$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۳)

۱۱۸- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

(الف) تنها قسمت «الف» در گزینه «۲» نادرست است. در بازار کالاها و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند. در حالی که در بازار عوامل تولید، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدار هستند.

(ب) کالاهای جانشین کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند. زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای آن کاهش و تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد. برعکس زمانی که قیمت یک کالا کاهش می‌یابد، تقاضا برای آن افزایش و تقاضا برای کالای جانشین کاهش می‌یابد. کالاهای جانشین مانند: گوشت سفید و قرمز (ج) کالای پست به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف‌کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا، روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که کیفیت بالاتری داشته باشند).

(د) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ قانون ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی را اعلام کرد.

(ه) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند. (در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود)

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۶، ۴۹ و ۷۳)

۱۱۹- گزینه «۴»

(موری کاردران)

(الف)

جمعیت ۱۵ سال و بالاتر - جمعیت کل = جمعیت کمتر از ۱۵ سال
میلیون نفر $= 85 - 63 = 22$
جمعیت فعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت غیرفعال
میلیون نفر $= 63 - 40 = 23$
جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل
میلیون نفر $= 40 - 12 = 28$

(ب)

$\frac{\text{جمعیت بیکار ۱۵ ساله و بیشتر}}{\text{جمعیت فعال ۱۵ ساله و بیشتر}} \times 100$ = نرخ بیکاری

درصد $= \frac{12}{40} \times 100 = 30$ = نرخ بیکاری

(پ) بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۲۰- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

(الف) بررسی قسمت «الف» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مزایای خرید مقایسه‌ای - معایب خرید مقایسه‌ای - مزایای خرید مقایسه‌ای - معایب خرید مقایسه‌ای
گزینه «۲»: مزایای خرید مقایسه‌ای - معایب خرید مقایسه‌ای - مزایای خرید مقایسه‌ای - معایب خرید مقایسه‌ای
گزینه «۳»: معایب خرید مقایسه‌ای - مزایای خرید مقایسه‌ای - معایب خرید مقایسه‌ای - مزایای خرید مقایسه‌ای
گزینه «۴»: معایب خرید مقایسه‌ای - مزایای خرید مقایسه‌ای - معایب خرید مقایسه‌ای - مزایای خرید مقایسه‌ای
مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای:
با خرید مقایسه‌ای می‌توانید:

- ۱- بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید؛ زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود.
  - ۲- ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.
  - ۳- محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.
  - ۴- درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.
  - ۵- نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.
- معایب خرید مقایسه‌ای:

- ۱- خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است. (این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید).
- ۲- ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. (مانند هزینه‌هایی برای تماس تلفنی، یا سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف)

(مفهم شمیری)

۱۲۴- گزینه «۳»

احتمال اینکه فردا آزمون برگزار نشود پیشامد مطلوب است. پس احتمال آنکه فردا آزمون برگزار شود پیشامد نامطلوب یا همان پیشامد متمم است:

$$P(A') = \frac{2}{10} \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{2}{10} = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

(علی قهرمان زاده)

۱۲۵- گزینه «۳»

می‌دانیم:

$$\binom{n}{a} = \binom{n}{b} \Rightarrow \begin{cases} a = b \\ \text{یا} \\ a + b = n \end{cases}$$

پس:

$$\binom{12}{n+5} = \binom{12}{2n+1}$$

$$\begin{cases} n+5 = 2n+1 \Rightarrow n=4 \\ n+5+2n+1 = 12 \Rightarrow 3n=6 \Rightarrow n=2 \end{cases}$$

$$n \text{ مجموع مقادیر } = 4+2=6$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(هامر نصیری)

۱۲۶- گزینه «۲»

ابتدا باید بدانید جمع ۲ تاس در کمترین حالت برابر ۲ و در بیشترین حالت برابر ۱۲ می‌باشد بنابراین ضرب‌های ۳ که می‌تواند از جمع دو تاس حاصل شود برابر ۳، ۶، ۹، ۱۲ می‌باشد. حالت‌هایی که جمع دو تاس این اعداد را تشکیل می‌دهند عبارتند از:

$$A = \{(1,2), (2,1), (1,5), (2,4), (3,3), (4,2), (5,1), (3,6), (4,5), (5,4), (6,3), (6,6)\}$$

$$P(A) = \frac{12}{36}$$
 که احتمال آن برابر

حالت‌هایی که جمع دو تاس برابر ۸ می‌باشد عبارتند از:

$$B = \{(2,6), (3,5), (4,4), (5,3), (6,2)\} \Rightarrow P(B) = \frac{5}{36}$$

بنابراین جواب نهایی برابر است با:

$$\frac{P(A)}{P(B)} = \frac{\frac{12}{36}}{\frac{5}{36}} = \frac{12}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(هامر نصیری)

۱۲۷- گزینه «۱»

$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ مجموعه اعداد طبیعی یک رقمی

۴ اعداد مضرب $\{4, 8\}$

حداکثر یکی از اعداد ۴ و ۸ انتخاب شود یعنی یا فقط ۴ انتخاب شود یا فقط ۸ انتخاب شود یا هیچکدام انتخاب نشوند. متمم این حالت یعنی هر دو عدد ۴ و ۸ انتخاب شوند. وقتی دو عدد ۴ و ۸ انتخاب می‌شوند

۳- ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به‌ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

(ب) بررسی قسمت «ب» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: نادرست است. خرید طلا (برخلاف سهام‌داری) با دریافت سود سالیانه منظم همراه نیست.

گزینه «۳»: نادرست است. سرمایه‌گذاری در مواردی مانند طلا سرمایه‌گذاری مولد نیست.

گزینه «۴»: نادرست است. خرید طلا برخلاف خرید سهام به پول خیلی زیادی نیاز ندارد و البته هر زمان هم قابل فروش است.

(ج) بیمه روشی است برای «انتقال خطرپذیری» که در آن «بیمه‌گذار یا بیمه‌شده، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند».

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴۶، ۱۵۸ و ۱۶۰)

ریاضی و آمار (۳)

۱۲۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

طبق اصل ضرب، تعداد نهارهای مختلف در این سؤال برابر است با:

$$5 \times 4 \times 3 = 60$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳ تا ۴)

۱۲۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

عدد صفر نمی‌تواند در جایگاه صدگان قرار گیرد. همچنین مهم است که رقم یکان صفر باشد یا یکی از ارقام ۶ و ۸. بنابراین این حالات را جداگانه با استفاده از تعمیم اصل ضرب محاسبه می‌کنیم:

$$12 = \frac{4}{\text{یکان دهگان}} \times \frac{3}{\text{صدگان}} \times \frac{1}{\text{صفر در یکان باشد}}$$

$$18 = \frac{3}{\text{یکان دهگان}} \times \frac{3}{\text{صدگان}} \times \frac{2}{\text{صفر در یکان نباشد}}$$

بنابراین طبق اصل جمع در کل $12 + 18 = 30$ عدد سه‌رقمی زوج با این ارقام وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۲۳- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

طرح یک پرسش دقیق و شفاف مهمترین گام رسیدن به پاسخ است که مرتبط با گام اول است. اگر در بین داده‌ها، داده دور افتاده داشته باشیم از معیار میانه استفاده می‌کنیم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

علوم و فنون ادبی (۳)

(هومن نمازی)

۱۳۱- گزینه ۳

هر دو مورد غلط هستند: سرگذشت حاجی بابای اصفهانی اثر جیمز موریه است و مترجم آن میرزا حبیب اصفهانی است.

روزنامه سروش توسط دهخدا در استانبول به طبع می‌رسید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تنها یک مورد نادرست است. مجله «بهار» را میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی منتشر می‌کرد.

گزینه ۲: هر دو مورد درست هستند.

گزینه ۴: تنها یک مورد نادرست است. «گنجینه نشاط» مجموعه آثار منظوم و منثور نشاط اصفهانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۸ تا ۲۱)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۳۲- گزینه ۲

- در شعر عصر بازگشت، گرایش به تقلید از زبان و بیان، تخیل و دیگر ویژگی‌های سبک خراسانی و عراقی وجود داشت. از میان ابیات ارائه شده، بیت «الف» به خاطر تشبیه حسی و بیان عشق زمینی، مشابه سبک خراسانی است و بیت «ه» با بیان مفهوم عرفانی وحدت وجود («یکی» بودن مطلوب) به سبک عراقی شباهت دارد.

- از درونمایه‌های شعر عصر بیداری می‌توان به انعکاس اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی اشاره کرد که خطاب شاعر به خودش در بیت «د»، نمونه انتقاد فرهنگی است. بیت «ب» نیز مفهوم میهن‌پرستی را بیان می‌کند که در این دوره رواج یافت.

- تصاویر خیالی بدیع در بیت «ج» نشان از سبک هندی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۳۳- گزینه ۴

وزن صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مفاعیل فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن»

گزینه ۲: «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فاعل»

گزینه ۳: «مستفعلن فاعلاتن مستفعلن مفعول مفاعیلن مفاعیلن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۳۴- گزینه ۱

مصراع صورت سؤال و بیت گزینه ۱، «ا» بر وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

(مجتبی فرهادی)

۱۳۵- گزینه ۳

مجاز: فاقد مجاز/ تلمیح: به داستان حضرت موسی (ع) اشاره دارد. / تناسب: نخل طور، آتش

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا»: مجاز: «سینه» مجاز از دل / تلمیح: بیت فاقد تلمیح است. / تناسب: «آتش، شعله»

گزینه ۲: «ب»: مجاز: «چشم» مجاز از نظر یا توجه / تلمیح: به داستان لیلی و مجنون اشاره دارد. / تناسب: «لیلی، مجنون»

گزینه ۴: «ج»: مجاز: «زبان» مجاز از سخن / تلمیح: بیت فاقد تلمیح است. / تناسب: «نمک، شکر»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

بنابراین ۲ عضو دیگر باید از ۷ عضو باقی مانده انتخاب شوند. بنابراین داریم:

$$\binom{9}{4} - \binom{7}{2} = \frac{9!}{4! \times 5!} - \frac{7!}{2! \times 5!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6}{4 \times 3 \times 2 \times 1} - \frac{7 \times 6}{2 \times 1} = 126 - 21 = 105$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(فامر نصیری)

۱۲۸- گزینه ۳

$$\binom{n}{4} = \frac{7(n-1)}{4 \times 3} \Rightarrow \frac{n!}{4!(n-4)!} = \frac{7}{4} \times \frac{(n-1)!}{3!(n-1-3)!}$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)!}{4 \times 3! \times (n-4)!} = \frac{7}{4} \times \frac{(n-1)!}{3! \times (n-4)!} \Rightarrow \frac{n}{4} = \frac{7}{4} \Rightarrow n = 7$$

$$\binom{n}{5} = \binom{7}{5} = \frac{7!}{5! \times 2!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! \times 2} = \frac{7 \times 6}{2} = 21$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(مهمد ابراهیم توزنده‌پانی)

۱۲۹- گزینه ۴

پیشامد خواسته شده متمم این پیشامد است که هر چهار مهره خارج شده از ۱ رنگ باشند. پس احتمال متمم آن را حساب می‌کنیم و جواب را از عدد ۱ کم می‌کنیم:

$$\text{متمم پیشامد} = \frac{\binom{5}{2} \times \binom{4}{2}}{\binom{8}{2} \times \binom{6}{2}} + \frac{\binom{3}{2} \times \binom{2}{2}}{\binom{8}{2} \times \binom{6}{2}} = \frac{5 \times 4 \times 4 \times 3}{8 \times 7 \times 6 \times 5} + \frac{3 \times 2 \times 2 \times 1}{8 \times 7 \times 6 \times 5}$$

هر ۴ مهره سفید   هر ۴ مهره زرد

$$= \frac{1}{7} + \frac{1}{140} = \frac{3}{20} = 0.15$$

$$1 - 0.15 = 0.85$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

(علی قهرمان‌زاده)

۱۳۰- گزینه ۱

$$P(A) = 3P(A') - 0.4$$

$$1 - P(A') = 3P(A') - 0.4$$

$$1/4 = 4P(A') \Rightarrow P(A') = \frac{1/4}{4} = \frac{10}{40} = \frac{1}{4}$$

$$P(A) = 1 - P(A') \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{13}{20}$$

$$\frac{P(A)}{P(A')} = \frac{13}{10} = \frac{13}{10}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

۱۳۶- گزینهٔ «۴»

(مفهوم سروده)

«الف»: جناس تام: «داد» در مصراع اول: فعل از مصدر «دادن»، «داد» در مصراع دوم: عدل / بیت «ب»: تشبیه: بحر غم / بیت «ج»: تناسب: چشم و اشک / بیت «د»: تلمیح: بیت تلمیح دارد به داستان حضرت سلیمان (ع) و انگشتر او

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۳۷- گزینهٔ «۱»

(هومن نمازی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: اشاره به آیهٔ «یسبح لله ما فی السماوات و ما فی الارض»
گزینهٔ «۳»: سر تراشیدن اشاره دارد به عمل فرقهٔ قلندریه که ۴ ضرب می‌کردند (تراشیدن مو، سبیل، ابرو و ریش)
گزینهٔ «۴»: اشاره به آیهٔ قرآنی «أَنَا عَرْضُنا الْأَمَانَةَ...»

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفت‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۳۸- گزینهٔ «۴»

(هومن نمازی)

مصراع دوم تضمینی است از سعدی و در همین مصراع، ۳ تشبیه موجود است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: تشبیه «حوری‌سرشت» درون‌واژه‌ای است. هم‌چنین تشبیه «چشم حافظ» به «جنات تجری تحتها الانهار» مشهود است و تضمین آن در مصراع دوم است.

گزینهٔ «۲»: مصراع دوم تضمین است و فقط یک تشبیه در «مسیحا نفس» دارد.
گزینهٔ «۳»: مصراع دوم تضمین از حافظ است و ۲ تشبیه دارد: شهر عشق / چون حافظ

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۳۹- گزینهٔ «۴»

(شیوا نظری)

هر دو بیت اشاره به قناعت‌کردن و رسیدن به راحتی با ترک وابستگی‌ها دارند. در بیت اول شاعر می‌گوید من از مال دنیا چیزی ندارم، اما فراغت دارم که پادشاهان ثروتمند ندارند. در بیت گزینهٔ «۴» هم شاعر می‌گوید هرکس قناعت نکند و دنبال مال دنیا باشد مانند این است که یوسف را به بهای کمی فروخته باشد.

مفهوم سایر ابیات:

گزینهٔ «۱»: اشاره به جانبازی عاشق در راه معشوق
گزینهٔ «۲»: عاشق با یک بار دیدن معشوق قانع نمی‌شود.

گزینهٔ «۳»: اشاره دارد به این مفهوم که عاشق به خیال و فکر معشوق قناعت می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفت ۲۷)

۱۴۰- گزینهٔ «۳»

(یاسین مودیان)

در بیت صورت سؤال، حافظ شیرازی، معشوق خود را به لحاظ خوش‌خلقی و وفا برتر از همه می‌داند. در بیت گزینهٔ «۳» نیز شاعر یار خود را به خورشید تشبیه می‌کند و بیان می‌کند که خورشید همتایی ندارد (یعنی یار من از همه بهتر است) و همچنین خوش‌خلقی معشوقش را به نورهای آن خورشید تشبیه می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ارزشمندی آدمی (زیبارویان) به طبع لطیف، حسن خلق و عزت نفس است و اگر این‌ها نباشند، آدمی با نقش روی دیوار هیچ فرقی ندارد.

گزینهٔ «۲»: شکستن پیمان وفاداری در نزد ما رسم نیست. برای خدا، مصاحبت و دوستی با ما را از خاطر مبر.

گزینهٔ «۴»: معشوق شاعر با حسن خلق و وفایش دلبری کرده است (ترجیح حسن خلق و وفای یار بر زیبایی‌های ظاهری).

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفت ۲۳)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۴۱- گزینهٔ «۱»

(پیروز و بان - کنبد)

«لا یزعم الإنسان»: انسان گمان نکند، انسان نباید گمان کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أَنَّ الْفَخْرَ بِالنَّسَبِ فَقَطْ»: که افتخار فقط به نسب است (رد گزینهٔ ۴) / «بَلْ قَدْرَ كُلِّ امْرِئٍ بِأَعْمَالِهِ يُحْسِنُهَا»: بلکه ارزش هر انسانی به کارهایی است که آن‌ها را نیکو انجام می‌دهد (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۱۴۲- گزینهٔ «۴»

(محمود بادبرین - یاسوج)

«خَلَقَ»: خلق کرد، آفرید / «كُلَّ الْأَنْعَمِ»: همهٔ نعمت‌ها / «الْمَوَاهِبِ الْإِلَهِيَّةِ»: موهبت‌های الهی (رد گزینهٔ ۱) («خود» اضافی است) / «لِلْإِنْسَانِ»: برای انسان / «لِوَصُولِهِ»: برای رسیدن او (رد گزینهٔ ۲) / «غَايَةِ مُتَعَالِيَةٍ»: هدف والایی، هدفی والا (رد گزینهٔ ۲) / «لَكِنَّ»: ولی، اما / «النَّاسِ»: مردم (رد گزینهٔ ۳) / «لَا يَشْكُرُونَ»: سپاسگزاری نمی‌کنند

(ترجمه)

۱۴۳- گزینهٔ «۲»

(محمود بادبرین - یاسوج)

«لَيْتَ»: کاش / «جَمِيعِ النَّاسِ»: همهٔ مردم / «يَعْلَمُونَ»: بدانند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَنَّ»: که (رد گزینهٔ ۱) / «كُلِّ شَخْصٍ»: هر شخصی (رد گزینهٔ ۴) / «أَعْمَالِهِ الصَّالِحَةِ»: کارهای نیک او (رد گزینهٔ ۱) / «عَقْلِهِ الثَّابِتِ»: خرد استوار او / «الْعَفَافِ»: پاکدامنی

(ترجمه)

۱۴۴- گزینهٔ «۳»

(مرتضی کاظم شیروردی)

«إِنَّمَا»: تنها، فقط / «قَدْ خُلِقَ»: آفریده شده است (فعل ماضی مجهول است) / «طِينَةٍ»: تکه گلی / «فَضَّةٍ»: نقره / «نَحَاسٍ»: مس

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ذواءک: داروی تو (درد، اضافه ترجمه شده است)

گزینهٔ «۲»: کلمهٔ «قطعا» اضافه ترجمه شده است.

گزینهٔ «۴»: ترجمهٔ صحیح: و ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد.

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۳»

(روح‌الله گلشن)

ترجمه حدیث صورت سؤال: ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد.

معادل این مفهوم در عبارت گزینه «۳» آمده است. (ترجمه عبارت: مردم فرزندان کاری اند که آن را به خوبی انجام می‌دهند.)

(مفهوم)

۱۴۶- گزینه «۲»

(ممدرضا قائد امینی - اصفهان)

در این گزینه، «تبادل» نادرست است و باید به جای آن، «تبادل» بیاید؛ زیرا اسم و مصدر ثلاثی مزید از باب «تفاعل» است.

نکات مهم درسی:

در تست‌های ضبط حرکات باید به حرکات حروف میانی کلمات دقت کنیم.

(ضبط حرکات)

۱۴۷- گزینه «۱»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«أبیع» فعل مضارع متکلم وحده است، توجه داشته باشید که قبل از این فعل، حرف «أن» آمده است، این حرف بر سر افعال مضارع می‌آید و ترجمه آن معادل مضارع التزامی فارسی (که بفروشم) می‌باشد، همچنین ثلاثی مجرد از «باع: خرید» است، نه مزید / خبر «لکن» نیز کلمه «عازم» است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۴۸- گزینه «۲»

(ممدرضا قائد امینی - اصفهان)

در این گزینه، «لعل» از حروف مشبّهه بالفعل است و برای امیدواری به کار می‌رود: «شاید نادانان به راه راست هدایت شوند و بیدار شوند»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لکن» از حروف مشبّهه بالفعل است و برای کامل کردن پیام و برطرف کردن ابهام جمله قبل از خودش آمده است.

گزینه «۳»: «لیت» از حروف مشبّهه بالفعل است و برای بیان آرزو به کار رفته است.

گزینه «۴»: «یرجو» فعلی است که برای امیدواری به کار رفته است، اما در صورت سؤال، «حرف» را از ما خواسته است.

(انواع پملات)

۱۴۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»: لا، «حرف نافی» است، چون قبل از فعل مضارع آمده و آن را منفی کرده است.

در گزینه «۲»: لا، «حرف نافی» للجنس است، چون قبل از اسم آمده است. دقت کنید «تقدّم» (= پیشرفت) مصدر و اسم است.

در گزینه «۳»: لا، «حرف ناهیه» (نهی) است چون باعث جزم و حذف نون فعل مضارع شده است.

(انواع پملات)

۱۵۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

با توجه به معنی عبارت: «ای کاش دوستم از استاد مشورت بگیرد، شاید آن در زندگی برایش مفید باشد.» مشخص است که باید در جای خالی اول «لیت» و در جای خالی دوم «لعل» قرار بگیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أن» به معنی «که» است و دو جمله را به هم پیوند می‌دهد و در ابتدای جمله نمی‌آید.

گزینه «۲»: «لکن» به معنی «ولی، اما» است و به معنی جمله نمی‌خورد. («لکن» در وسط عبارت برای رفع ابهام و کامل کردن جمله قبل از خود می‌آید.)

گزینه «۴»: «أن» در ابتدای جمله نمی‌آید. «لکن» نیز به معنی جمله نمی‌خورد.

(انواع پملات)

فلسفه دوازدهم

۱۵۱- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

اولین قدم در مسیر شناخت نسبت میان هستی و چیستی - آنطور که در کتاب درسی مطرح شده - اصل وجود اشیاء خارجی است بدین معنا که بپذیریم اشیائی حقیقتاً هستند و چیزهایی در دنیای خارج وجود دارند و ما قرار است نسبت به آنان معرفت فلسفی پیدا کنیم. بنابراین انکار قدم نخست بدین معناست که ما وجود خارجی و مستقل از ذهن اندیشنده را انکار کنیم. در کتاب گفته شده که استفاده از اشیاء مختلف نشان‌دهنده پذیرش وجود خارجی است و در نتیجه اگر ما وجود خارجی را رد کنیم طبیعتاً نخواهیم توانست از اشیاء استفاده‌ای بکنیم (تأیید گزینه ۱) البته با رد وجود خارجی اساساً مبحث مغایرت وجود و ماهیت نیز مطرح نخواهد شد (رد گزینه ۲) مرز میان واقعیت و توهم نیز برداشته نمی‌شود چون اصلاً واقعیتی موجود نیست (رد گزینه ۳) کثرت نیز از آنجا که برخاسته از ماهیات گوناگون است با رد وجود خارجی نیز از میان نمی‌رود (رد گزینه ۴)

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۲)

۱۵۲- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

هستی و چیستی دو جنبه یا دو مفهوم مختلف از یک چیزند و این‌گونه نیست که با هم ترکیب شوند یا اجزای یک شی باشند از این‌رو در خارج و واقعیت قابل تفکیک نیستند و مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است نه در جهان خارج.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۵۳- گزینه «۳»

(مسین آفوندری راهنمایی)

وقتی ویژگی ذاتی چیزی را بر آن چیز حمل کنیم، نیاز به دلیل ندارد و حمل اولی ذاتی محسوب می‌شود. حساس بودن حیوان ویژگی ذاتی اوست در حالی که در سایر گزینه‌ها این چنین نمی‌باشد و برای حمل محمول بر موضوع نیاز به دلیل داریم.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۵)

۱۵۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در قضیه اول: رابطه امکانی است؛ یعنی، ممکن است در مثلی ارتفاع و میانه بر هم منطبق بوده و یکی باشند و ممکن است یکی نباشند. در قضیه دوم: رابطه محمول و موضوع واجب و ضروری است و عقل از قبول خلاف آن سرباز می‌زند و در قضیه سوم: رابطه موضوع و محمول امتناعی است؛ یعنی، محال است بتوان مثلی را تصور کرد که مجموع زوایای آن کم‌تر یا بیش‌تر از دو قائمه باشد.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۵۵- گزینه «۴»

(هسین آفونری راهنمایی)

تنها خداست که ضرورت وجودش از جانب خودش است. یعنی این ضرورت را از موجود دیگری نگرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ذات خداوند ضروری است نه امکانی.

گزینه «۲»: وجود خداوند قدیم است یعنی ازلی بوده و هیچ زمانی را نمی‌توان تصور کرد که او نبوده باشد پس نمی‌توان گفت زمان زیادی است که ضروری است بلکه از همان ابتدا ضروری بوده است.

گزینه «۳»: درباره خدا نمی‌توان حرفی از شدن یا یافتن زد چرا که ذات حق تعالی از همان ابتدا ضرورت داشته است و این‌گونه نیست که بعداً ضرورت یافته یا ضروری شده باشد.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۵۶- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

آنچه که از ممکنات در جهان وجود دارد، حتماً به واسطه علتش موجود شده‌است. اگر علت یک ماهیت ممکن موجود باشد، خود آن نیز حتماً و بالضرورة موجود خواهد بود. قاعده‌ای در فلسفه اسلامی وجود دارد که همین مفهوم را با این زبان بیان می‌کند: «الشیء ما لم یجب، لم یوجد» آن چیزی که واجب نشود، موجود نمی‌شود. بنابراین هر چه که در عالم خارج هست واجب است اما واجب بالغیر و به واسطه علتش. محال است که یک ماهیت در عین حالی که وجود دارد حالت تساوی خودش به وجود و عدم را حفظ کند و وقتی موجود است، نمی‌تواند در همان حال موجود نباشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ممکنات اگر به واسطه علت‌هایشان موجود شوند واجب بالغیر خواهند بود اما این اتصاف به وجوب بالغیر ذات آن‌ها را دگرگون نمی‌کند و آن‌ها قطع نظر از علت‌هایش و در حد ذاتشان، همواره ممکن خواهند ماند اما در صحنه هستی رنگ وجوب به خود می‌گیرند.

گزینه «۲»: اتصاف ماهیات ممکن به صفت وجود، اگر علتشان موجود باشد وجوبی است و اگر علتشان وجود نداشته باشد ممتنع است؛ یعنی لا اقتضا نیست.

گزینه «۳»: اگر چیزی ذاتش به وجود یا عدم اقتضایی خاص داشته باشد یعنی یا واجب بالذات است یا ممتنع بالذات. اگر واجب بالذات باشد که دیگر عنوان واجب بالغیر بر او صدق نخواهد کرد؛ چون که وجوب او از ناحیه ذاتش خواهد بود. اگر هم ممتنع بالذات باشد که هرگز موجود و واجب نخواهد شد و وجوب بالغیر به طور کل بر او قابل حمل نخواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۵۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

رابطه علیت رابطه‌ای در خود وجود است؛ یعنی طرف دوم در این رابطه به وسیله طرف اول به وجود می‌آید و این‌گونه نیست که هر دو طرف از ابتدا وجود داشته باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در رابطه دوستی ابتدا هر دو طرف وجود دارد سپس دوستی برقرار می‌شود.

گزینه «۳»: معلول در رابطه علیت قبل از رابطه وجود ندارد و پس از آن موجود می‌شود.

گزینه «۴»: دوستی رابطه پس از وجودی است یعنی بعد از وجود هر دو طرف رابطه برقرار می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۱۵۸- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

هیوم ضرورت علی و معلولی میان حوادث را نمی‌پذیرفت چون او عقیده داشت رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی یا تجربی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

۱۵۹- گزینه «۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

رفتار طبیعی ما نشان‌دهنده پذیرش اصل سنخیت است.

مثلاً این که اگر سردمان شد به سمت بخاری می‌رویم، می‌دانیم که هر روز بخاری گرممان کرده و رابطه خاصی بین بخاری و گرم شدن هست پس برای گرم شدن، بخاری روشن می‌کنیم و این رفتار نشان‌دهنده قبول اصل سنخیت است و گر نه شاید سمت کولر می‌رفتیم برای گرم شدن.

دقت کنید که وقتی می‌گوییم هر معلول علتی دارد اشاره به خود اصل علیت است اما وقتی گفته می‌شود هر معلولی علت خاص و ویژه خودش را دارد اشاره به اصل سنخیت است.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۶۰- گزینه «۳»

(فیروز نژاد نطف - تبریز)

مطابق اصل سنخیت خروجی‌های یک دستگاه متناسب با ورودی‌های آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به اصل علیت است نه سنخیت.

گزینه «۲»: مربوط اصل وجوب علی و معلولی است.

گزینه «۴»: به این علت نادرست است که فیلسوفان تجربه‌گرا را شامل نمی‌شود.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی